

37 kop.

500 küsimust filmikunstist

500

küsimust
filmikunstist

200

İlmikunst
Künstmunst

500

**küsimust
filmikunstist**

KOOSTANUD V. TÕNSO

KIRJASTUS «EESTI RAAMAT»
TALLINN 1975

Kunstiliselt kujundanud I. Poul

V $\frac{80106-064}{M 901(16)-75}$ 304-74

© „Eesti Raamat“ 1975

SAATEKS

Kaasolev raamat püüab anda lugejale võimaluse kontrollida oma teadmisi filmidest ja neist, kes filme teevad. Raamatu koostamisel oli aluseks eeskujuks Zbigniew Pitera 1965. aastal Poolas ilmunud „500 zagadek filmowych“ (teine trükk 1969. a.) ja selle eeskujul 1971 aastal vene keeles väljaantud „500 загадок о кино“ (koostaja Valeri Golovskoi). Oleme suurel määral jõrginud nimetatud väljaannete küsimustiku põhiskeeme, kuid küsimused enamasti asendanud, et meie lugejaile uut materjali pakkuda. Head nuputamist!

V. T.

SISUKORD

KUIDAS VALMIB FILM?	8
STIIID JA SUUNAD	8
KOSIMUSI MAAILMA	9
FILMIKUNSTIST	9
KOSIMUSI NOUKOGUDE	10
FILMIKUNSTIST	10
KOSIMUSI EESTI	10
FILMIKUNSTIST	10
KÕIGI AEGADE PARIMAD	11
KIRJANDUSKLASSIKA	11
Ekraanil	11
FILMISTUUDIOD	15
LENIN FILMIS	15
KOOSTOOFILMID	20
MILLISE LIIDUVABARIIGI	20
FILMI	20
FILMIDE ZÄNR	24
KELLE STSENAARIUM?	28
NENDE ESIMENE FILM	28
SÕBRALIKUD SÄNZID	29
KELLE FILMI	31
REŽISSOORIDE KOOSTO	35
KA NAISTE ELUKUTSE	35
KOMME FILMI JA	35
OKS REŽISSOOR	36
DOKUMENTAALFILMIDE	40
LOOJAID	40
FILM JA OPERAATOR	41
MUUSIKA FILMIS	43
NOUKOGUDE	43
FILMINÄITLJAJAID	46
NOUKOGUDE FILMINÄITLJAJAID	46
TEISTE RIIGIDE FILMIDES	49
VARIJUNIMED	49
EDUKAS DEBÜT	49
KOLM NÄITLJAJA JA OKS	51
TEGELASKUJU	51
POPULAARSEID	51
NAISNÄITLJAJAID	51
POPULAARSEID	51
MEESNÄITLJAJAID	54
10xM	56
REŽISSOOR VÕI NÄITLJAJA	60
EESTI NSV NÄITLJAJAID VENNAS-	60
VABARIIGIDE FILMIDES	64
KAS TUNNETE FILMI-	64
KANGELASIT	64
NOORI FILMINÄITLJAJAID	65
TUMMFILMI TÄHTI	69
FILMIKOOMIKUID	73
BIOGRAAFILISED FILMID	77
SPORTLASED FILMIS	77
KIRJANDUSTEOSEID	78
Ekraanil	78
MULTIFILMID	79
UUS PEALKIRI	81
MIKS JUST NIIT	81
AUHINNATUD FILME	83
MOSKVA RAHVUSVAHELISED	84
FILMFESTIVALID	84
ARMASTUS PEALKIRJADES	84
Ekraanil ON LAPSED	85
ARMASTUS JA FILMIKUNST	89
NOUKOGUDE EESTI FILME	89
SOTSIALISMIMAIDE FILME	93
FILMITEADUS	97
TEEME ISE MONTAAZI	99

KUIDAS VALMIB FILM?	104
STIIID JA SUUNAD	105
KOSIMUSI MAAILMA	111
FILMIKUNSTIST	111
KOSIMUSI NOUKOGUDE	112
FILMIKUNSTIST	112
KOSIMUSI EESTI	113
FILMIKUNSTIST	113
KÕIGI AEGADE PARIMAD	114
KIRJANDUSKLASSIKA	115
Ekraanil	115
FILMISTUUDIOD	115
LENIN FILMIS	116
KOOSTOOFILMID	117
MILLISE LIIDUVABARIIGI	121
FILMI	121
FILMIDE ZÄNR	121
KELLE STSENAARIUM?	122
NENDE ESIMENE FILM	123
SÕBRALIKUD SÄNZID	125
KELLE FILMI	125
REŽISSOORIDE KOOSTO	127
KA NAISTE ELUKUTSE	128
KOMME FILMI JA	128
OKS REŽISSOOR	129
DOKUMENTAALFILMIDE	130
LOOJAID	130
FILM JA OPERAATOR	131
MUUSIKA FILMIS	132
NOUKOGUDE FILMI-	134
NÄITLJAJAID	134
NOUKOGUDE FILMINÄITLJAJAID	136
TEISTE RIIGIDE FILMIDES	136
VARIJUNIMED	137
EDUKAS DEBÜT	141
KOLM NÄITLJAJA JA OKS	146
TEGELASKUJU	146
POPULAARSEID	147
NAISNÄITLJAJAID	147
POPULAARSEID	149
MEESNÄITLJAJAID	149
10xM	151
REŽISSOOR VÕI NÄITLJAJA	153
EESTI NSV NÄITLJAJAID VENNAS-	155
VABARIIGIDE FILMIDES	155
KAS TUNNETE FILMI-	159
KANGELASIT	159
NOORI FILMINÄITLJAJAID	165
TUMMFILMI TÄHTI	167
FILMIKOOMIKUID	169
BIOGRAAFILISED FILMID	171
SPORTLASED FILMIS	172
KIRJANDUSTEOSEID	173
Ekraanil	173
MULTIFILMID	174
UUS PEALKIRI	175
MIKS JUST NIIT	175
AUHINNATUD FILME	176
MOSKVA RAHVUSVAHELISED	177
FILMFESTIVALID	177
ARMASTUS PEALKIRJADES	178
Ekraanil ON LAPSED	179
ARMASTUS JA FILMIKUNST	180
NOUKOGUDE EESTI FILME	184
SOTSIALISMIMAIDE FILME	185
FILMITEADUS	186
TEEME ISE MONTAAZI	187

Küsimused

KUIDAS VALMIB FILM?

Filmide lavastamine on keeruline ja aeganõudev protsess. Nime-
tame teile mängufilmi loomise kümme olulisemat etappi. Püüdke
need seada õigesse järjestusse.

1. Näitlejate valik
2. Helisalvestus
3. Looduslike võttepaikade valik
4. Montaaž
5. Töö režiitsenaariumiga
6. Töö dekoratsiooni- ja kostüümieskiisidega
7. Kirjandusliku stsenaariumi loomine
8. Filmikooplate tegemine
9. Filmivõtted
10. Eelarve ja töögraafiku koostamine

STIIlid JA SUUNAD

Nagu igas kunstiliigis, nii on ka filmikunstis esinenud selle arengut
mõjutanud stiilid ja suundid. Püüdke kümne sellise stiili või suuna
juures nimetatud filmid paigutada õigesse kohta.

1. „Avangard“ – „Andaluusia koer“
2. Poeetiline realism – „Tsapajev“
3. Sotsialistlik realism – „400 lööki“
4. Sürréalism – „Dr. Caligari kabinet“
5. Monumentalism – „Rooma – lahtine linn“
6. Neorealism – „Sadam udus“
7. Film d'Art – „Viimane mees“
8. Kommerzspiel – „Hertsog Guise'i mõrvamine“
9. Ekspressionism – „Cabiria“
10. „Uus laine“ – „Antrakt“

KÜSIMUSI MAAILMA FILMIKUNSTIST

1. Millise aastaga tähistatakse filmikunsti sünni?
1863
1895
1905
2. Kes on lavastanud filmi „Sallimatus“?
Charles Chaplin
Sergei Eisenstein
David W. Griffith
3. Kuidas nimetatakse pärast I maailmasõda saksa filmikunsti
levinud suunda?
monumentalism
ekspressionism
sürréalism
4. Millal ja kus valmis esimene helifilm?
1922 Prantsusmaal
1926 Saksamaal
1927 USA-s
5. Millist filmi peetakse neorealismi esikteoseks?
„Maa väriseb“
„Rooma – lahtine linn“
„Jalgrottavorgad“
6. Millal ja kus toimus esimene rahvusvaheline filmifestiival?
7. Millal ja kus asutati maailma esimene filmiklubi?
8. Kuidas nimetatakse Ameerika Filmikunsti ja -teaduste Aka-
deemia auhinda? Millised nõukogude filmid on selle saanud?
9. Millises riigis toodeti 1960-ndail aastail kõige rohkem täis-
pikki mängufilme?
Itaalias
NSV Liidus
Jaapanis
10. Mida tähistavad lühendid FIPRESCI, ISFA ja FIAPF?

KÜSIMUSI NÕUKOGUDE FILMIKUNSTIST

1. Millist päeva loetakse nõukogude filmikunsti sünnipäevaks?
2. Milline NSV Liidu filmistuudio on vanim?
3. Millal jõudis ekraanidele esimene nõukogude helifilm? Nime-
tage selle pealkiri ja režissöör.
4. Mis aastal asutati NSV Liidu Kinematografistide Liit?
5. Millal ja kus on toimunud üleliidulised filmifestivalid?
6. Loetlege filmimeistrid, kes on saanud Lenini preemia.
7. Loetlege filmimeistrid, kes on saanud NSV Liidu riikliku pree-
mia (alates 1967. aastast).
8. Millal asutati NSV Liidu Riiklik Filmifond?
9. 29. märtsil 1970 suri üks nõukogude kinematograafia rajajaid
(sündinud 1899). Kes?
10. Millal asutati Üleliiduline Riiklik Kinematograafiasstituut?

KÜSIMUSI EESTI FILMIKUNSTIST

1. Millal demonstreeriti Eestis esmakordselt „elavaid pilte“?
2. Millal valmis esimene eesti mängufilm? Kuidas oli selle peal-
kiri? Kes oli autor?
3. Milline eesti film sai esimesena rahvusvahelise auhinna?
4. Mis aastal valmis Nõukogude Eesti esimene mängufilm? Mis
film see oli ja kes lavastas?
5. Millal valmis esimene eesti nukufilm ja esimene joonisfilm?
6. Millal asutati Eesti Kinematografistide Liit?
7. Millised eesti filmid on võitnud Balti liiduvabariikide, Volga-
vene NSV ja Moldaavia NSV filmifestivalidel peoauhinna
„Suur merevaik“?
8. Loetlege filmid, mis on lavastanud Kaljo Kiisk.
9. Milliste eesti filmide operaator oli leedulane Algimantas
Mockus?
10. Millistes eesti filmides on mänginud järgmised teiste liidu-
vabariikide näitlejad: Vija Artmane, Antanas Barčas, Juozas
Budraitis, Rolan Bõkov, Dzidra Ritegberga, Ninel Mõškova,
Kirill Lavrov, Ljudmila Gurtšenko, Harijs Liepiņš, Aleksandr
Goloborodko?

KÕIGI AEGADE PARIMAD

Filmide edetabelite koostamine võib esimesel pilgul näida üpris
vergekaalulise ettevõtmisena. Ometi on selliseid katseid tehtud.
Autoriteetseimaks on peetud 1956. a. maailmanõituse eel Belgia
Rahvusliku Filmiahiivi algatusel korraldatud küsitlust. Ankeedile,
milles tuli nimetada 30 kõigi aegade (1896–1956) parimat filmi,
vastax 117 filmikriitikut ja -ajaloolast 26 riigist (NSV Liidust G. Ave-
narius, R. Jurenev, S. Jutkeviti, N. Lebedev, L. Pogaževa jt.). Nime-
kirjades oli mainitud 609 filmi. Häälte arvu järgi osutusid parima-
teks „Soomuslaev „Potjomkin““ (NSVL 1925, režissöör Sergei Eisen-
stein), „Kullapalavik“ (USA 1925, režissöör Charles Chaplin), „Jalg-
rattavargad“ (Itaalia 1948, režissöör Vittorio De Sica), „Jeanne
d'Arc'i kannatused“ (Prantsusmaa 1928, režissöör Carl Theodor
Dreyer), „Suur illusioon“ (Prantsusmaa 1937, režissöör Jean Renoir),
„Ahnus“ (USA 1924, režissöör Erich von Stroheim), „Sallimatus“
(USA 1916, režissöör David W. Griffith), „Ema“ (NSVL 1926, režis-
söör Vsevolod Pudovkin), „Kodanik Kane“ (USA 1941, režissöör
Orson Welles), „Maa“ (NSVL 1930, režissöör Aleksandr Dovženko).
1972–1973 korraldas Poola filmiajakiri „Kino“ samalaadse küsit-
luse, millele vastasid 61 sotsialismimaade filmikriitikut ja -ajaloa-
last (Eesti NSV-at Ivar Kosankronius). Püüdke juuresolevate fotode
põhjal nimetada selle küsitluse kümme parimat filmi.

2
3
4

KÜSIMUSED

12

5
6
7

13

KÜSIMUSED

KIRJANDUSKLASSIKA EKRAANIL

Klassikute tippteaseid ekraniseeritakse tihti. Esitame teile kümne tuntud kirjaniku ja filmirežissööri nime. Nimetage filmid, mis siin mainitud režissöörid on lavastanud nende kirjanike teoste põhjal.

1. William Shakespeare – Franco Zeffirelli
2. Henry Fielding – Tony Richardson
3. Maksim Gorki – Abram Room
4. Victor Hugo – Jean-Paul Le Chanois
5. Guy de Maupassant – Mihhail Romm
6. Lion Feuchtwanger – Konrad Wolf
7. Charles Dickens – Carol Reed
8. Anton Tšehhov – Andrei Mihhalkov-Kontšafovski
9. Bertolt Brecht – René Allio
10. Lav Tolstoi – Mihhail Šveitser

FILMISTUUDIOD

Millises linnas (või selle lähedal) asuvad või on asunud need filmistuudiod?

1. „Se-Ma-For“
2. DEFA
3. „Koliba“
4. „Toho“
5. „Triglav-film“
6. „Matilm“
7. „Dalei“
8. „Galatea“
9. „Borrandov“
10. „Jadran-film“

LENIN FILMIS

Nõukogude kinematograafistid on loonud rohkesti filme, millest kajastub NLKP ja Nõukogude riigi rajaja Vladimir Iljitš Lenini elu ja tegevus. Seda erakordselt vastutusrikast ja keerulist teemat on käsitlenud sellised filmimeistrid nagu Sergei Eisenstein, Dziga Vertov, Mihhail Romm, Sergei Jutkevits, Sergei Vassiljev, Mark Donskoi, Lev Kulidžanov, Juli Karassik jt. Millistest filmidest on juuresolevad fotod? Kes näitlejaist mängivad neis V. I. Lenini?

KÜSIMUSED

16

2
3
4

17

KÜSIMUSED

5
6
7

KUSIMUSED

15

8
9
10

9

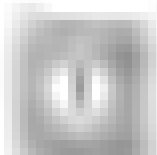
KUSIMUSED

KOOSTÖÖFILMID

Nõukogude kinematograafiat on laialdasel rahvusvahelisel side-
med. Oul sama d koostöövorme on ühisfilmide lavastamine. Mi-
ste vähsmik dega koostöös on loodud need filmid?

- 1 „Varastatud rong“
- 2 „Tähed ja sõdurid“
- 3 „Must Mägi“
- 4 „Mees teise l poolt“
- 5 „Kõrmas noorus“
- 6 „Kontrollitud - mine ei ole“
- 7 „Legend“
- 8 „Nad loks d lta“
- 9 „Ainult üks elu“
- 10 „Vä ke põgen k“

MILLISE LIIDUVABARIIGI FILMID?

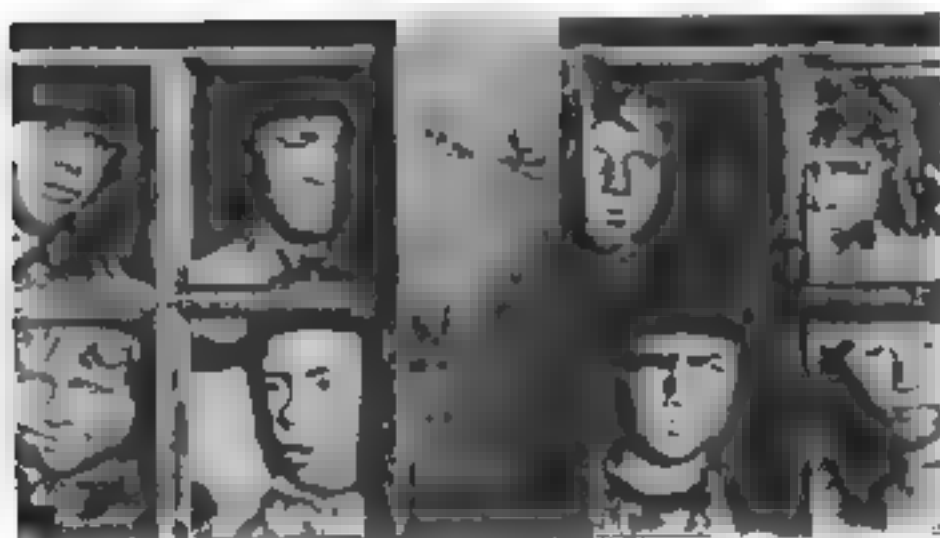
M nstest 1960-ndate aastate teisel poolel ja 1970-ndate aastate
a gu meie ekraanil olnud teiste liiduvabariikide filmidest on vöe-
tud need fotod?

2
3
4

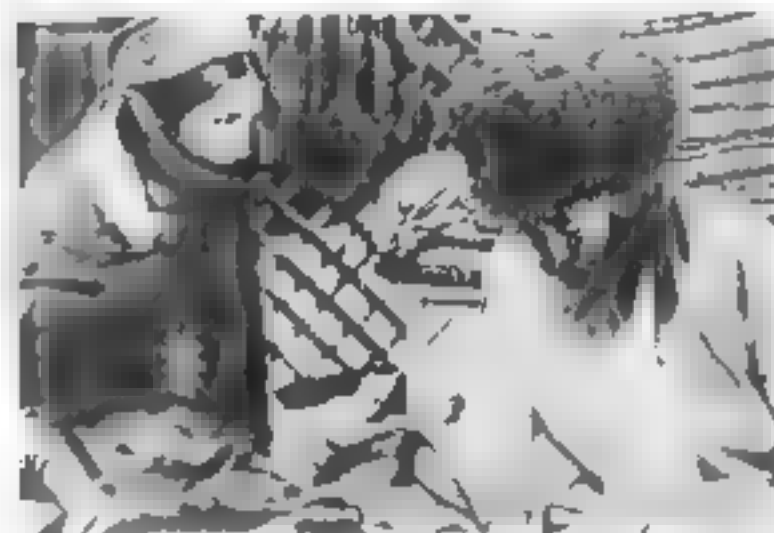
5
6
7

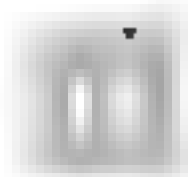
RECEIVED

22

8
9
10

RECEIVED

FILMIDE ŽANR

Filmi žanri kindlaksmääramine pole alati sugugi lihtne ülesanne. Meie küsimustes on filmid jaotatud suhteliselt, et žanri määramiseks ei tekiks suurt raskusi tekkida. Tuleb ainult kõik nimetatud

Filmid jaotada õige žanri juurde

1. "Seitse vaprat" – ajalooline film
2. "Lõvi talve" – kriminaalfilm
3. "Operatsioon „Õ“ ja Šuriku teised seiklused" – melodraama
4. "Ergav kõrbepõike" – psühholoogiline draama
5. "Ainult surm annab vastuse" – ulmefilm
6. "Solari" – ekscentriline komöödia
7. "Kurituhat kornet" – satiriline komöödia
8. "Mayering" – muusikaline komöödia
9. "Gangsterid ja filantroobid" – vestern
0. "Varjus" – seiklusfilm

2
3
4

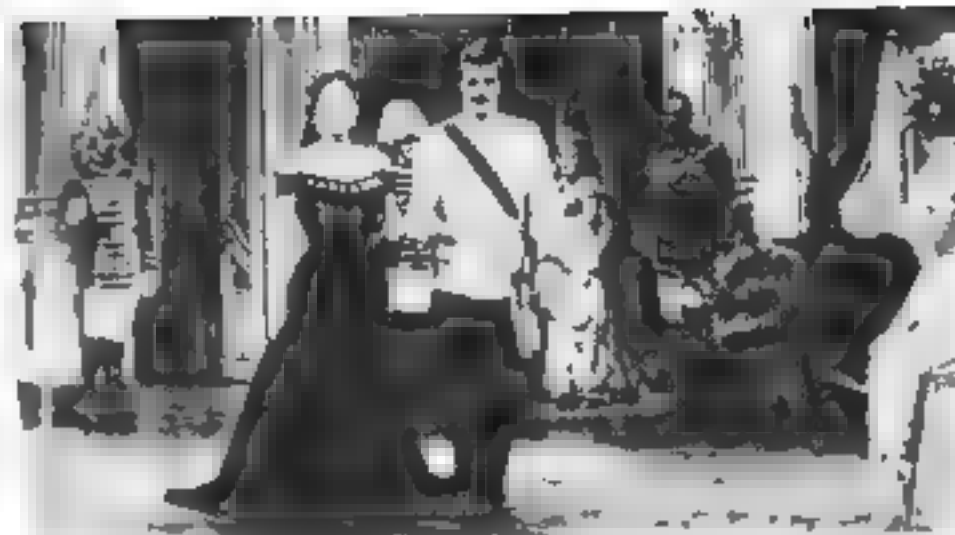

5
6
7

KJSIMUSED

26

8
9
10

KJSIMUSED

KELLE STSENAARIUM?

Filmi otsuseks on pidi: stsenaarium ehk kasikiri, mis kirjelduse vahenditega väljendab tulevase filmi suhteid ühesehitust ja ideest suhtest. Nõukogude filmikunst võib uhke olla paljude silmapaistvate stsenaaristide loomingu üle. Meenutage, kes on nimetatud nõukogude filmide stsenaariumi autorid.

1. "Selge taevast" (1961)
2. "Elastum ne" (1963)
3. "Lennu Oktoobris" (1937)
4. "Borissodur" (1959)
5. "Laul Monšukist" (1970)
6. "Sõdur tuli rindelt" (1972)
7. "Esimene" (1963)
8. "Kommunist" (1958)
9. "Kommunist" Pjuštšihha tänavas" (1968)
10. "Sõnakeste soojus" (1972)

NENDE ESIMENE FILM

Mis see mängufilmi lavastajateks debüteerisid need 10 tunnustatud filmimeistrit? Nimega nende teisi filme

1. Sergei Eisenstein
2. Grigor Tšukra
3. Mihhail Romm
4. Andrei Tarkovski
5. Eim Lotanu
6. Andrei Vajda
7. Václav Radev
8. László Buzsák
9. Giuseppe De Santis
10. Pier Paolo Pasolini

SÕBRALIKUD ŠARŽID

Kas te mäletate neid filmirežissööre ja näitlejaid, keda on kirjeldatud nõukogude kunstnikud V. Koltšenko ja Šmidt?

5
6

7
8

9
10

KÜSIMUSED

KELLE FILMID?

Millegist filmist on foto? Kes on need filmid lavastanud?

- 1 „Kuidsed mäed“ (1931), „Inimene reivaga“ (1938), „Lenn Poolas“ (1966), „Lühijutu süree“ (1969)
- 2 „Zvenigora“ (1928), „Maa“ (1930), „Ivan“ (1932), „Stjors“ (1939)
- 3 „Sadam udus“ (1938), „Olemise rõdu lapsed“ (1945), „Thérese Raquin“ (1953), „Noored hundid“ (1968)
- 4 „Ahastus“ („Korie“ 1957), „Varjutus“ (1962), „Punane kõb“ (1964), „Zabitske Poni“ (1969)
- 5 „Rashomon“ (1950), „Eloda“ (1952), „Kurjad eavad edas“ („Lurjused magavad rahulikult“, 1960), „Punakõbe“ (1965)
- 6 „Liss“ (1957), „Tahed“ (1959), „Professor Mamlock“ (1961), „Goya“ (1972)
- 7 „Maa variseb“ (1948), „Kõige usom“ 1951, „Rocco o tema vennad“ (1960), „Lunajate huku“ (1969)
- 8 „Ni ma tuln“ (1964), „Lootuseta“ (1966), „Tahed ja sõdu“ (1967), „Vaikus ja kõrje“ (1968)
- 9 „Nad rondsad ring“ („Tee“, 1954), „Cabria õda“ (1957), „Magus eu“ (1960), „Klounid“ (1970)
- 10 „Suv Mon kaga“ (1953), „Maa kavalu“ (1957), „Nagu“ (1958), „Habi“ (1968)

KÜSIMUSED

2

3

4

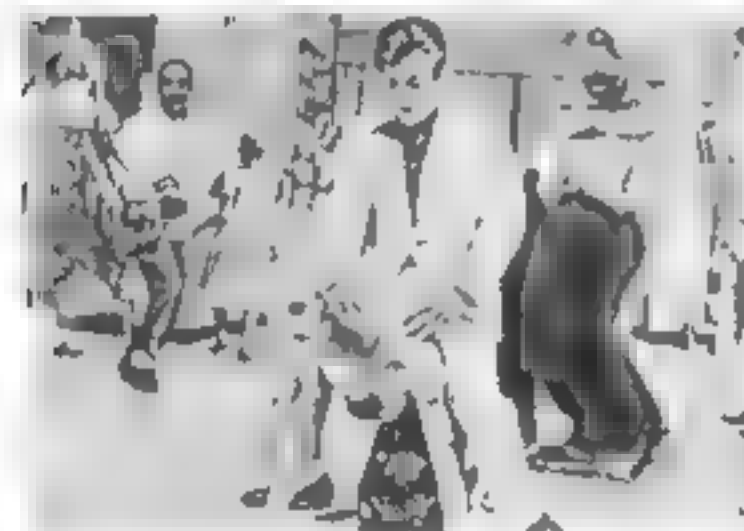
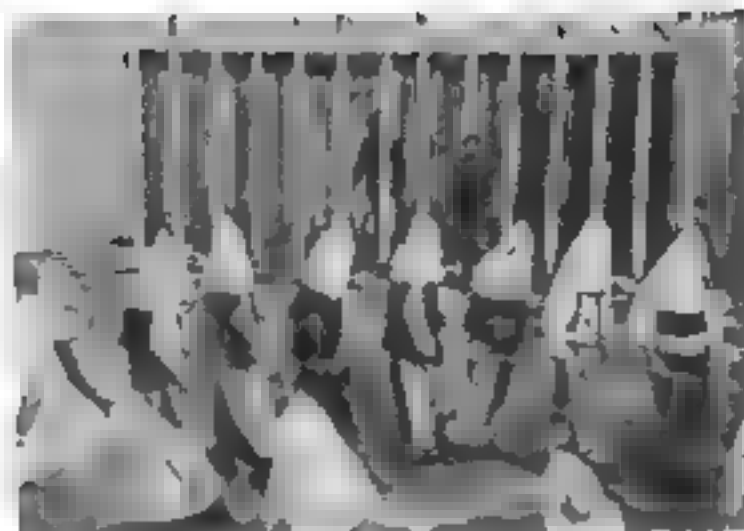

5

6

7

REŽISSÖÖRIDE KOOSTÖÖ

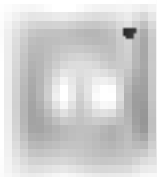
Film on alati kollektiivlooming, kuid kõige tähtsamaks isikuks võib loetleda peetakse siiski režissööri. Juhtub aga sedagi, et režissöör on oma filmi koostöö mõne teise režissöoriga avastanud. Kuidas on see toimunud? Millised filmid on avastanud ja nimetatud režissööride paardid?

1. Georgi Vassiljev ja Sergei Vassiljev (NSVL)
2. Aleksandr Alov ja Vladimir Naumov (NSVL)
3. Oľga Oľstrovski ja Todor Stojanov (Bulgaaria)
4. Annelie Thorndike ja Andrew Thorndike (Saksa DV)
5. Grigori Kozintsev ja Leonid Trauberg (NSVL)
6. Lev Kulidžanov ja Jakov Segel (NSVL)
7. Ewa Petelska ja Czesław Petelski (Poola)
8. Ján Kadár ja Elmar Klos (Tšehhoslovakkia)
9. Aleksandr Zorhi ja Jossif Heifits (NSVL)
10. Stepan Kavorkov ja Erasm Karamjan (NSVL)

KA NAISTE ELUKUTSE

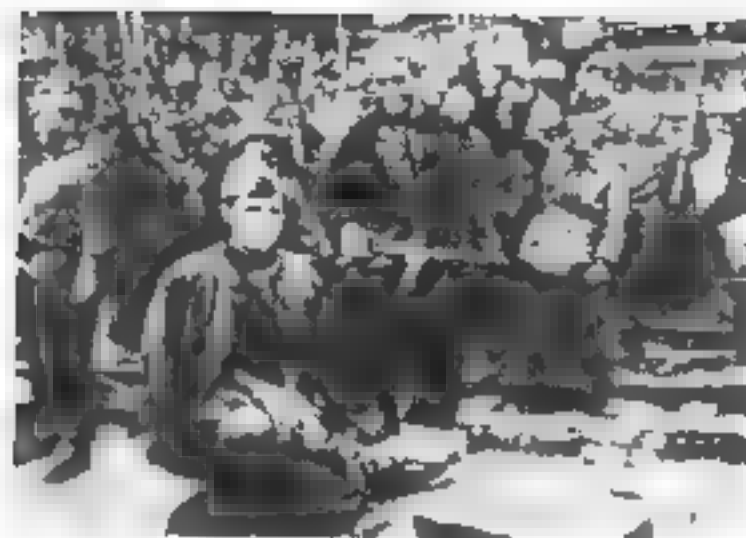
Üldiselt arvatakse, et filmirežissöör elukutse on õukohane rohkem meestele. Kuid paljud naised on suutnud siiski vastupidist öeldada. Kes on need naised ja nimeid nende avastajad?

1. „Lüüslus eegitsevatest aastatest“ (1961)
2. „Meie maa imo lõpp“ (1964)
3. „Sina ja mina“ (1972)
4. „Ciao viest seitsemast“ (1962)
5. „Va“ (1972)
6. „Nii suur poiss“ (1967)
7. „Ohe taeva all“ (1961)
8. „Kolm Papit“ Pljuštšihha tänavas“ (1968)
9. „Džamilja“ (1969)
10. „Leidlaps“ (1940)

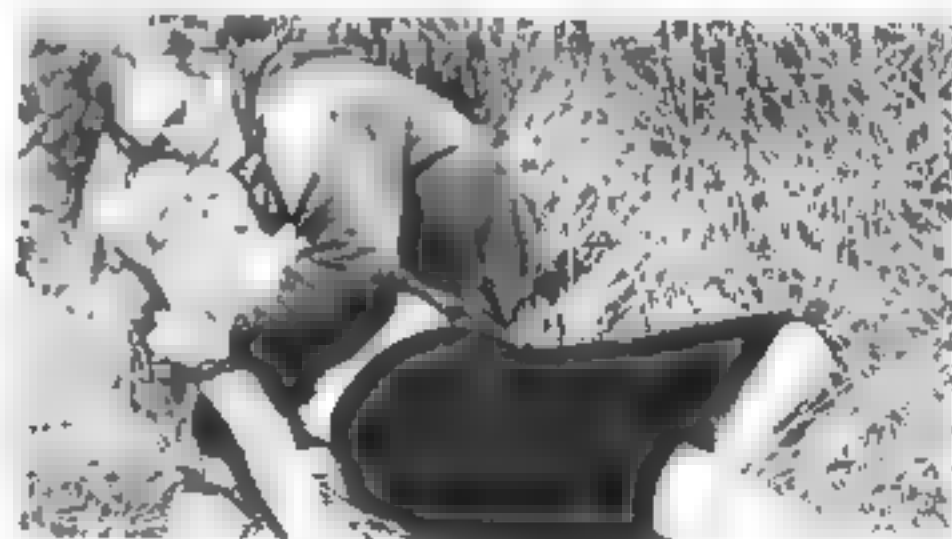
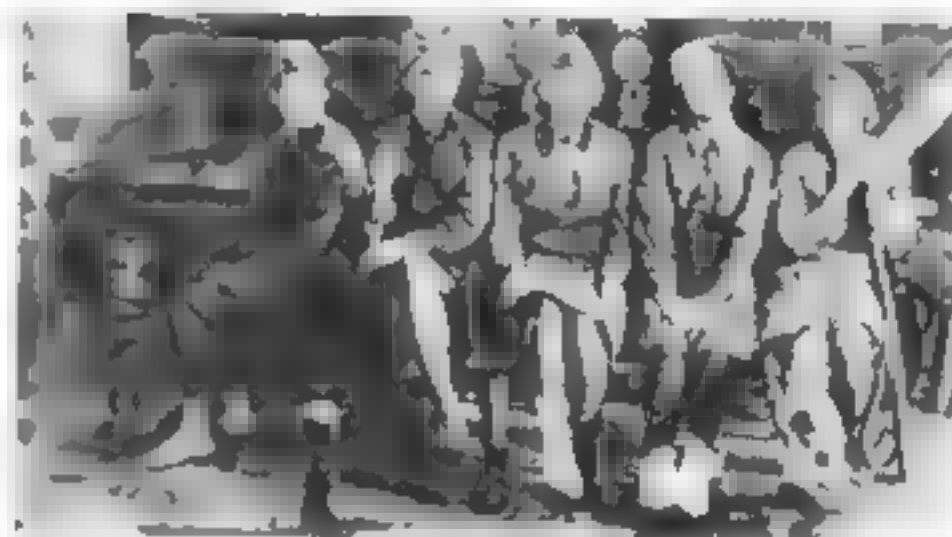

KÜMMET FILMI JA ÜKS REŽISSÖÖR

Pärast meede tuleada mõnest nautogude filmdest on pärit
nertit rood. Vastamist peaks kõgendama as aolu. Et filmide peol
kõige esimestel annavad tuntud nautogude filmi režissöör
a peakohanna me. Olgu vee sõad et sama režissöör on lovas
rõõnd esimese ja viimase filmi.

2
3
4

5

6

7

8

9

10

11

DOKUMENTAALFILMIDE LOOJAID

Dokumentaalfilm on aja ja elav peegel, mis annab võimaluse tunnetada tegevikkust. Seetõttu tingituna on tal oluline koht filmi kunstis. Kas tunnete neid dokumentaale ja meistreid? Nimetage need elud filmide põhjal nende eirssöörd.

1. „Sammu, Nõukogul“ (1926)
„Kolm aastat Leninist“ (1934)
„Häda“ (1937)
2. „Nappok Põhast“ (1922)
„Maano“ (1926)
„Mees Aast“ (1934)
3. „Võim“ (1929)
„400 meest“ (1938)
„7 päeva eel“ (1968)
4. „Rahvas ja rahus“ (1947)
„Suur Isamaasõda“ (1965)
„Granada, Granada, Granada, mu maa“ (1967)
5. „Kõrge“ (1964)
„Ainult üks elu“ (1965)
„Vormipluus ja trakk“ (1969)
6. „Moskvast ja moskvaist“ (1956)
„Sinise tunde inimesed“ (1961)
„Magistraat“ (1964)
7. „Berliin – suurimad summa“ (1927)
„Week end“ (1928)
„Maailma mees“ (1929)
8. „Kõrge Siberist“ (1938)
„Cuba, si!“ (1961)
„Imeilus mai“ (1963)
9. „Ameerika prantslase pilguga“ (1960)
„13 päeva Prantsusmaal“ (1968, koos Claude Lefouchiga)
„Armunud Ameerika“ (1970)
10. „Mitmekorruselise Ameerika“ (1961)
„Inkade maa“ (1964)
„Paris, Paris“ (1967)

FILM JA OPERAATOR

Operaatorit peetakse võttegrupis tähtsusest teiseks isikuks. Temast sõltub peamiselt kujundlik lahendus. Vaadake tähelepanelikult juuresolevat fotosid. Kui teate, milliste filmidega on tegemist, siis proovige arvata, kes on nende operaatorid.

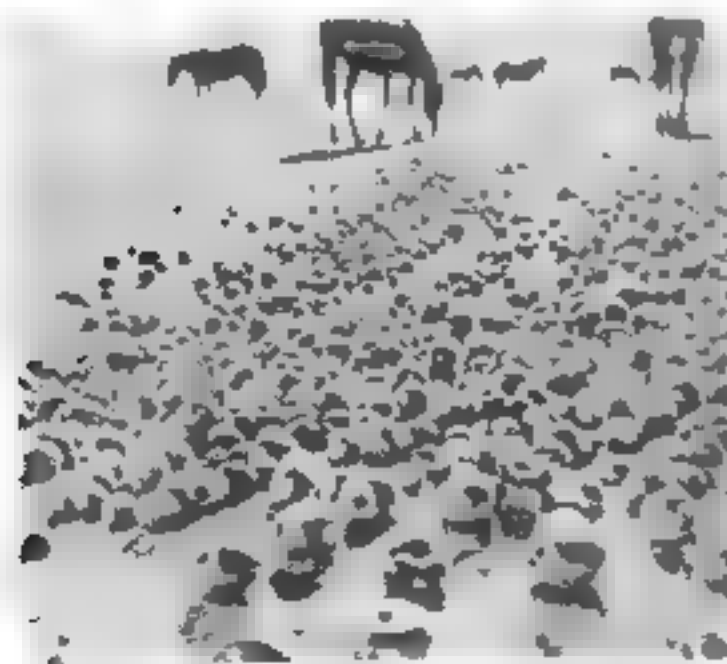

2
3
4

5
6
7

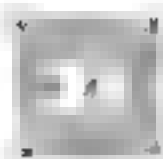

MUUSIKA FILMIS

Filmmuusika kui filmi väljendustlike komponente lühib harilikult otseselt filmi dramaturgiasse ning aitab sündmustikku ja ideed emotsionaalsemalt esile tuua. Sellepärast on loomulik, et filmmuusikat kirjutavad eri stiilide ja suundade esindajad. Tuletage meelde, kes on need 10 heliloojat, allpool loetletud filmide muusika autorit. Milliste filmidele on nad veel muusikat koostanud?

1. „Lõbusad semud“ (1934)
„Tširkus“ (1936)
„Kevad“ (1947)
2. „Inimese relvaga“ (1938)
„Noor Koordiväg“ (1948)
„Kunngas Lear“ (1971)
3. „Mustad parlid“ (1957)
„Peoõhtu“ (1960)
„Karjast“ (1966)
4. „Inimese saatus“ (1959)
„Väikus“ (1964)
„Tulvõpetaja“ (1972)
5. „Trelloomu mees“ (1958)
„Ühanded ja härrad“ (1965)
„Seadus“ (1968)
6. „Aleksander Nevski“ (1938)
„Kotovski“ (1943)
„Ivan Groznõi“ (1945)
„Esimene õpetaja“ (1966)
„Ande Rubljov“ (1969)
„Sõda ja rahu“ (1966–67)
7. „Suur illusioon“ (1937)
„Olemise röödu lapsed“ (1945)
„Pealõhn“ (1956)
8. „Sõda ja rahu“ (1956)
„Mugus elu“ (1960)
„Romeo ja Julia“ (1968)
9. „Inimene lahkeb poe kesega kaasa“ (1962)
„Rikos maak“ (1964)
„Armastada“ (1969)

NÕUKOGUDE FILMINÄITLEJAJD

Kes on need? Nõukogude Filminäitlejad, keda näete fotodel? Mille
filmides? On nad teie meelde jäänud?

1
2

3
4

5
6

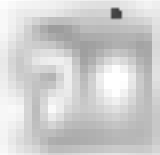

7
8

9
10

NÕUKOGUDE FILMINÄITLEJAJD TEISTE RIIKIDE FILMIDES

Nõukogude kinematograafia rahvusvahelised sidemed ei piirdu ühisel määral avastamisega, tihti antakse meie näitlejatele osi teiste riikide filmides. Kes nõukogude näitlejast on kaasa mänginud nendes filmides?

1. „Tsaar ja kindral“ (Bulgaria 1966, režissöör Váto Radev)
2. „Seiguse päev“ (Poola 1970, režissöör Jerzy Passendorfer)
3. „Punane mantel“ (Taani-Rootsi 1967, režissöör Gabriel Axel)
4. „Volge pimedus“ (Tšehhoslovakkia 1948, režissöör František Čáp)
5. „Nõme tuln“ (Ungari 1964, režissöör Miklós Jancsó)
6. „Setse vanda Cervit“ (Itaalia 1968, režissöör Gianni Puccini)
7. „Lahing Neretva ääres“ (Jugoslaavia 1969, režissöör Veljko Bulajić)
8. „Teeväed“ (Poola 1970, režissöör Andrzej Piotrowski)
9. „Roomas oli töö“ (Lääne-Prantsusmaa 1960, režissöör Roberto Rossellini)
10. „Järglane“ (Saksamaa DV 1965, režissöör Ingrid Sander)

VARJUNIMED

Pajusid filme tege osi tunnevad vaatajad rohkem pseudonüümide kui tegeliku nime järgi. Kõravam ja kergemini meelde jääv varjunimi asendab tihti mitte eriti efektiivset iselise ees- või perekonnanime. Reklaami huvides esitatakse loomulikult lühemaid (nait. Theda Bara, õieti Theodosia Goodman), Totò (õieti Antonio de Curtis Gagliardi) Ducas Commune di Banzio). Alpool toome kümne tuntud filmi näitleja ja -režissööri kodanikunime. Milliste pseudonüümide all on nad teile tuttavad?

1. Françoise Sorya
2. André Raimbourg
3. René Lucien Chomette
4. Yvonne Lvi
5. Norma Jean Baker
6. Rudolph Oaxaca
7. Marie Inse Benhabassa
8. Simone Rousse
9. Richard Jenkins
10. Maria Luisa Ceciare

KUSIMUSED

4c

EDUKAS DEBÜÜT

Pole just eriti palju neid filminäitlejaid, kes juba esimese rolliga suudaks vaatajale meelde jätta elamusel pakkuda seepärast pole nii mõnegi silmapaistva näitleja puhul sugugi hõlpsa meelde jätta, millises filmis ta debüteeris. Kes on need kümme nõukogude filminäitlejat, kelle debüüti võib üldiselt õnnestunuks pidada. Millistes filmides nad debüteerisid? Nimetage veel filme, milles nad on mänginud.

KUSIMUSED

5
6

7
8

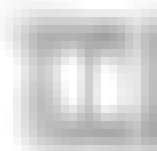
9
10

KOLM NÄITLEJAT JA ÜKS TEGELASKUJU

Populaarseid kirjandusteoseid on korduvalt ekraniseeritud, see tõttu pakub iga teose järgkordne, uute osade loolega filmivariant ohvrit võrdlemisvõimalusi, kutsub esile vaidlusi ja akitab tihti paremini hinnata näitlejate meisterlikkust. Esitatud kümnesse näitlejatekolmikusse kuuluvad näitlejad on eri aegadel, tihedalt ka üksteisest eemal olnud üht ja sama tegelaskuju. Millest? Milleks?

- 1 Gregory Peck
Gerard Philipe
Nikolai Burljojev
- 2 Orson Welles
Serge Bondartjuk
Laurence Olivier
- 3 Lon Chaney
Charles Laughton
Anthony Quinn
- 4 Greta Garbo
Vivien Leigh
Tatjana Samoilova
- 5 Fjodor Šaljapin
Nikolai Tšerkassov
Peter O'Toole
- 6 Asta Nielsen
Laurence Olivier
Innokenti Smoktunovsk
- 7 Gerard Philipe
Takashi Shimura
Jur Jakovlev
- 8 Ossip Abdulov
Boriss Andrejev
Orson Welles
- 9 Pavel Kadotšnikov
Horst Buchholz
Leonid Kurav'jov
- 10 Sarah Bernhardt
Greta Garbo
Maria Fek

POPULAARSEID NAISNÄITLEJAJID

Kes on need kümme nimekat naisnäitlejat, keda näete fotodel?
M.stes l. mides on nad mänginud?

1

2

3

4

KÜSIMUSED

52

53

KÜSIMUSED

5

6

7

8

9

10

POPULAARSEID MEESNÄITLEJAJID

Kes on need kümme nimekat meesnäitlejat, keda näete fotodel?
M. listes filmides on nad mänginud?

1

2

3

4

KÜSIMUSED

54

5

6

7

8

9

10

55

KÜSIMUSED

10 x M

Kumme li-mi. Peatsi mängivad neis populaarsed näitlejad, kelle perekannan m: a gab lähaga M. Kes?

- 1 „Cobina öö” (Itaalia, 1957)
- 2 „Korte” (USA, 1960)
- 3 „Mamma Roma” (Itaalia, 1962)
- 4 „Pers kute varas” (Bulgaaria, 1964)
- 5 „Fontoom” (Prantsusmaa, 1964)
- 6 „nglite märkus Angerique” (Prantsusmaa, 1965)
- 7 „ahutus itaalia moodi” (Itaalia, 1961)
- 8 „Suure Karu pojad” (Saksa DV, 1966)
- 9 „Punahabe” (Jaapan, 1965)
- 0 „Kaa-ul on rõõnem kui elu” (Poola, 1969)

KÜSIMUSED

56

2.
3
4

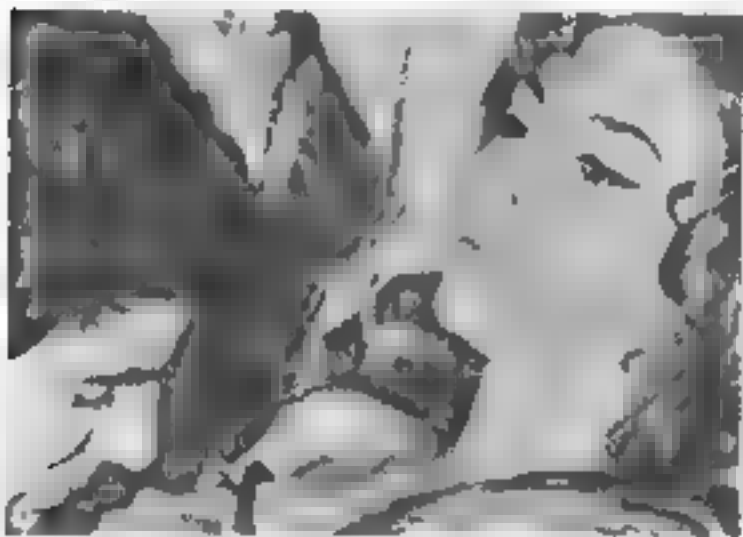
57

KÜSIMUSED

5

6

7

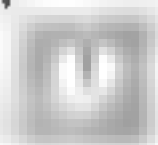

8

9

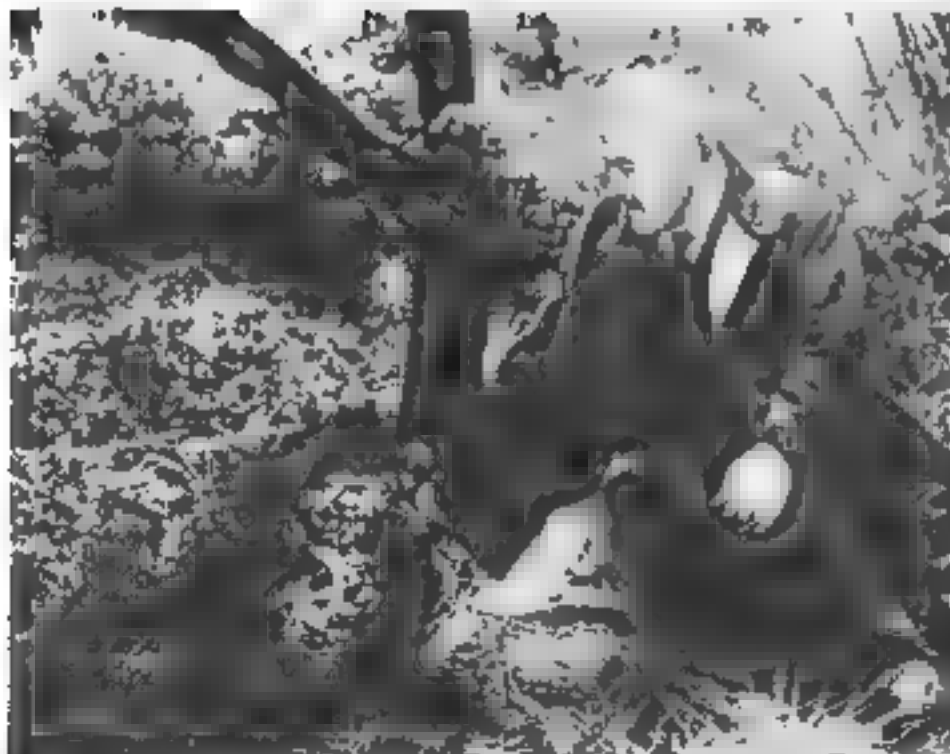
10

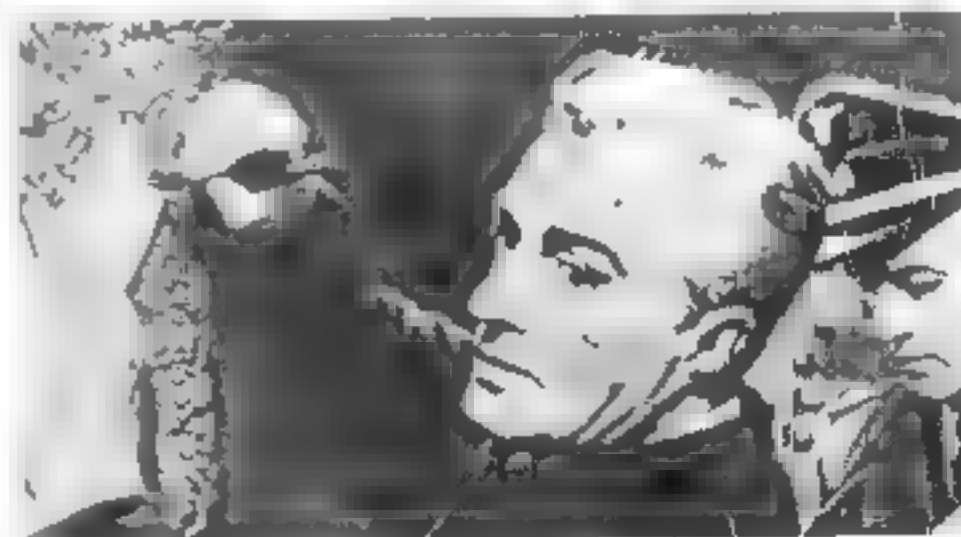
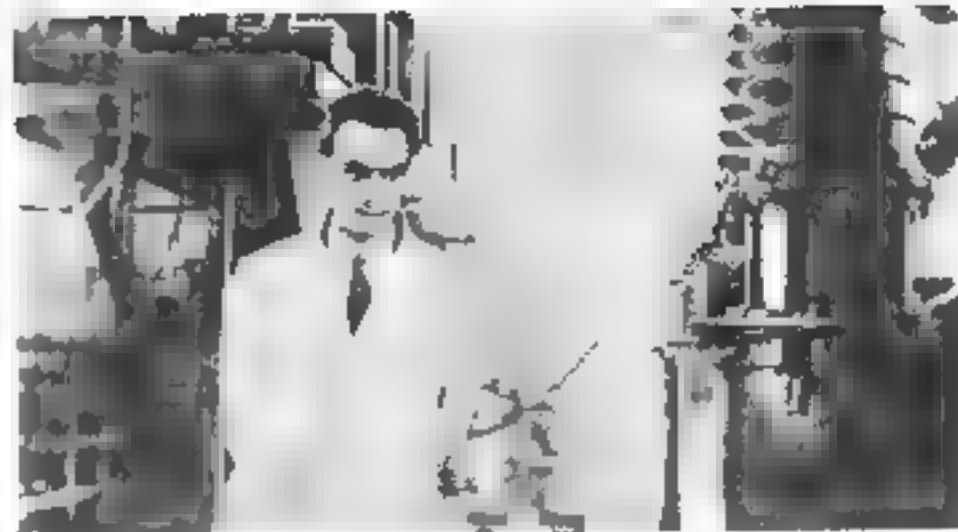

REŽISSÖÖR VÕI NÄITLEJA

Paljud režissöörid on endale näitlejana nime teinud ja vastupidi, paljud näitlejad on proovinud ka filme lavastada. Mõnelgi puhul on raske vahet teha, kumb tähe kõige on, kas režissöör või näitleja. Kes on need režissöörid ja näitlejad, keda fotodel näete? Milliseid filme on nad lavastanud, milles mänginud?

KÜSIMUSED

5
6
7

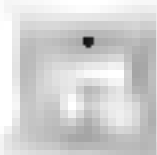
KÜSIMUSED

62

8
9
10

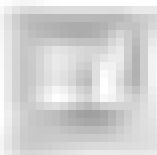
KÜSIMUSED

EESTI NSV NÄITLEJAJD VENNASVABARIIKIDE FILMIDES

Eesti näitlejad on tihti saanud osi vennasvabariikide filmides. Ehkki need osad on enamasti teisajõrgulised, on mängimine vennasvabariikide stuudiote filmides meie näitlejatele ikkagi suureks tunnustuseks. Nimetage eesti näitlejaid, kes mängisid siin loetletud filmides.

1. „Kuningas Lear“ („Lenfilm“ 1971)
2. „Kõbe viis“ („Moldova-film“ 1967)
3. „Aarele saar“ (Gork-nim. Filmistuudio 1972)
4. „Punane võitlus“ („Mosfilm“ 1970)
5. „Kumme talve ühe suve eest“ („Moldova-film“ 1970)
6. „Ootamatu armastus“ („Belorussfilm“ 1971)
7. „Tagasipöördumine ellu“ („Mosfilm“ 1972)
8. „Lahing pärast võitu“ („Mosfilm“ 1972)
9. „Tobago“ muudab kurssi“ (Rino Filmistuudio 1966)
10. „Tutoriaps ja kaja“ („Koorivaheaja viimane päev“, Leedu Filmistuudio 1964)

KAS TUNNETE FILMIKANGELASI?

Pajud filmid on tohutu populaarsuse saavutanud eelkõige tänu õnnestunud näitlejatööle. Ühes või teises filmis peaosas mänginud näitlejate nimesid enamasti teatakse, kuid hoopis harvemini jäävad meelde filmikangelaste nimed, kui pole just legemist tuntud kirjandusteose ekraniseeringuga. Püüdke meelde tuletada, kes ja milistes filmides on kehastanud siin loetletud filmikangelasi.

1. Je ena Koltsova
2. Fjodor Aniskin
3. Juri Detotskin
4. Andre Baskirtsev
5. Ladenikov
6. Bronus Lokys
7. Nadežda Petruhhina
8. G. Meņikov
9. Paša Stroganova
10. Aljoša Skvortsov

KÜSIMUSED

NOORI FILMINÄITLEJAJD

Kas tunnete neid noori põlvkondi 1960-ndate aastate debüteerinud näitlejaid? Millistest filmides on need fotod?

2
3
4

KUSIMUSED

5
6
7

KUSIMUSED

TUMMFILMI TÄHTI

Tummfilmiajastul kerkis hulgaliselt esle filminäitlejaid, kes võitsid populaarsust hulgas erakordse populaarsuse ning aritasid koasa staariksüsteemi kujunemisele. Nüüdisajal on paljude nende näitlejate üled kult unustuse hõlma vaimas, kuid oma järeltulevikuks on nad ikkag jätnud. Puudke fotode põhjal mõista neid, kes on need tummfilm publiku lemmikud

KUS M. JSED

2
3
4

5
6
7

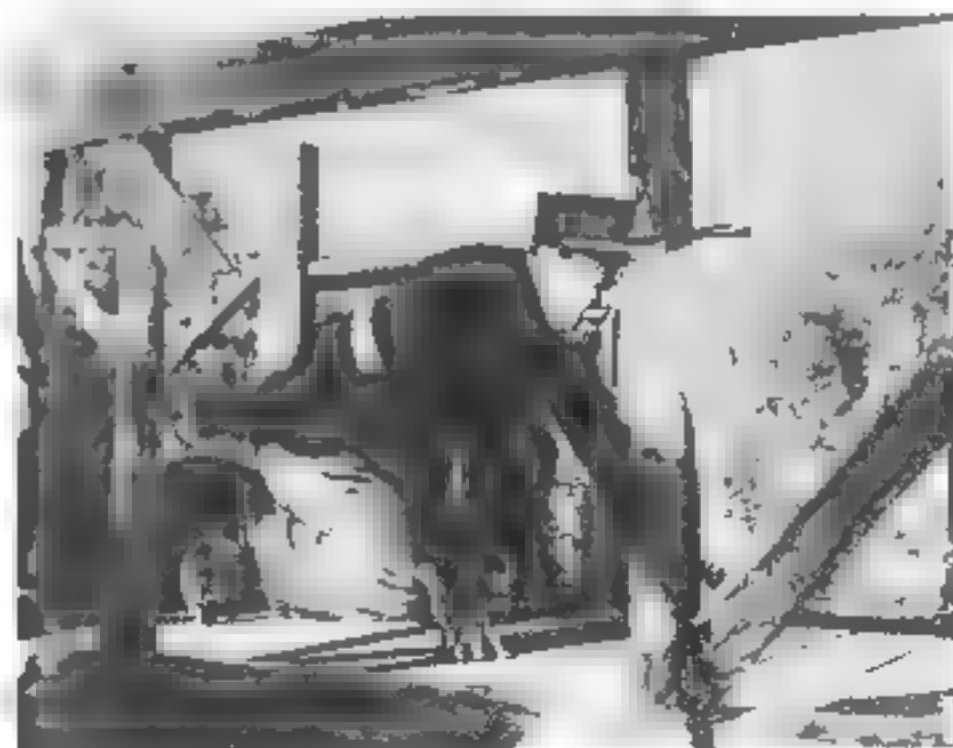
KÜSIMUSED

8
9
10

FILMIKOOMIKUID

Komöödiafilm on alati teretu nud kulaline meie ekraanidel. Kui selles teeb koosa mõni tuntud koomik. Misest komöödiast on need fotod pärit ja keda kuulsatest koomikutest on neis?

KUSIMUSED

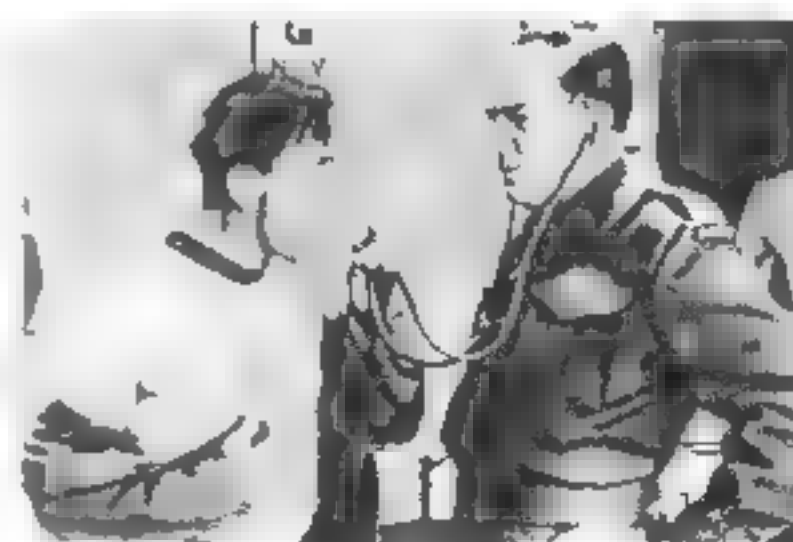
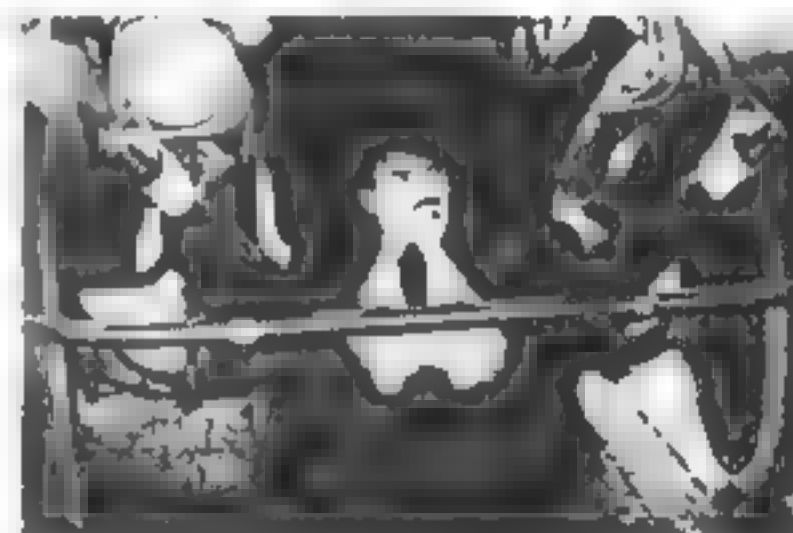
2
3
4

10/10/10

5
6
7

10/10/10

BIOGRAAFILISED FILMID

Film kunstile on ko duvalt ainet andnud väljapaistvate isiksuste (vaevuhid, kirjanikud, teadlased, kunstnikud jt.) elu. Ehtu üt eb r ba peak i, kellest film („Andrej Rubl'ov", „Ferenc Liszt" „Goya" „Iosikovski" jne.). Kas te aga teate, kelle elu ja tegevust kas levad need nökogude filmid?

- 1 „Höbefanfaand" (Gorki-nim. Filmistuudio 1971, režissöör Eduard Botšorov)
- 2 „Ema süda" (Gorki-nim. Filmistuudio 1966, režissöör Mark Donskoi)
- 3 „Unenägu" (Dovzenko nim. Kuuev Filmistuudio 1964, režissöör Vladimir Danissenko)
- 4 „Huvast jätt Peterburiga" („Lenfilm" 1972, režissöör Jan Frid)
- 5 „Seltsimees Arseni" (Gorki-nim. Filmistuudio 1965, režissöör Ivan Lukinsk)
- 6 „Gronaotõuna värv" („Armenfilm" 1971, režissöör Serge Paradjanov)
- 7 „Baleetn" („Mosfilm" 1970, režissöör Vadim Derbenjav)
- 8 „Tahad ei kustu" („Mosfilm" 1971, režissöör Adžar Ibragmov)
- 9 „Pöörane Jegudil Hlamida" („Lenfilm" 1970, režissöör Nikolai Lebedev)
- 10 „Tulen sinu juurde" (Dovzenko-nim. Kuuev Filmistuudio 1972, režissöör Nikolai Mostšenko)

SPORTLASED FILMIS

Pole just vähe spordikuulsusi, kes on püüdnud oma nime jääd vustada ka filmikunsti ajalukku. Olgu kuidas on, kuid vaatada s. l. mis on nende osavõtt nii mõnegi muudu kesise filmi vaadatavusele koos aidanud. Kas tuntud sportlastest on mänginud nendes filmides?

- 1 „Tarzan leiab poja" (1939)
- 2 „Rasked kindad" (1957)
- 3 „Kuulsuse rängad" (1962)
- 4 „Põikesportlase oru serenaad" (1941)
- 5 „Sinine jää" (1970)
- 6 „Jutustus väestest armastajatest" (1954)
- 7 „Mina, uurija" (1972)
- 8 „Kuninganna rüütel" (1971)
- 9 „12 neidu ja üks mees" (1959)
- 10 „Medeo" (1970)

KIRJANDUSTEOSEID EKRAANIL

Kirjandusteoste ekraniseerimine on alati tihedalt seotud kirjanduse populariseerimisega, sageli neilgi korraldel, kui film jääb kunstivaatusest raamatutele alla. Ka nõukogude filmikunstis on ekraniseeringud tavaliselt nähtud. Kelle teoste ekraniseerimist kajastavad küsimustes esitatud andmed (studios, filmi ekraanile jõudmise aasta ja režissööri nimi)? Milliseid teoseid siin mõeldakse?

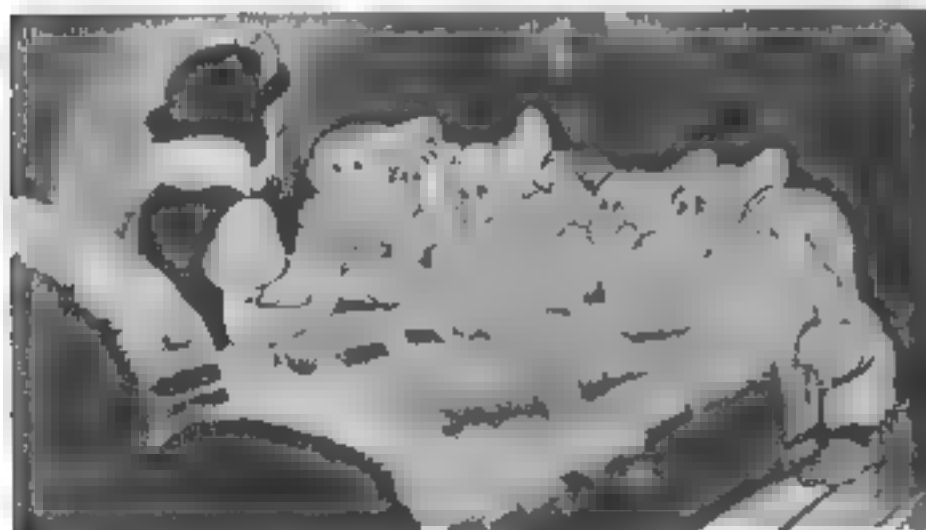
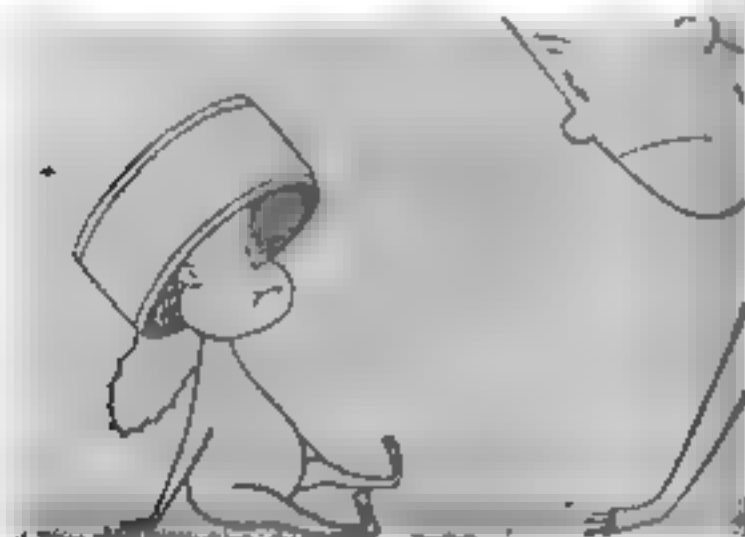
1. „Mosfilm“ 1966–67, Sergei Bondartšuk
„Mosfilm“ 1968, Aleksandr Zorh
„Lenfilm“ 1969, Vladimir Vengerov
2. Gorki-nim. Filmistudio 1952, Aleksandr Rou
„Lenfilm“ 1960, Aleksei Bataiov
„Mosfilm“ 1967, Konstantin Jeršov ja Georgi Kropotšov
3. „Soyuzdetfilm“ (Leningrad) 1934, Vladimir Petrov
„Rot-Front“ 1937, Jakov Protazanov
„Mosfilm“ 1945, Vladimir Petrov
4. „Mosfilm“ 1957, Vladimir Petrov
„Mosfilm“ 1965, Abram Room
Dovženko-nim. Filmistudio 1971, Boriss Ivšenko
5. „Mosfilm“ 1969, Ivan Põrjev
Gorki-nim. Filmistudio 1970, Lev Kulidžanov
„Lenfilm“–„Barrandov“ (Tšehhoslovakkia) 1972, Aleksei Bataiov
6. Gorki-nim. Filmistudio 1953, Ivan Lukinsk
„Mosfilm“ 1958, Vladimir Skutšin
Gorki-nim. Filmistudio 1965, Maria Fjodorova
7. Ohendatud Keskstudios (Alma-Ata) 1943, Georgi ja Sergei Vassiljev
Kiev Filmistudio 1953, Timolei Lavtšuk
Dovženko-nim. Kiev Filmistudio 1966, Vladimir Dovgan
8. „Mosfilm“ 1945, Aleksandr Stolper
„Mosfilm“ 1964, Aleksandr Stolper
„Mosfilm“ 1971, Aleksei Sahharov
9. „Mosfilm“ 1948, Aleksandr Stolper
„Mosfilm“ 1968, Damir Vjatitš Berežnõhh
„Mosfilm“ 1970, Damir Vjatitš Berežnõhh
10. „Krigzfilm“ 1963, Larissa Šepitko
„Mosfilm“ 1969, Sergei Urussevski
„Mosfilm“ 1969, Irina Poplovskaja

MULTIFILMID

Multifilmid, s.o. joonis- ja nukufilmid pakuvad peaaegu alati meeldivat ajavaadet lastele ja täiskasvanutele. Ka multifilmil ei puudu oma koalkonnad ja klassikud ning nüudisajal nimekad meesrid. Millistest multifilmidest on pärit need fotod? Kes on režissöörid?

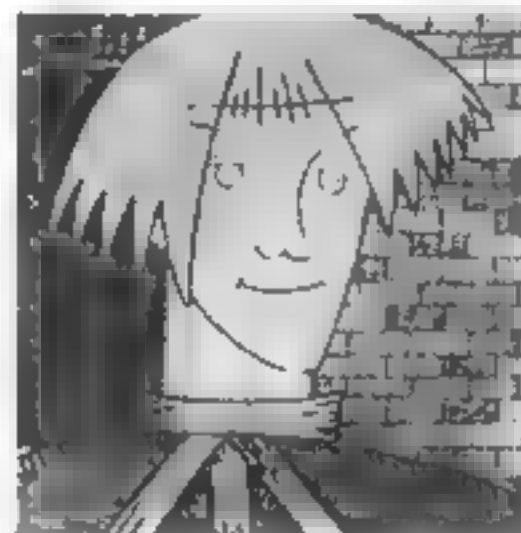

3
4
5

KUSIMUSED

6
7
8

UUS PEALKIRI. MIKS JUST NII?

Meie kinodesse jõudvad välismaa filmid saavad lühike uue pealkirja. Sellist moodust rakendatakse muude laadiselt ka teistes riikides. Enamasti on sõrased nimepaneku ajendanud soov anda filmile ligutõmbavam, järelikult kommertslikum pealkiri. See juures pole uuel pealkirjal üht midagi ühist filmi sisuga. Toome ära kümme meil lüestunud välismaa filmi tegetikut pealkirjad. Miks se pealkiri all jooksid nad meie kinodes?

1. "Raske eia"
2. "Kulmad poevad"
3. "Minu koolivend"
4. "Na ne uhaks hooa.oks"
5. "Kuidas ma Teise maailmasõja valla päädsin"
6. "Tatar aps pastoriga"
7. "Sild"
8. "Hobakas"
9. "Looke"
10. "Need loiedod mahed oma ennemasnotes ehk kuidas ino 25 tunni ja 11 minutiga Londonist Pariisi jõudasin"

AUHIINNATUD FILME

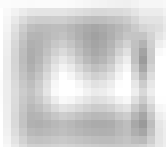
Prüüd nõukogude filmid on saanud auhinda rahvusvaheliste filmifestivalide ja del. Meie nimekome preemia ja festivali, mil el see antud, teie ülesanne on leida selle saanud kodumaine film.

1. "Püha Markuse hõbedävi" XVI Veneetsia rahvusvahelisel filmifestivalil 1955
2. "Kuidas pamioks" XI Cannes'i rahvusvahelisel filmifestivalil 1958
3. Peauhind I Moskva rahvusvahelisel filmifestivalil 1959
4. "Kristalligloobus" XIII Karlav Vary rahvusvahelisel filmifestivalil 1962
5. "Püha Markuse kuldävi" XXIII Veneetsia rahvusvahelisel filmifestivalil 1962
6. "Hõbepuri" XVIII Locarno rahvusvahelisel filmifestivalil 1965
7. "Püha Markuse kuldävi" XVI Veneetsia rahvusvahelisel laste- ja noorsoofilmide festivalil 1966
8. Suur auhind (Grand Prix) V Krakovi rahvusvahelisel lühifilmide festivalil 1968
9. Rahvusvahelise Filmiajakirjanike Föderatsiooni (FIPRESCI) preemia XXII Cannes'i rahvusvahelisel filmifestivalil 1969
10. "Kuldävi" XV Leipzig rahvusvahelisel dokumentaal- ja lühifilmide festivalil 1972

MOSKVA RAHVUSVAHELISED FILMIFESTIVALID

1. Miks toimub Moskvas esmakordselt rahvusvaheline filmifesti-
val?
2. Mis aastast alates toimuvad Moskva rahvusvahelised filmi-
festivalid regulaarselt?
3. Milline on Moskva filmifestivalide deviis?
4. Kes on olnud mängufilmide zürii esimehed senistel festiva-
lidel?
5. Mis sed mängufilmide züris on saanud Moskva rah-
vusvahelise filmifestivali peauhinna?
6. Mis eeltingimused määrab kuldauhinna III rahvusvahelise
Moskva filmifestivali?
7. Milline nõukogude film sai kuldauhinna parima lühimängu-
filmide IV rahvusvahelisel Moskva filmifestivalil?
8. Kelele anti parima mees- ja naisosalõltsja auhind V rahvus-
vahelisel Moskva filmifestivalil?
9. Milline film sai Rahvusvahelise Filmiojakehanike Föderat-
siooni (F.P.R.E.S.C.) auhinna VI rahvusvahelisel filmifestivalil?
10. Milline film sai kuldauhinna lastefilmide konkursil VII rahvus-
vahelisel Moskva filmifestivalil?

ARMASTUS PEALKIRJADES

Filmivõrgand loovad hästi, kui suurel määral sõltub pealkirjast
jahe või teise filmi menu publiku juures. Sellepärast kasutatakse
tõht võlusõnu, mis ütlevad nii mõnigi kord filmi tegelikkuse vää-
ruse, vaatajate üks suurem on armastus seda sõnadavõrd peal-
kirja võrd võrd kummeto koupa. Teie ülesanne on seekord
võrd võrd võrd võrd võrd võrd võrd võrd võrd võrd võrd võrd
filmide loodetud.

1. „Häädelen armastuse poolt“
2. „Kuidas armastuses edu saavutada“
3. „Armastus esimesest siinapigust“
4. „Suur armastus“
5. „Armastus võrdutseb“
6. „Eagu armastus!“
7. „Armastus ja riid“
8. „Armastus ja pisarad“
9. „Õnnetu armastus“
10. „Roh armastuse vastu“

EKRAANIL ON LAPSED

... ja filmidele. See on filmikunstis tavaline nähtus.
Enamikule jääb filmis mängimine lapsepõlvemälestuseks. Kuid on
ka neid, kes veel täiskasvanuna mängivad filmis või teatris.
Vaadake fotod ja tuletege meelde, mil stent lastefilmides nad
on võetud. Võib-olla teie ka peate mänginud laste nimesid.

2

3

4

1944

2

5

6

7

1944

6
9
10

ARMASTUS JA FILMIKUNST

Armastus ja filmikunst – need on lahutamatu mõisted. Hädasti armastusfilme vajatakse ning suure hulgaga kuulaajad armunud kaotavad pubi-ku-lemmiklaulejad pole mingi muu filmikunst koheldud. Isiklike kumme paar naine ad kes pole kunagi filmides koos olnud, nad mängivad. Teie ülesanne on ühendada armunud ägeesse paardesse ja nimetada filmi kus nad koos mängivad.

1. Catherine Deneuve – Ernest Borgnine
2. Gina Lollobrigida – Leonard Whiting
3. Betsy Blair – Gerard Phillips
4. Irina Zvinskaja – Rade Markovic
5. Olivia Hussey – Lars Passgård
6. Anna Pajch – Daniel Olbrychski
7. Paola Rosta – Georg Naumov
8. Pia Degermark – Omar Sharif
9. Nevena Kokotova – Oleg Stenzel
10. Grevet Moring – Tommy Berggren

NÕUKOGUDE EESTI FILME

Mil-stest „Tollantfilm“ filmidest on need lood? Kes on neist sood-
ad?

15.000.000

2
3
4

5
6
7

8/ 9/11/3 D

8

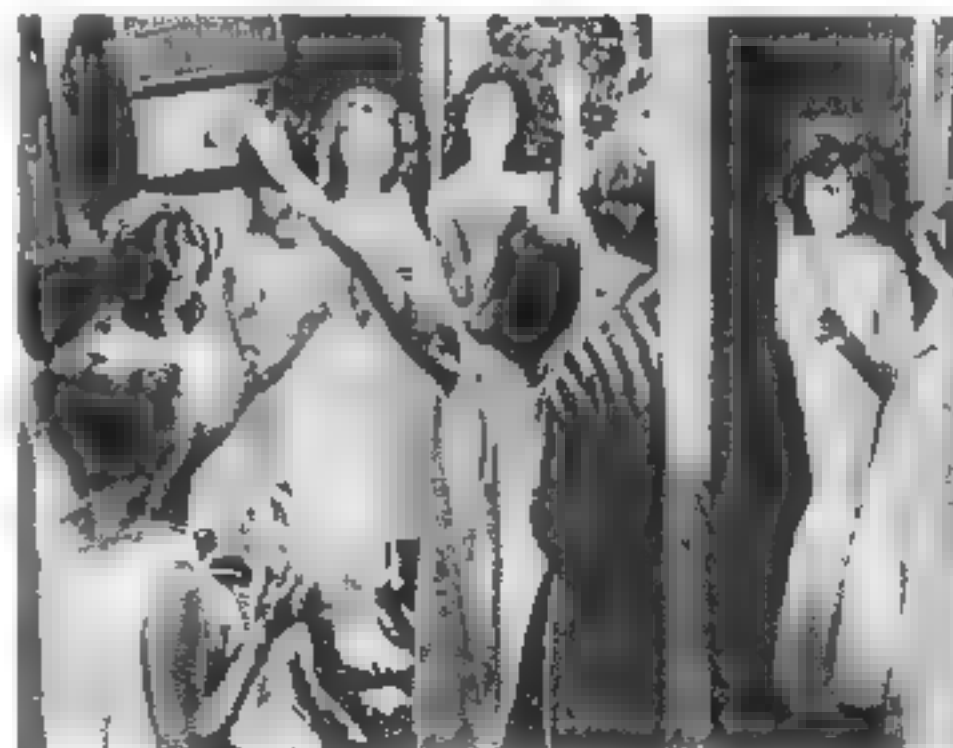
9

10

SOTSIALISMIMAADE FILME

Mil istest sotsialismimaaade filmidest on pänt need fotod? Nime-
loge ka rüü ja režissöör

1
2
3
4

MISS LEE

04

5
6
7

FILMITEADUS

Täieline filmisõber ei piirdu ainult filmide vaatamisega. Ta ei paku kindlasti huvi kirjandus, mis aitab süvendada teadmisi filmikunsti teooriast ja ajaloost. Paljude filmiteoreetikute ja -ajalooslaste nimed peaksid meile ühele tuttavale olema. Püüdke siin esitatud põgusate elulooliste andmete ja teoste pealkirjade järgi otsustada, kes on need filmiteadlased?

1. Nõukogude filmikriitik ja -teadlane. Sünd. 1912. 1939. aastast Üliõpilasliku Riikliku Kinematograafia instituudi õppeõud (professor 1963. aastast), kunstiteaduse doktor (1961). Teoseid: „Советский биографический фильм“ (1949), „Александр Довженко“ (1959), „Советская кинокомедия“ (1964), „Смешное на экране“ (1964), „Краткая история советского кино“ (1967, eesti keeles „Nõukogude filmi lühiajalugu“ 1971). Aastast 1969 VNFSV teeneline kunstitegelane.

2. Nõukogude filmikriitik ja -teoreetik. Sünd. 1909. Üliõpilasliku Riikliku Kinematograafia instituudi professor. Avaldanud muus nõukogude ja välismaa filmikunsti teooriast. Tähtsamad teosed on filmidromaturgia probleeme käsitlev „Мастерство кинодраматурга“ (1961) ja isamaa filmikunsti lendumise vaade „Крушение и созидание“ (1964) ning nõukogude rahvaväsimise filmikunsti kogemusi üldistav „Застра и сегодня“ (1968). Tema toimetatud ja ilmunud aastast 1954 kogumikud „Вопросы кинодраматургии“. Aastast 1969 VNFSV teeneline kunstitegelane.

3. Ungari filmiteoreetik, kirjanik ja stsenaarist. Elas aastail 1884–1949. Kirjandushõlku tegevust alustas 1909. Emigreeris 1919. Vast 1926. aastast elas Saksamaal, 1931–1943 NSV Liidus, kus luges Üliõpilaslikus Riiklikus Kinematograafia instituudis loenguid filmikunsti esteetikast. 1945. aastast elas Ungaris. Vene keeles on ilmunud tema teosed „Видимый человек“ (1923), „Культура кино“ (1925), „Дух фильма“ (1939), „Искусство кино“ (1945), „Кино. Становление и сущность нового искусства“ (1968, originaal 1948. Ungaris).

4. Itaalia filmikriitik ja -teoreetik, marksistliku esteetika esindajaid itaalia filmiteaduses. Sünd. 1918, Oli 1948–52 ajakirja „Cinema“ toimetaja, 1952. aastast ajakirja „Cinema Nuovo“ peatoimetaja. Tema põhiteosed: „Storia delle teorie del film“ (1960) ilmus 1966 ka vene keeles.

5. Inglise publitsist, filmiteoreetik, stsenaarist ja režissöör. Sünd. 1904. a. Ülemaailmse Rahunõukogu liige ja Rahvusvahelise Lenini rahupreemia laureaat (1959). Kuulus Sergei Eisensteini USA-s elamise ajal (1930–32) tema filmigruppi. Tähtsamad filmikunsti kohta teosed on „The Political Censorship of Films“ (1929), „Film World“ (1964, vene keeles 1969, eesti keeles „Filmimaailm“ 1973), „With Eisenstein in Hollywood“ (1969).

6. Prantsuse filmikriitik ja -teoreetik. Elas aastail 1908–1958. Asutas 1952 koos Jacques Doniol-Valcroze'iga teoreetilise ajakirja „Cahiers du Cinéma“. Teda peetakse prantsuse „nuue laine“ vaime seks isaks, kelle mõlestusele François Truffaut puhendas oma

film „400 löök“ (1959) Tema põhitaad, en aegadel kirjutatud artiklid kogumikud ilmusid 1958–1962 neijas koites üldpealkirjaga „Qu'est-ce que le cinéma?“, mildest vene keeles ilmus 1972 valitud artiklite kogumik „Kino kakoe kuno?“

7. Poola film ajaloolane ja -kriitik. Sünd. 1909. Esimesed filmiartiklid avaldas 1929. Kuulus 1930–1935 tegutsenud poola progressivsete filmitegelaste koondisse „Start“ 1950. aastast Poola Teaduste Akadeemia Kunstide Instituudi filmikunsti teooria ja ajaloos sektori juhataja, 1960–1968 Kunstide Instituudi direktor, 1951–1963 teoreetilise ajakirja „Kwartalnik filmowy“ ja 1966–1968 selle baasil loodud ajakirja „Kino“ peatoimetaja, 1948–1968 Riikliku Kinematograafia ja Teatrikunsti Kõrgema Kooli (Lodz) professor ning 1949–1952 ja 1957–1968 selle rektor 1948–1972 Rahvusvahelise Filmiarhiivide Föderatsiooni president. Teosed: „Historia sztuki filmowej“ (seni ilmunud 5 köidet, 1955–1970, vene keeles nelj köidet 1968–1974), „Spokonia z X muza“ (1960), „Film telewizja w USA“ (1964, vene keeles 1966), „Dwadzieścia lat filmu Polsk Ludowej“ (1969), „Nowy film amerykanski“ (1973).

8. Prantsuse filmiajaloolane ja -kriitik. Elas aastail 1904–1967. Osalet II maailmasõja ajal vastupanuliikumises, oli põrandaaluse „Lettres francaises“ koostöölooja, pärast sõda sama lehe algataja filmikriitik. Oli Kõrgema Filmihanduse Instituudi (IDHEC) ja Filmiteooria Instituudi professor. Doktorivõttekirja koitses NSV Liidus. Põhitöö „Histoire générale du cinéma“ (5 köidet, 1946–1954, vene keeles 4 köidet 1958–1963). Teisi teoseid: „Histoire du cinéma mondial des origines à nos jours“ (1949, 1966, vene keeles 1957), „Vie de Charlot“ (1952, vene keeles 1955 ja 1965), „Georges Méliès“ (1961), „Histoire du cinéma français“ (1962), „Louis Lumière“ (1964), „Dictionnaire des films“ (1965), „Dictionnaire des cinéastes“ (1965), „Gérard Philipe“ (1967), „Dziga Vertov“ (1971).

9. USA kirjanik, stsenaarist ja filmiteoreetik. Sünd. 1895. Üks kümnest progressivsest Hollywoodi tegelasest, keele Ameerika-vastase tegevuse uurimise komisjon 1947 süüdi mõistis. Filmilinnost välja arstuna jätkas teoreetikuna. Teosed: „Theory and Technique of Playwriting and Screenwriting“ (1949, vene keeles 1960), „Film The Creative Process“ (1964, vene keeles 1965).

10. Saksa päritoluga ameerika filmiteoreetik ja -sotsioloog. Elas aastail 1899–1966. Emigreeris 1933 Pariisi, sealt 1941 New Yorki. Tähtsamad teosed on „From Caligari to Hitler. A Psychological History of the German Film“ (1947) ja „Theory of Film“ (1960, vene keeles 1974).

TEEME ISE MONTAAŽI

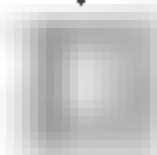
Me teame juba, et filmivõtted ei toimu kunagi täpselt seires ja järjestuses, nagu me ekraanil näeme, alles montaaži abil lindetakse üksikud filmilindid tükid terviklikuks kunstiteoseks. Puudke teie nägemismälu appi võttes teha tuntud nõukogude filmi „Va gevene vaksal“ („Mosfilm“ 1971, režissöör Andrei Šimov) montaaži, et teada kõik kumme fotot filmi sündmust kule vastavasse järjeslusse

Vastused

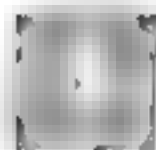

KUIDAS VALMIB FILM?

1. Kirjandusliku stsenaariumi loomine. Stsenaariumi eeskirja on tulevase filmi sisu kirjanduslik värvendus. Seda lugedes tutvume filmi ainetega, sündmustega ja kangelastega. Kirjandusliku stsenaariumi koostamise arvestamiseks filmikunsti seaduspärasusi, mis võimaldavad režissööril endale ette kujutada konkreetseid stseene, tegavushohti, kangelaste käitumist jms. Stsenaarium võib olla algupärane (omada iseseisvat kirjanduslikku tähendust) või kirjandusteoste (romaan, julus, luuletused) ekraniseering. Tavalise pikkusega filmi stsenaariumi maht ei tohiks ületada üle 80 masinakirjahekku ja.
2. Töö režissenaariumiga. Režissenaariumis nohitakse ette iga stseeni ja võttekaadri läpne ahendus, arvatavad võttepunktid ja võttekaadri pikkus meetrites, pinnid helitaust ning määratakse kindlaks diaalöögide õige tekst. Režissenaariumis on samuti kavandatud võttepaik (looduses või pavidionis), osavõtjate näitlejate ja staalistide arv ning kostüümide, dekoratsioonide ja rekvisiitide vajadus. Režissenaarium on filmi lavastamise ja montaaži alus. Peale režissööri võtavad selle koostamisest osa tulevase filmi operaator ja kunstnik.
3. Eelarve ja töögraafiku koostamine. Kui režissöör on läbi stsenaariumi lõpetanud, määrab filmi direktor koos abiatega kindlaks võtteobjektide arvu, aparatuuri ja rekvisiitide vajaduse, s. o. kõige selle, mis võimaldab režissööril kavatsusi ellu viia. Oigesti koostatud eelarve ja võtte läpne graafik aitavad luendada filmi vahetu loomise aega.
4. Looduslike võttepaikade valik. Kõiki võimalikult pariljoni tehtavad võtteid nimetatakse loodusvõtteks. Sobivate paikade otsingu e sõidavad harilikult režissöör või tema assistent, operaator, kunstnik ja filmi direktor.
5. Näitlejate valik. Ühe või teise näitleja eriti peaosalistele õnnestunud valikust sõltub kogu filmi edu. Sellepärast praovatakse järele, kas see mitut näitlejat. Neid kõiki filmatakse tüüpilistes, mille hiljem vaadatakse läbi režissöör ja studio kunstnikkogu.
6. Töö dekoratsioonide ja kostüümikunsti osakondade. Üheaegselt looduslike võttepaikade ja näitlejate valikuga käib töö dekoratsioonikunsti osakondade. Kostüümikunsti osakondale jagatakse näitlejatele kostüümid, tehakse parukad ja lüüakse sobiv güm.
7. Filmirätted. Kõik eelneva moodustas ettevalmistusperioodi. Osa režissöörile peab seda filmi loomise tähtsaks etapiks, võtteid aga juba kindlalt kavatsuste tehniliseks teostamiseks. Teised omistavad suurema tähtsuse võtteperioodile. Järgnevalt ei filmita stseene nende ekraanile ilmumise järjekorras, harilikult jäädvustatakse kõik samade dekoratsioonidega või ühes kohas toimuvad episoodid lindile järjest. Loomulikult tuleb arvestada ka aastaaega, studio tehnilisi võimalusi

näitlejate koostist ja paljusid teisi tegureid. Iga stseeni filmimiseks mitu korda, see tähendab, tehakse mitu duublit, enne kui režissöör saavutab soovitud tulemust.

8. Montaaž. Võttekaadrite valikut ja omavahelist ühendamist ühtseks, loogilise ülesehitusega teoseks nimetatakse montaažiks. Montaaž ei ole kaugeltki mehaaniline töö, mis ja kaardidega vaid loominguks protsessi jätkamine, millele võtavad osa režissöör ja montaažispetsialist. Kõigepealt valib montaažist ja õnnestunud duubid ning keeb need režissenaariumi juhendades kokku. Seejärel vahetab töösse režissöör, kes atab kõige üldisemad kõikehõlmavad vaatlused segada filmi vastu võtmast nii, nagu selle olid kavandanud autorid. Just montaažilaul saab film lõpuks kuju.
9. Helisalvestus. Helisalvestus toimub spetsiaalse aparatuuri abil. Kõne, müra ja muusika jäädvustatakse üheaegselt (sünkroonselt) võttega või (enamasti) hiljem eraldi lindile absoluutse puhtuse saavutamiseks tehakse seda pärast võtte lõppemist. Esialgu salvestatakse kõne, muusika ja müra eraldi, hiljem ühele filmilindile ning alles seejärel montaažiks saadud fonogramm lindile, millel on filmi pildine kuju. Režissöörile ja helioperaatorile osutavad suurt abi stuudio muusika- ja helisalvestuse osakond.
10. Filmikopiate tegamine. See on filmi valmistamise viimane etapp. Filme paljundatakse kopeerimisvabrikutes. Kopiate arv sõltub suurel määral filmi ideest ja kunstiväärtusest. NSVL-das ulatub mõne filmi tiraaž 3000 koopiani.

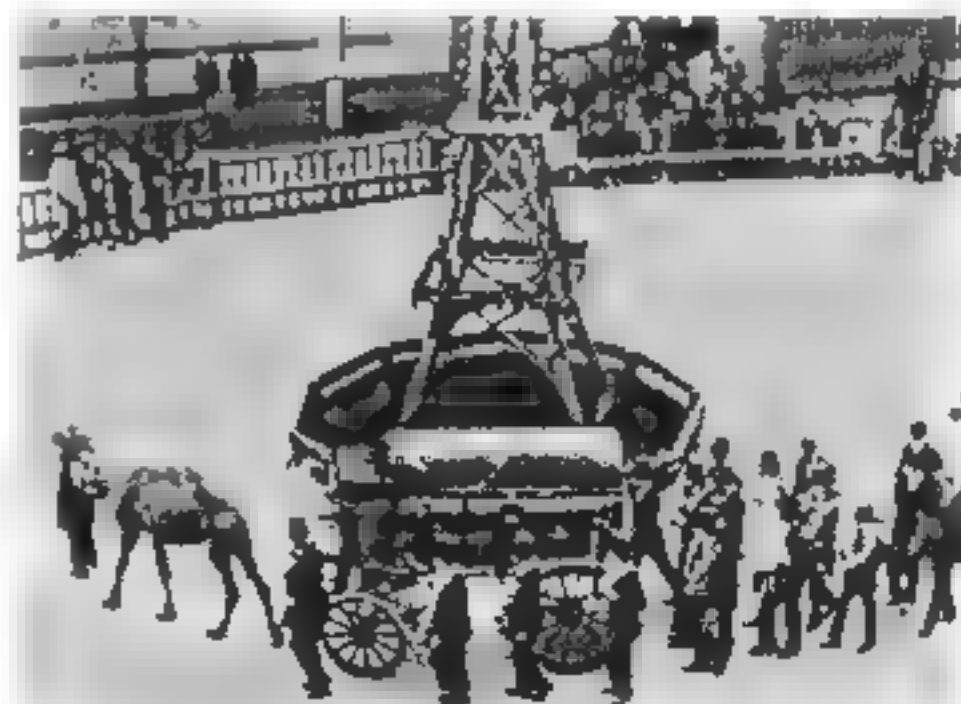

STIILID JA SUUNAD

1. „Antrakt“ (Prantsusmaa 1924, režissöör René Clair), tänapäevane 1920. aastate avangordistlik film. „Avangardi“ kuuluvad režissöörid (Germaine Dulac, Abel Gance, Louis Delluc, Marcel L'Herbier, Jean Epstein jt.) ühendas puud lammutada kodanikku filmikunsti, kuid nende revolutsioonilisus piirdus peamiselt vormiotsingutega. Osa „Avangardi“ esindajaid (René Clair, Jean Vigo, Jean Renoir) asus hiljem realismi seisukohtadele.
2. „Sadam udus“ (Prantsusmaa 1938, režissöör Marcel Carné) esindab poeetilist realismi 1930. ndate aastate teise poole prantsuse filmikunsti. Eriti ilmekalt väljendus see suund poeed ja stsenaaristi Jacques Prévert'i ja režissööri Marcel Carné loomingu („Hotel“ „Nord“, „Algob päev“, „Õhtused kuustajad“). Poeetilise realismi filmides rõhutati kangelaste üksindust ning nende traagilise huku fataalset paratamatust.
3. „Tiipajev“ (NSVL 1934, režissöörid Georgi ja Sergei Vassiljev) sotsialistliku realismi tippteaseid, milles väljendus selgesti nõukogude filmikunsti revolutsiooniline sisu.
4. „Andalusia koer“ (Hispaania 1929, režissöör Luis Buñuel, kunstnik Salvador Dalí), kõige tujukam sürrealismi näide filmikunsti. Sürrealistid ei loodud ideed ja süžeed ning käsitlesid loomingu kui aateadvuse stihhilist impulssi. Mõnikord esaldas sürrealism ühtlasi protesti kodanliku tegelikkuse vastu. Seda suunda viljelsid peamiselt prantsuse „Avangardi“ esindajad.
5. „Cabiria“ (Itaalia 1914, režissöör Piero Fosco), Itaalia monumentalismi suurim soovutus. Monumentalismil innustajaks olid poeet ja dramaturg Gabriele d'Annunzio. Suunda iseloomustas lavastuse suurejoonelisus, hiiglaslikud dekoratsioonid, rasked kostüümid ja tuhondite staalistide osavõtt. Itaalia monumentalismide lavastamise eeskujud on kasutatud ka 1950. ndate ja 1960. ndate aastate mammutfilmide loomisel.
6. „Rooma – lahtine linn“ (Itaalia 1945, režissöör Roberto Rossellini) neorealism, esikteos. Neorealism oli 1940. ndail aastal Itaalia filmikunsti tekkinud ja maailma filmikunsti mõjus saanud progressiivne suund. Neorealismi filme iseloomustas hõlpsa elu läbipärane kujutamine ja ühiskonnakriitika nende eripära seisnes dokumentaalsuses, väljendusvahendite raskuses, mitteprofessionaalsete näitlejate rakendamises. Neorealismi tähtsaimad esindajad olid teoreetik ja stsenaarist Cesare Zavattini, režissöörid Vittorio De Sica, Luchino Visconti, Giuseppe De Santis, Alberto Lattuada, Pietro Germi, Luigi Zampa, Mario Sordani, Aldo Vergano, Renato Castellani, Carlo Lizzani.
7. „Hertsog Guise'i mõrvamärk“ (Prantsusmaa 1908, režissöör André Calmettes), Prantsusmaal enne I maailmasõda kujunenud suuna Film d'Art iseloomulikumaid filme. Film d'Art jätkendas tihkelt teatrit, ekraanile toodi hulgaliselt teatrilõhys-

lusi ja kuulsaid teatrinäitlejaid (Eleonora Duse, Sarah Bernhardt). Nimetus tulenes 1907 asutatud samanimelise filmistuudiost.

8. „Viimane mees“ (Saksamaa 1924, režissöör Friedrich Wilhelm Murnau), esindas saksa filmikunsti karmilise realismi („Kammerspiel“) (kammerdraama) stiili, mille filmid kuulusid peamiselt väike- ja keskkodanluse elu org päevasust.
9. „Dr. Caligari kabinet“ (Saksamaa 1920, režissöör Robert Wiene), saksa filmikunsti levunud ekspressionismi tippteos. Ekspressionism filmikunsti väljendas enamasti individuaalset protesti kodanliku ühiskonnakorra vastu. Varem olid ekspressionistlikud filmid keerulised. Näitlejate mäng oli groteskne ja dekoratsioonid ebatoovaliste proportsioonidega.
10. „400 lööki“ (Prantsusmaa 1959, režissöör François Truffaut) prantsuse filmikunsti 1950. ndate aastate lõpul tekkinud „uue laine“ ja japaistvamaid filme. Suuna teoreetilised alused rajas ajakiri „Cahiers du Cinéma“, milles André Bazin vaa detele toetunud noored kriitikud François Truffaut, Jacques Rivette, Jean-Luc Godard, Pierre Kast jt. taunisid traditsioonist filmide tootmise süsteemi ja kommertslikust filmikunstist. Noored režissöörid asusid oma filme lavastama väljaspool stuudioid, kiresti ja odavalt. Lühikese ajaga debüteeris üle 160 kineostit. „Uue laine“ tähtsaimad režissöörid peale espool nimetatute on Alain Resnais, Jacques Douchet, Valérie Éric Rohmer, Agnès Varda, Chris Marker, Henri-Georges Clouzot, Louis Malle jt. 1960. ndail aastail on enamik uue laine režissööre lavastanud kommertsfilmide

2

3

4

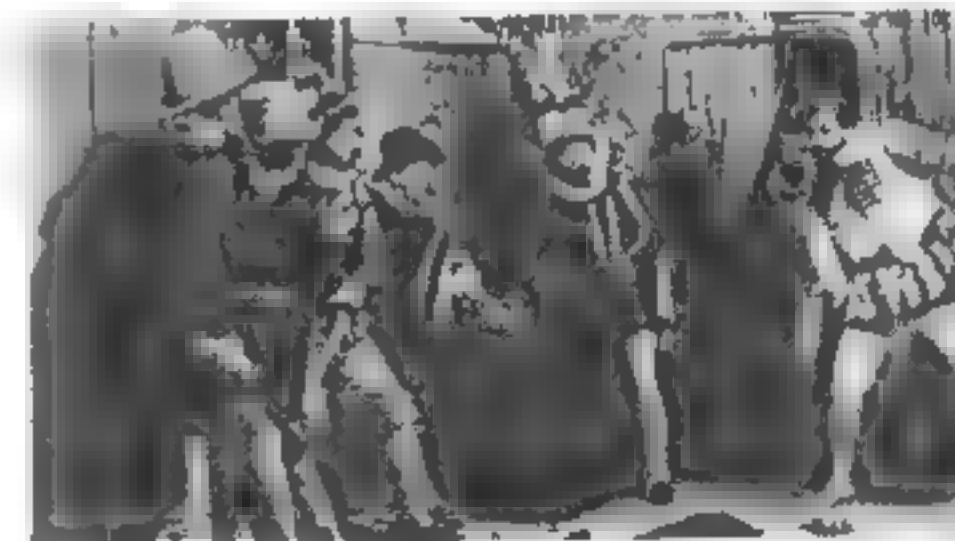
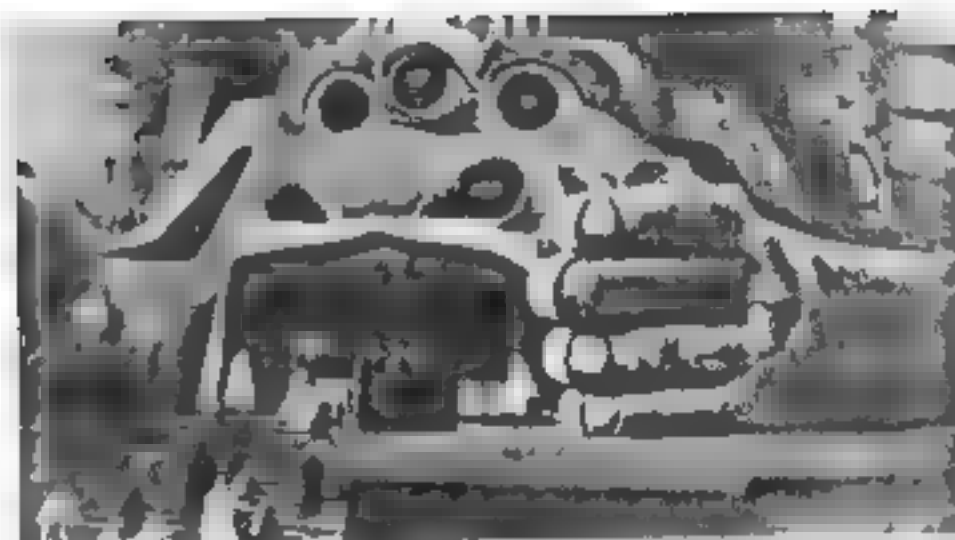
7. J. 10

2

5

6

7

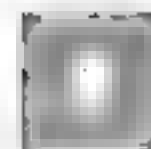

6

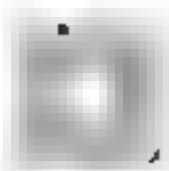
8
9
10

KÜSIMUSTE MAAILMA FILMIKUNSTIST

- 1 1895 – 28. detsembril Pariisis toimunud esimese tsaarisektsiooni järgi, millel demonstreeris oma filme Louis Lumière
- 2 Ameerika režissöör David W. Griffith (1916)
- 3 Ekspressionism.
- 4 1927 USA-s, „Džässilaulja“ (režissöör Alan Crosland, peaosas Al Jolson)
- 5 „Rooma lahtine nn“ (Itaalia 1945, režissöör Roberto Rossellini)
- 6 1932 Veneetsias
- 7 1920 Prantsusmaal, filmikriitik Ricciotto Canudo algatusel
- 8 „Oscar“ Nõukogude filmidest on selle saanud 1944 Moskva Donskoi „Vikerkaar“ ning 1969 Sergei Bondartsuki „Sõda ja rahu“
- 9 Jaapan – 1960-ndail aastail keskmiselt 300–500 täispikka mängufilmi aastast
- 10 FIPRESCI – *Fédération Internationale de la Presse Cinématographique*, Rahvusvaheline Filmiajakirjanike Föderatsioon, asutatud 1932 filmikriitika huvide kaitses. 1948. aastast annab FIPRESCI oma auhinda rahvusvahelistel filmifestiivalidel
- 11 ISFA – *International Scientific Film Association*, Rahvusvaheline Teadusliku Filmi Assotsiatsioon, asutatud 1947. a
- 12 FIAF – *Fédération Internationale des Archives du Film*, Rahvusvaheline Filmiarhiivide Föderatsioon, asutatud 1938. Ühendatud maailma filmiarhiiv, NSV Liidu Riiklik Filmifond on selle liige 1957. aastast

KÜSIMUSI NÕUKOGUDE FILMIKUNSTIST

1. 27. augusti 1919, mil Vladimir Iljitš Lenin kirjutas alla dekreedile filmitööstuse üleminekusl Hoiduse Rahvakomissaraad olivusse.
2. „Lenin“, raatud 4. mail 1918.
3. 1. VI 1931, „Lähetus elu“, N. Kozol Ekk.
4. 1965 (organiseerimiskomitee asutati 1957).
5. 1964 Leningradis, 1966 Kievis, 1968 Leningradis, 1970 Minskis, 1972 Tbilisis, 1973 Alma-Atas, 1974 Bakuus.
6. 1959 Aleksandr Dovženko (postuumselt), Maksim Strauhh V. I. Lenini osa eest („Jutustused Leninist“).
1960: Sergei Bondaritsuk ja Vladimir Monahhov filmi „Inimese saatatus“ eest Roman Karmen, Sergei Medvinski ja Diavanšir Mamedov filmide „Jutustus Kaspia rannatallajatest“ ja „Mere ahtast“ eest.
1961: Grigori Tšuhrai ja Valentin Ješov filmi „Boiload sõdurist“ eest.
1964: N. Kozol Tšerkossov akadeemik Dronovi osa eest („Kõik võib inimeste eest“).
1965: Grigori Kozintsev ja Innokenti Smoktunovski filmi „Hamlet“ eest.
1966: Sergei Zakariadze Georgi Mahharadžvili osa eest („Sõdurid ise“), Mihhail Uljanov Jegor Trubnikov'i osa eest („Eti-maas“).
1972: Juri Ozerov, Juri Bondarev, Oskar Kurgonov, Igor Slab-njevitš ja Aleksandr Mjagkov saidi mi „Vabastamine“ („Tule-koor“, „Lõbimure“, „Pealöögi suund“, „Berliini lahing“ ja „Viimane rünnak“) eest.
7. 1967: Vytautas Zalakevičius, Jonas Grišius, Donatas Banionis ja Bruna Ošė filmi „Keegi ei lohtunud surma“ eest, Sergei Jut-kevič ja Jevgeni Gubriovits film „Lenin Poolas“ eest.
1968: Mark Donskoi, Zoja Voskressenskaja ja Jelena Fode-eva film „Empi suda“ eest.
1969: Vladimir Boikov, Boriss Nebolski, Aleksandr Istomin, Mihhail Osurkov, Vulf Tsitron ja Jevgeni Jatsun dokumentaal-filmi „Teenin Nõukogude Litu“ ja „Rahva ustavad pojad“ eest.
1970: Anatoli Karpun ja Medvediev ja Oleg Artseulov dokumentaal-filmi „Tšehhoslovakkia katsumuste aasta“ eest. Stanislav Rostotski, Georgi Paonsh, Viatseslav Sumski, Boriss Duenkav, Nina Menskova ja Vjatsevol Tihhonov film „vaatama mida saab esmaspäev“ eest. Boriss Lvanov töö eest filmis ja teatris.
1971: Boriss Voltšek, Leonid Agronovitš ja Jelena Kornikova film „Suudistatakse mõrvas“ eest; Sergei Gerassimov, Vla-dimir Ropoport, Pjotr Galadžev, Natalja Belohvostkova, Vas-sil Šuksin ja Oleg Zakov filmi „Jäive ääres“ eest.
1972: Juri Arkov, Feliks Sobolev ja Leonid Prjadkin popu-

toarteaduslike filmide „Loomade keel“ ja „Kas loomad mõt-levad?“ eest.

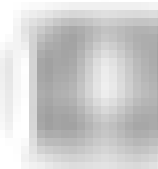
1973: Hodžakuli Narlijev, Anatoli Ivanov, Annamamed Hodžanijazov, Maia Aamedova ja Hodžon Overgelenov filmi „Minia“ eest, Stella Zdanova ja Džemma Firsava dokumen-taalfilmi „1945. a. talv ja kevad“ eest.

1974: Aleksandr Medvedkin dokumentaalfilmide „Sudama tunnistuse skleroos“ „Oo Hiina kohal“ ja „Krev kroon-ka“ eest. Ilia Foz, Vladimir Železnikov, Gasson Tutunov, Aleksa-Isardõn ja Igor Belmetjev filmi „Vembumees V b st“ eest.

8. 1948 NSV Liidu Riiklik Filmifond on maailma suurimad filmi-ahuv. Selles salitatakse umbes 16 000 kodu- ja välismaist filmi samuti hulgaliselt muid filmolaseid haruldusi — raa-matuid, fotoseid, plakateid ja muud. 1957 aastast alates kuulub NSV Liidu Riiklik Filmifond Rahvusvahelisse Filmiaha-vid Föderatsiooni (FIAP).

9. Lev Kulešov, filmirežissöör ja -teoreetik, kunstiteaduse doktor (1946), VNFSV rahvakunstnik (1969). 1920-ndail aastail tegi Kulešov oma eksperimentidega väga palju kaanstrid reing-heaks. Lavastas filmid „Mister Westi ebatoarised seklused bolševike pool“ (1924), „Seaduse järgi“ (1926), „Suur lohu-laja“ (1933). Oli Üleliidulises Riiklikus Kinematograafiainsti-tutdis filmirežissööri õppejõud.

10. 1919 maailma esimese filmikoolina Senu on seile lõpetanud umbes 5 000 spetsialisti — stsenaristi, režissööri, operaatori, filmiahtlo, at, filmiteadlast jt.

KÜSIMUSI EESTI FILMIKUNSTIST

1. Oktoobris 1896 Tallinnas.
2. 1913 Tartu fotograafi Johannes Pääsukese tehtud „Karujõht Parnumool“.
3. „Vilsandi linnurik“ (autor Vladimir Parvel) sai auhinna 1937 Homburgis kultuurifilmide festivalil.
4. 1947. „Elu tsitadellis“ August Jakobsoni somanimetse näi-dendi järgi (režissöör Herbert Rappaport), koostöös „Len-filmiga“.
5. Esimene nukukim „Peetrikee ülenägu“ valmis 1957 (režis-söör Ebert Tuganov), esimene „paanist“ n 1972 Rein Raama u olgatusel. Tema „Veekond 3“ moodustas koos paadega „Amastab“ ja „Vep maig, a paanist m de kasset“.
6. 1962.
7. 1963. Balti liiduvõimade ja Valgevene NSV filmifestiva-sal „Suue mererägu“ Kalõ Kõsa „Jääminek“ 1965. a. Ba-lti liiduvõimade Valgevene NSV ja Moldaavia NSV mifes-tivaail Grigori Kromatovi ja Juri Muu „Põgupõhio Jus Vanapagan“.
8. „Juunikuu päevad“ (1957, koos V. Nevezniga), „Valatud kurvid“ (1959, koos J. Kuniga) ja viimase panoraamvariant „Ohtlikud kurvid“ (1961). Neile on järgnenud iseseisvad to-

vastused „Jääminek“ (1962), „Jäljed“ (1964), „Me olime kaheksateistkümnendaastased“ (1965), „Keskpäevane praam“ (1967), „Huilumeisus“ (1969), „Tuuline rand“ (1972) ja „Maaletulek“ (1973)

- 9 „Jääminek“ (1962, režissöör Kaido Kask), „Lobahunt“ (1969, režissöör Leida Laius)
10. Vija Artmane – „Gladiاتور“, Antanas Barčas – „Tuuline rand“, „Ve ekiv“, „Lukvar“, Juozas Budraitis – „Tuvorlopi mastas“, Rojan Bökov – „V mne reukva“, „Metskapten“, „Maaletulek“, Dzidra Ritešberga – „Ohe katuse all“, Ninel Mäškova – „Esimese järgu kapten“, „Null kolm“, Kirill Lavrov – „Ohtust hommikuni“, Ljudmila Gurtšenko – „Jalgriatta tsutsula ad“, Marijs Liepiņš – „Vallatud kurvid“, „Ohtlikud kurvid“, „Jääminek“, „Huilumeisus“

KÕIGI AEGADE PARIMAD

- 1 „Soomus aev „Potjomkin““ (NSVL 1925, režissöör Sergei Eisenstein)
- 2 „Kodanik Kane“ (USA 1941, režissöör Orson Welles)
- 3 „Kaheksa ja pool“ (Itaalia 1963, režissöör Federico Fellini)
- 4 „Tuhk ja teemant“ (Poola 1958, režissöör Andrzej Wajda)
- 5 „Kuupaavik“ (USA 1925, režissöör Charles Chaplin)
- 6 „Rashomon“ (Jaapan 1950, režissöör Akira Kurosawa)
- 7 „Salimatus“ (USA 1916, režissöör David W. Griffith)
- 8 „Jalgriatavargad“ (Itaalia 1948, režissöör Vittorio De Sica)
- 9 „Mao“ (NSVL 1930, režissöör Aleksandr Dovženko)
- 10 „Rooma – lahtine linn“ (Itaalia 1945, režissöör Roberto Rossellini)

KIRJANDUSKLASSIKA EKRAANIL

- 1 „Tõrkse taltsutus“ (1966), „Romeo ja Julia“ (1968)
- 2 „Tom Jones“ (1963)
- 3 „Ennepeegne (nimene“ (näidendi „Jakov Bogomolov“ järgi, 1973)
- 4 „Hulatud“ (1958)
- 5 „Paksuke“ (1934)
- 6 „Goya“ (1972)
- 7 „Oliver“ (1968)
- 8 „Onu Vanjo“ (1971)
- 9 „Väärili vana daam“ (1965)
- 10 „Ülestõusmine“ (1960–1962)

FILMISTUUDIOO

1. Łódź (multifilmide stuudio)
2. Berlin (ahedat Babelsberg's (Potsdam's))
3. Bratislava
4. Tokio
5. Ljubljana
6. Budapest
7. Tokio
8. Rooma
9. Praha
10. Zagreb

LENIN FILMIS

- 1 „Oktoober“ (1927, režissöör n. Serge Eisenstein ja Grigor Aleksandrov), V. I. Lenini osas „öoline Vassili Nikandrov“
- 2 „Lenin 1918. aastal“ (1939, režissöör Mihhail Romm), V. I. Lenini osas NSV Liidu rahvakunstnik Boris Šišukin (1894–1939), V. I. Lenini osa täitja ka M. Rommi selmises filmis „Lenin Oktoobris“ (1937)
- 3 „Jutustused Leninist“ (1958, režissöör Sergei Jutkeviti), V. I. Lenini osas NSV Liidu rahvakunstnik Maksim Štrauhh (1900–1974). Saadete osa eest 1959. a. Lenini preemia. Kehastanud V. I. Leninit filmides „Inimene relvaga“ (1938, režissöör S. Jutkeviti), „Viiburi linnaosa“ (1939, režissöör G. Koznitšov ja Trauberg), „Jakov Sverdlov“ (1940, režissöör S. Jutkeviti), „Tema nimi on Sukhe-Bator“ (1942, režissöör A. Zarhi ja Hefits), „Lenin Poolas“ (1966, režissöör S. Jutkeviti)
- 4 „Protaag“ (1955, režissöör Jelfm Džigan), V. I. Lenini osas Nikolai Ponomarev (sünd. 1897), NSV Liidu rahvakunstnik (1966). N. Ponomarev on loonud meeldejäävad osad filmides „Ühe aasta üheksa päeva“ (1962, professor Sintsov) ja „Sinu kaasaegne“ (1968, N. Iolškin)
- 5 „Appassionata“ (1963, režissöör I. Völinski), V. I. Lenini osas NSV Liidu rahvakunstnik (1963) Boris Smirnov (sünd. 1908). Kehastanud V. I. Leninit filmides „Isik-kull tuntuks“ (1957, režissöör S. Kevorkov, E. Karamjan), „Boli mereväelaste kuu sus“ (1958, režissöör Jan Frid), „Kommunist“ (1958, režissöör J. Razman), teatrilmmis „Kolmas, poleetiline“ (1960, režissöör I. Jermakov), „Revolutsiooni nimi!“ (1964, režissöör G. Gaba)
- 6 „Oktoobripäevil“ (1958, režissöör Sergei Vassiljev), V. I. Lenini osas Vladimir Tšestnokov (1904–1968), NSV Liidu rahvakunstnik (1960). Kehastas V. I. Leninit veel filmis „Esimene vene kommunaarid“ (1967, režissöör A. Ivanov)
- 7 „Ema süda“ (1966, režissöör Mark Donskoj), Volodja Liljanovi osas Rodion Nahhapetov (sünd. 1944). Samas osas M. Donskoj järgmis filmis „Ema ustavus“ (1967)
- 8 „Sama planeedil“ (1966, režissöör I. Olšovanger), V. I. Lenini osas VNFSV rahvakunstnik Innokenti Šmoltunovski. Samas osas filmis „Esimene külastaja“ (1966, režissöör L. Kvintshidze)
- 9 „Saine y-hik“ (1964, režissöör Lev Kulidžanov), V. I. Lenini osas NSV Liidu rahvakunstnik (1971) Mihhail Kuznetsov (sünd. 1933). Kehastas V. I. Leninit filmis „Aurora“ kohuripouk“ (1965, režissöör J. Vösinik)
- 10 „Kuu ja puu“ (1968, režissöör Juli Karassik), V. I. Lenini osas VNFSV teeneline kunstnik (1963) Juli Kapuror (sünd. 1927). Kehastanud V. I. Leninit filmides „Sajandi algul“ (1961, režissöör V. Nevzorov), „Karm hommik“ (Mangoolia, 1969), „Romaan kirjades“ (1970, režissöör I. Matvejev) jt

KOOSTÖÖFILMID

- 1 Bulgaaria, 1971 (režissöör Vladimir Jantšev)
- 2 Ungari, 1967 (režissöör Miklós Jancsó)
- 3 India, 1972 (režissöör Aleksandr Zguridi)
- 4 Rootsi, 1972 (režissöör Juri Jegorov)
- 5 Prantsusmaa, 1966 (režissöör Jean Deville)
- 6 Jugoslaavia, 1965 (režissöör Juri Lössenko ja Zdravko Vukobratović)
- 7 Poola, 1971 (režissöör Szwastek Chęćinski)
- 8 Itaalia, 1965 (režissöör Giuseppe De Santis)
- 9 Norra, 1968 (režissöör Sergei Mikaeljan)
- 10 Jaapan, 1967 (režissöör Eduard Botšarov ja Tenosuke Kinugasa)

2

3

4

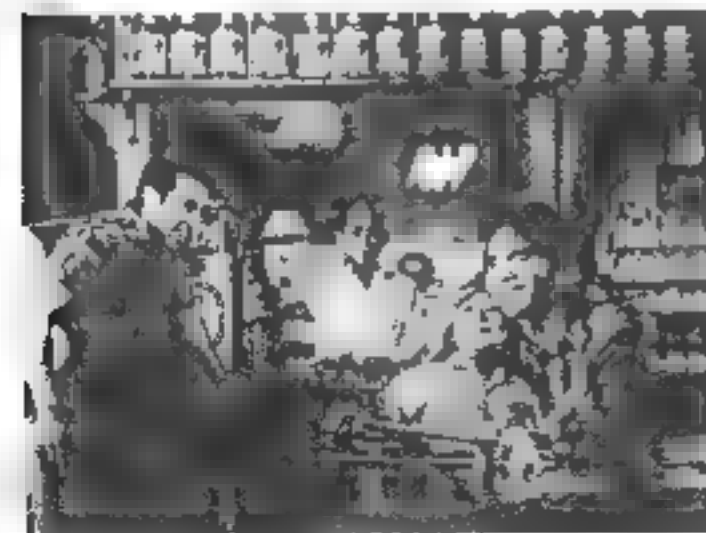
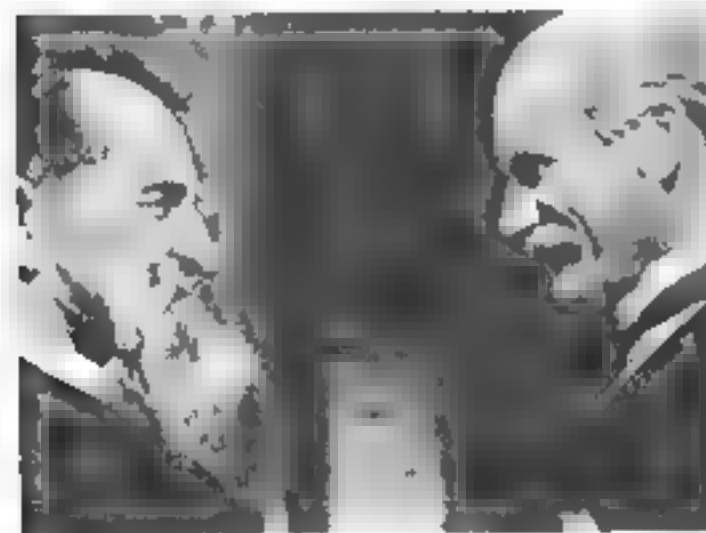
1951

5

6

7

MILLISE LIIDUVABARIIGI FILMID?

- 1 „Sõduri sa“ („Gruzia-Film“ 1965, režissöör Rezo Tšhe dze)
- 2 „Armastaja inimest“ (Gorki-nim. Filmistuudio 1973, režissöör Sergei Geassimov)
- 3 „Sinu käte soojus“ („Gruzia-film“ 1972, režissöörid Sata Managadze ja Nodar Managadze)
- 4 „Meeste suvi“ (Leedu Filmistuudio 1971, režissöör Maonas Giedrys)
- 5 „Randmuusikud“ („Moldova-film“ 1972, režissöör Emi. Latjanu)
- 6 „Unustatud esivanemate varjud“ (A. Dovženko nim. Kiievi Filmistuudio 1965, režissöör Sergei Paradžanov)
- 7 „Armunud“ („Uzbekfilm“ 1970, režissöör Eljaš Ismuhamedov)
- 8 „Surma varjus“ (Rõa Filmistuudio 1971, režissöör Gunārs Pīlāgs)
- 9 „Mina“ („Turkmen-film“ 1972, režissöör Hodžokuli Narisjevi)
- 10 „Meie ja meie mäed“ („Armenifilm“ 1971, režissöör Genrikh Moljan)

FILMIDE ŽANR

- 1 „Seitse vaprat“ – vestern
- 2 „Lõvi talve“ – aapoline film
- 3 „Operatsioon „Õ“ ja šuriku terved seklused“ – ekstrantsion komöödia
- 4 „Ergav kõrbepäev“ – seklustim
- 5 „Ainult surm annab vastust“ – kriminaalfilm
- 6 „Soorist“ – ulmefilm
- 7 „Kui tahat klarneti“ – muusikaline komöödia
- 8 „Mayerling“ – melodraama
- 9 „Gangsterid ja kontroolid“ – sõlturiine komöödia
- 10 „Varjulus“ – psühholoogiline draama

KELLE STSENAARIUM?

1. Daniel Hrabrovitski (sünd. 1923). Filme „Parandus lugeeda õigeks“ (1959), „Kõik a gab teest“ (1960), „Ühe aasta ühekso päeva“ (1962, koos Mihhail Rommiga), „Laendus“ (1966, + lavastus), „Romaan kirjades“ (1970), „Tule taltsutamise“ (1972, + lavastus).
2. Veera Panova (1905–1973). Filme: „Sergaia“ (1960, koos Georgi Danelia ja Igor Talankiniga), „Ievdokia“ (1961), „Vingasta“ (1962), „Sonitoarrong“ (1965), „Poiss ja tüdruk“ (1966), „Töölisosula“ (1966), „Vorahommikul“ (1966), „Ühe noore elu neli lehekülge“ (1967).
3. Aleksei Kapler (sünd. 1904), VNFSV teeneline kunstitegelane (1969). Filme „Kaeurid“ (1937), „Lenin 1918. aastal“ (1939, koos T. Zlotogorevaga), „Kolovski“ (1943), „Tema kaitseb kodumaad“ (1943), „Universaalkaupluse vitriini taga“ (1956), „Esimesed sõdmud“ (1956) ja „Ebatavaline suvi“ (1957), „Ebatavaline reis“ (1961, koos V. Konetskiga), „Kaks elu“ (1961), „Võitluse rahnguvastu“ (1966).
4. Valentin Ješov (sünd. 1921) Filme „Ballaad sõdurist“ (1959, koos G. Tšuhraiga, Lenini preemia 1961), „Kolmiskummend kolm“ (1966, koos V. Konetsk ja G. Daneliaga), „Tiivad“ (1966, koos N. Razontsevaga), „Aadlipesa“ (1969, koos A. Mihhailov-Kontšalovskiga), „Ergav kõrbepäike“ (1970, koos R. Bragimbekoviga), „Legend“ (1971, koos Z. Zolusikiga), „See magus sõna vabadus“ (1973, koos V. Zolakevitšiga).
5. Andrei Mihhailov-Kontšalovski (sünd. 1937), VNFSV teeneline kunstitegelane (1974). Filme: „Teerül ja viul“ (1961), „Poiss ja suvi“ (1962), „Andrei Rubljov“ (1969, koos Andrei Tarkovskiga), „Lelvalinn Tolkent“ (1968), „Aadlipesa“ (1969, koos V. Ješoviga + lavastus), „Ataman õpp“ (1971), „Onu Vanya“ (1971, + lavastus), „Ootame sind, noormees!“ (1971), „Seitsmes kuul“ (1973, koos F. Gorenšteiniga), „Murdja“ (1974, koos E. Tropiniga), 1974. a. Karlavj Vary rahvusvahelisel filmifestivalil sai peopreemia tema lavastatud film „Romanss armunulest“.
6. Vassili Šukšini (1929–1974), kirjanik, stsenaist, näitleja ja režissöör, VNFSV teeneline kunstitegelane (1969). Kirjutas stsenaariumi ja lavastas järgmised filmid: „Elab niisugune noormees“ (1964), „Tee poeg ja vend“ (1966), „Imelikud inimesed“ (1970), „Seesamune“ (1973), „Punetab lodiapuu“ (1974, sai Üleliidulisel filmifestivalil peopreemia). Mängis filmides „Kullaešelon“, „Kaks Fjodorit“, „Aljonka“, „Lihtne lugu“, „Meie, kaks meest“, „Käve säres“, „Dauria“, „Seesamune“, „Punetab lodiapuu“ (Jegor Prokudin) jt.
7. Juri Nagibin (sünd. 1920). Filme: „Külaline Kubanist“ (1956), „Raske soovutatud õnn“ (1958), „Rataste müürid“ (1959), „Tasumata võlg“ (1959), „Kõrge aeglase rong“ (1963), „Tütar aps ja ka, a“ („Koolivaheaja viimane päev“, 1964, koos A. Tšernenko ja A. Zebzunasega), „Kuni rinne on kaitset“

- (1965), „Tagaajamine“ (1966), „Naiste valitsus“ (1968), „Oota mind, Anna“ (1969), „Direktor“ (1970), „Tšaikovski“ (1970, koos B. Metalnikovi ja I. Talankiniga).
8. Jergeni Gabrilovitš (sünd. 1899), VNFSV teeneline kunstitegelane (1969). Filme „Viimne sõda“ (1937, koos J. Raizmaniga), „Armas Mošoke“ (1942), „Unistus“ (1943, koos M. Rommiga), „Kaks sõdurit“ (1943), „Inimene nr. 217“ (1945, koos M. Rommiga), „Vassil Bortnikov tagasitulek“ (1953, koos G. N. Koljevaga), „Klin“ (1955), „Elu õppetund“ (1955), „Kaks kaptenit“ (1956, koos V. Koveriniga), „Mõn Danta tänavol“ (1956, koos M. Rommiga), „Ülestõusmine“ (1960–1962), „Raskel tunnil“ (1961), „Lenin Poolas“ (1966), „Sinu kaasaegne“ (1968, koos J. Raizmaniga), „Tulest kõrvetamata ei pääse“ (1968, koos G. Panfiloviga), „Algus“ (1970, koos G. Panfiloviga), „Monoloog“ (1973).
 9. Aleksandr Barštšagovski (sünd. 1913) Filme: „Jääminek“ (1962, koos Aadu Hindiga), „Kolmas poolaeg“ (1962), „Gidraator“ (1969, koos Aadu Hindiga), „Rong honsesse päeva“ (1970, koos V. Suvaroviga), „Maatulek“ (1973, koos Koljo Kirsaga).
 10. Šuliko Žgentš (sünd. 1925). Filme: „Lõkked põlevad“ (1961), „Sõduri isa“ (1965), „On aga noored!“ (1969), „Valgus meie akendes“ (1969), „Istikud“ (1973).

NENDE ESIMENE FILM

1. Sergei Eisenstein (1898–1948), näukogude režissöör, VNFSV teeneline kunstitegelane (1935), kunstiteaduse doktor (1939). Esimene film „Streik“ (1925). Teised filmid „Soomus arm“, „Põljamkin“ (1925), „Oktoober“ (1927, koos G. Aleksandroviga), „Vana ja uus“ (1929, koos G. Aleksandroviga), „Elagu Mehhikol“ (1931 Mehhikos, jäi lõpetamata), „Bežni aas“ (1936, jäi lõpetamata), „Aleksander Nevski“ (1938, riiklik preemia 1941), „Ivan Gražnõi“ (1. seeria 1945, riiklik preemia 1946, II seeria ekraanil 1958).
2. Grigori Tšuhrai (sünd. 1921), näukogude režissöör, VNFSV rahvakunstnik (1969). Esimene film „Neljakümne esimene“ (1956). Teised filmid „Ballaad sõdurist“ (1959, Lenini preemia 1961), „Selge taevast“ (1961), „Ei osid kord eita taati“ (1965), „Mälu“ (1971).
3. Mihhail Romm (1901–1971), näukogude režissöör, NSV Lidu rahvakunstnik (1950). Esimene film „Paksuke“ (1934). Teised filmid „Kolmest“ (1937), „Lenin Oktoobris“ (1937) ja „Lenin 1918. aastal“ (1939, riiklik preemia 1941), „Unistus“ (1943), „Inimene nr. 217“ (1945, riiklik preemia 1946), „Vene kuisimus“ (1948, riiklik preemia 1948), dokumentaalfilm „Vadmit II-tš Lenin“ (1949, koostöös teiste režissööridega, riiklik pree-

- nia 1949), „Solajone ülesanne“ (1950, riiklik preemia 1951), „Admiral Usakov“ ja „Laevad ründavad bastione“ (1953), „Ühe aasta üheksa päeva“ (1962, peaaughind „Kristallgloobus“ Kariovy Vary VIII rahvusvahelisel filmifestivalil), „Tavane fašism“ (1966).
4. Andrei Tarkovski (sünd. 1932), nõukogude režissöör, VNFSV teeneline kunstitegelane (1974). Esimene film „Teeruil ja viiul“ (1961). Teised filmid: „Van apsepäev“ (1962), „Puha Markuse Kuidiõv“ auhind Veneetsia XXI rahvusvahelise filmifestivali, „Andrei Rub, ov“ (1969, PRESC) auhind Cannes rahvusvahelisel filmifestivalil 1969), „Solaris“ (1972).
 5. Emil Lotjans (sünd. 1937), nõukogude režissöör. Esimene film „Oodake meid kordikul“ (1964). Teised filmid: „Punased aasad“ (1966), „See hetk“ (1970), „Rõndmuusikud“ (1972).
 6. Andrzej Wajda (sünd. 1926), poola režissöör. Esimene mängufilm „Sugupõlv“ (1955). Teised filmid: „Kanal“ (1957), „Tuhk ja teemant“ (1958), „Lendav“ (1959), „Suütud võlurid“ (1960), „S mson“ (1961), „S beri teedi Macbeth“ (1962, Jugoslaavias), „Kahekümneaastaste armastus“ (1962, Wajda oli selle rahvusvahelise filmi poola novelli autor), „Tuhk“ (1965), „Põrsad väravad“ (1967, Jugoslaavias), „Kõrk muugiks“ (1969), „Kõrbe or“ (1969), „Maastik pärast lahingut“ (1970), „Kase sa“ (1970), „Pulmad“ (1973).
 7. Václav Rada (sünd. 1923), bulgaaria režissöör. Esimene film „Persikute varas“ (1964). Teised filmid: „Tsar ja linnal“ (1966), „Kõige pikem õde“ (1967), „Mustad nglid“ (1970).
 8. Luis Buñuel (sünd. 1900) hispaania režissöör, 1946–55 töötas Meksikos, hiljem põhiliselt Prantsusmaal. Esimene film „Andalusia koer“ (1928). Teised filmid: „Kuldajastu“ (1930), „Lehvata maa“ (1932), „Suur kasino“ (1947), „Unustatud“ (1950), „Metsloom“ (1952), „Robinson Crusoe“ (1952), „Tema“ (1953), „Igi ja surm“ (1954), „Surm oias“ (1956), „Nazarin“ (1958), „Palavik levib E. Paos“ (1959), „Vidiana“ (1961), „Hävituss ngel“ (1962), „Taone ts: päevik“ (1963), „Erok Simón“ (1963), „Paevane kaunitar“ (1967), „Linnutee“ (1968), „Tristano“ (1970), „Kodanluse tagasihoidlik saim“ (1973).
 9. Giuseppe De Santis (sünd. 1917), itaalia režissöör, noorima nime esindaja. Esimene film „Traagiline ajajaht“ (1947). Teised filmid: „Kõbe iis“ (1948), „Ei ole rahu oliivipuude all“ (1950), „Kell Roomas“ (1952), „Kaotatud unelmad“ („And ka mees Anna Zaccheale“, 1953), „Armastuse päevad“ (1954), „nimesed ja hundid“ (1956), „Aastapikkune tee“ (1958, Jugoslaavias), „Paissmehe korter“ (1960), „Nad läksid tita“ (1963).
 10. Pier Paolo Pasolini (sünd. 1922), itaalia režissöör ja kirjanik. Esimene film „Ker us“ (1961). Teised filmid: „Mamma Rooma“ (1962), „Lamba uus“ (novelli filmis „RoGoPoG“, 1963), „Mat teuse evangeelium“ (1964), „Suured linnud ja väikesed linnud“ (1966), „Kuningas Oidipus“ (1967), „Teoreem“ (1968), „Sigora“ (1969), „Medeia“ (1970), „Dekameron“ (1971), „Canterbury lood“ (1972), „Tuhk ja üks õde“ (1973).

SÕBRALIKUD ŠARŽID

1. Aleksei Batalov
2. Jean Gabin
3. Brigitte Bardot
4. Sergei Bondartšuk
5. Sergei Eisenstein
6. Monica Vitt
7. Brjuzi
8. Barbara Brylska
9. Sergo Zakariadze
10. Mihhail Pugovkin

KELLE FILMID?

1. „Lenin Poolas“. Sergei Lutkevits (sünd. 1904), nõukogude režissöör, kunstnik ja filmitheoreetik, NSV Litu rahvakunstnik (1962), kunstileaduse doktor (1941). Asutas 1921 koos Grigori Kozintsevi, Leonid Traubergi ja Aleksei Kapleriga Ekstsentri lise Näitleja Vabrik (FEKS). Teised filmid: „Vastuplaan“ (1932, koos F. Ermieriga), „Kaevurid“ (1937), „Jakov Sverdlov“ (1940), „Šrajki uued seiklused“ (1943), „Vabastatud Prantsusmaa“ (1944), „Prievalski“ (1952), „Abaan a suur väepealik Skanderbag“ (1954), „Othello“ (1956), „Jutustused Leninist“ (1958), „Saun“ (1962, koos Anatoli Karanovitšiga).
2. „Zvenigora“. Aleksandr Dovženko (1894–1956), nõukogude režissöör, VNFSV rahvakunstnik (1950). Teised filmid: „Arsena“ (1929), „Aerograd“ (1935), „Vabanemine“ (1940), „Lahing mere Nõukogude Ukraina pärast“ (1943), „Müürid“ (1949, riiklik preemia 1949).
3. „Sadam udus“. Marcel Carné (sünd. 1909), prantsuse režissöör. Teised filmid: „Jenny“ (1936), „Lõbus draama“ (1937), „Hotel „Nord““ (1938), „Aga päev“ (1939), „Õhtused kll rastajad“ (1942), „Õde väravad“ (1946), „Marie sadamast“ (1950), „Ju riette ehk Unenäguude vöti“ (1951), „Parisi õhk“ (1954), „Maa, kust ma olen pärit“ (1956), „Petlurid“ (1958).

- „Jäätmaa“ (1960), „Söök väikestele lindudele“ (1963), „Kolm tuba Manhattanis“ (1965), „Mõrvand korta nimel“ (1970).
4. „Varjutus“ Michelangelo Antonioni (sünd. 1912). itaia režissöör. Austas 1930-ndail aastail filmikriitikutena ja stsenaaristina, 1940-ndail aastail oli dokumentaalfilmide režissöör. Esimese mängufilmi lavastas 1950 („Ühe armastuse koonika“). Teisi filme „Komeediateta daam“ (1953), „Sõbratand“ (1955), „Seklus“ (1959), „Öö“ (1961), „Fotosuurendus“ (1966), „Häno“ (1972).
5. „Rashomon“ Akira Kurosawa (sünd. 1910), jaapani režissöör. Debuteeris lavastajana 1943 („Sugata Sanshiro“). Teisi filme „Kõige õnnemad“ (1944), „Tiigri jälgedes“ (valminud 1945, ekraanil 1952), „Ma ei kahelise oma noorust“ (1946), „Suurepärane puhapäev“ (1947), „Purjus ingel“ (1948), „Vaikiv duet“ (1949), „Skandaal“ (1950), „Idioot“ (1951), „Seitse samuraid“ (1954), „Elava märkmed“ (1955), „Intrigide loss“ (1957), „Põhas“ (1957), „Kolm lurjust kindluses“ (1958), „Ihu-kaitseja“ (1961), „Taevas ja maa vahel“ (1963), „Trammimüüria saaler“ (1970).
6. „Gora ehk Tunnetuse raske tee“, Konrad Wolf (sünd. 1925), Saksa DV režissöör, Friedrich Wolli poeg. Teisi filme „Armastus ja kohusetunne“ (1956), „Tiibadega inimesed“ (1960), „Õhestatud loaves“ (1964), „Olin 19-aastane“ (1966).
7. „Rocco ja tema vennad“ Luchino Visconti (sünd. 1906) itaalia režissöör, neoromaanide rajaja. Teisi filme „Pöörasus“ (1942), „Krig“ (1954), „Vagelood“ (1957), „Gepard“ (1963), „Suure Vankri udused lohed“ (1965), „Vööts“ (1967), „Surm Veneetsias“ (1970), „Ludwig“ (1972).
8. „Lootuseta“ Miklós Jancsó (sünd. 1921), ungari režissöör. Teisi filme „Krikukeelad sõdavad Rooma“ (1958), „Intrig ja õppiahandus“ (1962), „Saravad lured“ (1968), „Sirocco“ (1970), „Taevala eke“ (1970), „Patsilist“ (1971), „Rahvas paub veele“ (1972).
9. „Magus elu“ Federico Fellini (sünd. 1920), itaalia režissöör. Teisi filme „Varjete lured“ (koos Alberto Lattuada, 1950), „Vagelood“ (1952), „Hekid“ (1953), „Petlus“ (1955), „Kahaksoolapool“ (1963), „Giuiletto ja vaimud“ (1965), „Saturnoon“ (1969), „Rooma“ (1971), „Amorcord“ (1973).
10. „Maasikavälj“ Ingmar Bergman (sünd. 1918), rootsi režissöör. Teisi filme „Kuis“ (1946), „Vihm meie armastuse kohal“ (1946), „Loev sõidab indiaise“ (1947), „Muusika pimeduses“ (1948), „Sodamaa“ (1948), „Vangla“ (1949), „Janu“ (1949), „Röömude jürda“ (1950), „Seisist sinne ole“ (1950), „Suve-mang“ (1951), „Naised ootavad“ (1952), „Naiste õhtu“ (1953), „Armastuse õppetund“ (1954), „Naiste unistused“ (1955), „Suveõnne nautumised“ (1955), „Seisimes pitsat“ (1957), „Eelalve“ (1958), „Aikar“ (1960), „Saatan silm“ (1960), „Nagu peeglis“ (1961), „Armulaud“ (1963), „Vaikimine“ (1963), „Mida neist naistest ka ei räägitaks“ (1964), „Persona“ (1966), „Hundilund“ (1968), „Krig“ (1969), „Puudutus“ (1970), „Kahed ja soolad“ (1972).

REŽISSÖÖRIDE KOOSTÖÖ

1. „Unuv kaunitar“ (1930), „Isiklik asi“ (1932), „Tsapaev“ (1934), „Volotšajevka päevad“ (1938), „Tsaritsõn kaitsmine“ (1942), „Front“ (1943).
2. „Arev noorus“ (1955), „Pavel Koriagin“ (1957), „Tuul“ (1959), „Rahu ilmaletulijale“ (1961), „Munt“ (1963), „Põgenemine“ (1971).
3. „Kõrvalekatdumine“ (1967), „Mehed komandeeritud“ (1968), „Veekest „Moby Dick““ (1969).
4. „Eksam“ (1953), „Seitse Reelit“ (1954), „See ei tohi korduda“ („Sina o mõni teine seitsmes“ 1956), „Puhkus Syul“ (1957), „Operatsioon „Lautoon-mõrk““ (1958), „Vene me“ (1963), „Saksa noor poevik“ (1969).
5. „Oktjabrina sekused“ (1924), „Miskad Judenits vastu“ (1925), „Sinel“ (1926), „SVD“ (1927), „Lus Babuon“ (1929), „Uksi“ (1931), „Maksim noorus“ (1935), „Maksim tagas tulek“ (1937), „Võiburi Innaosa“ (1939), „Lühised inimesed“ (valminud 1945, ekraanil 1956).
6. „See algas nii“ (1956), „Mõõdukus ma eian“ (1957).
7. „Lippunud loevad“ (1957), „Sunne baas“ (1959), „Seersan, kaen“ (1961), „Mustad lured“ (1963), „Puust pa veheimed“ (1965), „Don Gabriel“ (1966), „Punane phakas“ (1970), „Kopernik“ (1973).
8. „Röövimine“ (1952), „Muusika „Ma sili““ (1954), „Lõpp praeset“ (1957), „Kolm soovi“ (valminud 1958, ekraanil 1962), „Suima nimi on Engeichen“ (1963), „Kohtuolune“ (1964), „Kaupus valjaku aares“ (1965).
9. „Tuul nakkus“ (1930), „Keskpäev“ (1931), „Minu Kodumaa“ (1933), „Pöörased rahad“ (1935), „Bakum soodk“ (1937), „Vahitsuse luge“ (1940), „Tema nime on Suhhe Bator“ (1942), „Maahhovi kurgaan“ (1944), „Jaapani puusamine“ (1946), „Eelimeer“ (1947).
10. „Viirastused lahkuvad mäetippudele“ (1955), „Kõue rada“ (1956), „Isiklikult tunnud“ (1957), „Eakorralne ülesanne“ (1966), „Plahvatus pärast keskööd“ (1969).

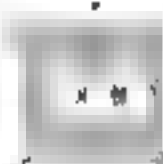
KA NAISTE ELUKUTSE

1. Julia Solntseva (sünd. 1901), nõukogude režissöör, VNFSV ahiakunstnik (1964). A. Dovziko ahiakassa Alustas näitlejana, filmosaimeis „Aetia“ (1924). Aastast 1930 režissöör, assistent Aleksandr Dovzenko filmides, hiljem ka kaasrežissöör („Štšors“ 1939). Lavastanud pärast Dovzenko surma tema stsenaariumide ja jutustuste põhjal filmid „Poeem merest“ (1958), „Jutustus leegitsevatest aastast“ (1961), „Võitlud Dasna“ (1964), „Unustamatu aeg“ (1966), „Kuldne värav“ (1971). 1973 a lavastas filmi „Nii kõrged mäed“.
2. Wanda Jakubowska (sünd. 1907), poola režissöör. Lavastas 1930-ndail aastail peamiselt lühifilme. Oli Teise maailmasõja ajal Oświęcimi ja Ravensbrücki koonduslaagri vang. Koonduslaagri teemadel on ta loonud oma parimad filmid „Võitluse lõpp“ (1948) ja „Meie maailma lõpp“ (1964). Teisi filme „Võitlusõdur“ (1953), „Atlandi jutustus“ (1955), „Kuningas Mochus I“ (1958), „Ühe tunne hind“ („Tonopäevane üg“ 1961).
3. Larissa Šepitko (sünd. 1938), nõukogude režissöör, VNFSV teeneline kunstitegelane (1974). Eelmised filmid: „Kuumus“ (1963), „Tüüp“ (1966).
4. Agnes Verda (sünd. 1928), prantsuse režissöör. Filme: „Õnn“ (1964), „E-lukad“ (1966). Osales ameerika agressiooni paljastava filmi „Kaugel Vietnami“ (1967) loomises.
5. Nadežda Koloverova (sünd. 1902), nõukogude režissöör, VNFSV teeneline kunstitegelane (1966). Filme: „Arinka“ (1940, koos J. Muzškaniga), „Tuhkatrini“ (1947, koos M. Šapivoga), „Tõrjajutustaja“ (1955, koos A. Ivanovskiga), „Mesinädalad“ (1956), „Autojuht vastu tahmist“ (1958), „Etlevaastust, vana ema!“ (1961), „Täna uus atraktsioon“ (1966, koos A. Dudkoga), „Vana vana muinasjutt“ (1970).
6. Märio Frederova (1920–1968), nõukogude režissöör. Filme: „Kis mus“ (1957), „Kopula mis tahes üksile“ (1958), „Suured ja väikesed“ (1963), „Kõrged mäed“ (1965). Lana Gogobendze (sünd. 1928), nõukogude režissöör. Filme: „Ma näen paketi“ (1966), „Rööd“ (1970), „Kui mandlipuud õitsevad“ (1972).
8. Tatjana Lioznova (sünd. 1924), nõukogude režissöör. Filme: „Südäe unustat“ (1958), „Jerdokia“ (1961), „Varahammikul“ (1966), „Sertseleat kevadist hetke“ (1973).
9. Irina Popiavskaja (sünd. 1935), nõukogude režissöör. Filme: „Tee mere äärde“ (1966), „Sin Tjan Šan“ (1973).
10. Tatjana Lukaševitš (1905–1971), nõukogude režissöör. Filme: „Gavioche“ (1937), „Tantsuõpetaja“ (1952), „Anna Kargina“ (1953), „Pulmad kaasarvoga“ (1953), „Küpsustunnistus“ (1954), „Tävad“ (1956), „Nad kohtusid teel“ (1957), „Kodule vastu“ (1960), „Pime mausik“ (1961), „Rotsukäik“ (1963), „Näiasaia“ (1965).

KÜMMET FILMI JA ÜKS REŽISSÖÖR

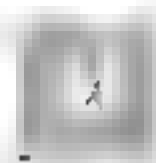
1. „Idioot“ („Mosfilm“ 1958, režissöör Ivan Pärjev)
2. „Võitlusmine“ („Mosfilm“ 1970–1972, režissöör Ju. Ozerov)
3. „Aga ka du aia on s n vaikne“ („Mosfilm“ 1972, režissöör Stanislav Rastolski)
4. „Naiste valitus“ („Mosfilm“ 1968, režissöör Aleksei Saltõkov)
5. „Põgenemine“ („Mosfilm“ 1971, režissöörid Aleksandr Alov ja Vladimir Naumov)
6. „Õnnelikud“ („Mosfilm“ 1972, režissöör Aleksandr Se-õri)
7. „Rahu ilmatelulijale“ („Mosfilm“ 1961, režissöörid Aleksandr Alov ja Vladimir Naumov)
8. „Juulivihm“ („Mosfilm“ 1967, režissöör Marleen Hutsjev)
9. „Esimees“ („Mosfilm“ 1965, režissöör Aleksei Saltõkov)
10. „Vennad Karamazovi“ („Mosfilm“ 1969, režissöör Ivan Pärjev)

Filme pealkirjad esitähed annavad seega silmapaistva nähtavuse filmi režissööri Ivan Pärjevi (1901–1968) nime Pärjev lavastas esimese filmi 1929 („Kõrvaline naabrid“). Teisi filme: „Surmakonvereer“ (1933), „Parteipidet“ (1936), „Rikas pruut“ (1936), „Traktoristid“ (1939, riiklik preemia 1941), „Armastatud tütarlaps“ (1940), „Seakarjus ja lambur“ (1941, riiklik preemia 1942), „Raakonikomitee sekretär“ (1942, riiklik preemia 1943), „Kell 6 õhtul pärast sõda“ (1944, riiklik preemia 1946), „Jutustus Siberimaast“ (1948, riiklik preemia 1948), „Kubani kasakad“ (1950, riiklik preemia 1951), dokumentaalfilm „Meie aegade rahu poolt“ (1951, koos Boris Ivens, Andrei Thordike'i ja teistega), „Truuduse proov“ (1954), „Meie uhiie säber“ (1962), „Kauge tähe valgus“ (1965). Eriksel kohal Pärjevi loomingus on Dostojevski teoste ekraaniseeringud „Idioot“ („Nastasia Filippovna“, 1958), „Vaiged ööd“ (1960) ja „Vennad Karamazovi“ (1969), mille koostanud seeria lõpetasid peaosade kehastajad Mihhail Ujanov ja Kiril Lavrov, 1948 anti Pärjeville NSV Liidu rahvakunstniku aunimetus, 1959–1964 oli ta NSV Liidu Kinematograafide Liidu organisatsioonikomitee esimees. VI Moskva rahvusvahelise filmifestiivali (1969) määrati taile postuumselt žürii eri preemia ja japaistvate film kunstiplaste teenete eest.

DOKUMENTAALFILMIDE LOOJAID

1. Dziga Vertov (õieti Deniss Kaufman, 1896–1954), nõukogude ja maailma dokumentaalfilmi rajaja. Tema algatusel ja juhtimisel hakati 1922 looma temaatilisi ringvaateid „Filmi tööde“ (1922–1925 23 numbrit), milles Vertov avastas uusi montaaživõimalusi. Teisi filme „Filmsilm“ (1924), „Kuuendik maailma“ (1926), „Üheteistkümnes“ (1928), „Inimene ka meraga“ (1929), „Donbassi sümfonia“ (1930).
2. Robert Flaherty (1884–1951), ameerika režissöör, kunstilise dokumentaalfilmi kunsti rajaja. Teisi filme: „24-dollarine saar“ (1924), „Tabu“ (1931, koos F. W. Murnaugo, kes selle lõpetas), „Maa“ (1942), „Louisiana lugu“ (1948). Oli Zoltan Korda koosrežissöör mängufilmi „Väike elevandijuht“ (1937) avastamise.
3. Joris Ivens (sünd. 1898), hollandi režissöör Rahvusvahelise Lenini rahvapärima laureaat 1968. Teisi filme: „Sild“ (1928), „Zu der zee“ (1930), „Laul kangelastest“ (1932), „Barinage“ (1933), „Uus maa“ (1934), „Hispaania maa“ (1937), „Mere vene sinne“ (1941), „Häire“ (1942), „Esimesed aastad“ (1947), „Mere rieme rahu pooli“ (1952, koos I. Pärjevi, A. Thorndike, J. J.) „Suurte õgede aul“ (1954), „Sene kohtub Pariisi“ (1957), „Nanguia küla homme päev“ (1960), „Valparaisosse“ (1963). Lavastas koos Gérard Philipe'ga mängufilmi „Thyrsospiiga sekulused“ (1956).
4. Roman Karmen (sünd. 1906) nõukogude režissöör NSV Lõdu rahvakunstnik (1966). Riiklik preemia 1942, 1947, 1952. Lenini preemia 1960. Teisi filme: „Vietnam“ (1954), „Julustus Kaspia rannatähtedest“ (1953), „Suur aia on maa“ (1958, esimene nõukogude panoramafilm), „Mere aastad“ (1959), „Inga hommik“ (1959), „Laagritev saar“ (1961), „Seitsmees Barin“ (1969), „Laagritev kontinent“ (1972).
5. Viktor Lissakovitš (sünd. 1937), nõukogude režissöör. Teisi filme: „Lootuse sugis“ (1962), „Tema nimi on Fodor“ (1963), „Tee hamsesse“ (1964), „Tutvuge – Leonid Jengibarovi“ (1966), „Suurbritannia uudud“ (1972).
6. Roman Grigorjev (1911–1972), nõukogude režissöör, VNFSV teeneline kunstitegelane (1965). Teisi filme: „Bulgaaria“ (1946), „Raskete teede õnn“ (1955, koos I. Posselskiga), „Vassavi kohtumised“ (1955), „Oktoobri valgus“ (1957), „Brüssel, 1958“ (1958).
7. Walter Ruttmann (1887–1941), saksa režissöör.
8. Chris Marker (sünd. 1921), prantsuse režissöör.
9. François Reichenbach (sünd. 1922), prantsuse režissöör.
10. Georgi Assaliani (sünd. 1914), nõukogude režissöör, NSV Lõdu rahvakunstnik (1967). Teisi filme: „Reis Nepoali“ (1959), „Marokofaste maa“ (1962), „Sahara“ (1962), „Vabariigi sünd“ (1963), „Viienda kontinendi teed“ (1964), „Uruguai“ (1964), „Teisel pool ekvaatorit, ookeanide vahel“ (1969).

FILM JA OPERAATOR

1. „Elagu Mehhiko!“ (1931), Eduard Tissa (1897–1961), nõukogude operaator, VNFSV teeneline kunstnik (1935). Filme: „Streik“ (1925), „Soomuslaev „Potjomkin““ (1925), „Oktoober“ (1927), „Vana ja uus“ (1929), „Bežimi aas“ (1936), „Aleksander Nevski“ (1938), „Ivan Groznõi“ (1945, koos Andrei Moskviniaga), „Tagasitulek võiduga“ (1947), „Kohtumine Elbel“ (1949), „Heliooja Glinka“ (1952), „Suuremõõdu garnison“ (1956, + kaaslavastus).
2. „Päril“ (1946), Gabriel Figueroa (sünd. 1907), mehhiko operaator. Filme: „Maria Candelaria“ (1944), „Armunud“ (1946), „Rio Escondido“ (1948), „Maclovio“ (1948), „Kesköö“ (1948), „Õnnetu armastus“ (1949), „Mehhiko neiu“ („Kuidas neiu“ (1949), „Unustatud“ (1950), „Tema“ (1953), „Naxosin“ (1958, 1949), „Palavik levib El Poos“ (1959), „Juana Gallo“ (1960), „Hävitusel“ (1962), „Paberimees“ (1963), „Erak Simon“ (1963).
3. „Kreasklane Zorbas“ (1964), Walter Lassally (sünd. 1926), inglise operaator. Filme: „Tütarlaps mustas“ (1956), „Elektra“ (1960), „Mee maik“ (1961), „Pikamaajooksja üksindus“ (1962), „Tom Jones“ (1963), „Päev, mil kolo tõusis pinnale“ (1967).
4. „Bube pruut“ (1963), Gianni Di Venanzo (1920–1966), itaalia operaator. Filme: „Achtung! Bandidid!“ (1951), „Suure linna agulis“ (1953), „Julustus väestest armastajatest“ (1954), „Sõbratand“ (1955), „Ahastus“ („Korje“, 1957), „Üks hektar loovast“ (1957), „Seadus on seadus“ (1958), „Üks“ (1961), „Varjutus“ (1962), „Salvatore Giuliano“ (1962), „Kaheksa ja pool“ (1963), „Käed linna kohal“ (1963), „Giulietta ja vaimud“ (1965).
5. „Vaarao“ (1966), Jerzy Wejzik (sünd. 1930), poola operaator. Filme: „Eroica“ (1958), „Tuhk ja teemant“ (1958), „Vapuseus“ (1959), „Keegi ei kutsu“ (1960), „Ema Joanna inglile juurest“ (1961), „Simson“ (1961), „Kaja“ (1964), „Päev, mis saab vabaks“ (1966), „Westerplatte“ (1967), „Uputus“ (1974).
6. „Mere elu peimad aastad“ (1946), Gregg Toland (1904–1948), ameerika operaator. Filme: „Ummik“ (1937), „Viha kobarad“ (1940), „Pikk tee koju“ (1940), „Rebase“ (1941), „Kodanik Kone“ (1941).
7. „Päevased tähed“ (1968), Margarita Pilihina (sünd. 1926), nõukogude operaator, VNFSV teeneline kunstitegelane (1965). Filme: „Kaks ühest kvartalist“ (1957), „Dine patrull“ (1957, koos V. Dultseviaga), „Foma Gordejev“ (1959), „Inimene planeedilt Maa“ (1959), „Punapea“ (1961), „Olen kaheksa aastane“ (1965), „Tšaikovski“ (1970).
8. „Kured lendavad“ (1957), Sergel Urussavski (sünd. 1908), nõukogude operaator, VNFSV teeneline kunstitegelane (1951). Filme: „Kuidas Ivan Ivanovitš Ivan Nikiforovitšiga tüli löks“ (1941), „Külakooliõpetaja“ (1947), „Alitad läheb mägedesse“ (1950), „Kuldtahe kavalier“ (1951), „Vassili Bortnikovi tagasi“.

„Lülek“ (1953), „Elu õppetund“ (1955), „Nel akümne esimene“ (1956), „Saalmata kiri“ (1960), „Mina – Kuuba“ (1965), „Te drü, oaks“ (1969, + lavastus), „Laulu laulu, poeet“ (1973, + lavastus).

9. **Kuningas Lear** (1971), Jonas Gričus (sünd. 1928), nõukogude operaator, Leedu NSV teeneline kunstitegelane (1965). Filme „Viimane lask“ (1960, novell filmis „Elavad kongetasid“), „Kaikunad“ (1962), „Sammud ääs“ (1962), „Tutoriaps ja koja“ („Koolivaheaja viimane päev“, 1964), „Hamlet“ (1964, koos V. Tšumak ja A. Tšetsuliniga), „Keegi ei tahtnud surra“ (1966), „Taevaltrepp“ (1967), „Kivi kivi peale“ (1971), „Kriips alla“ (1973).

10. **Ivani lapsepõlv** (1962), Vadim Jussov (sünd. 1929), nõukogude operaator, VNFSV teeneline kunstitegelane (1968). Filme „Tõrva naine“ (1957, koos K. Braviniaga), „Le ja Medžnun“ (1960), „Teerull ja viul“ (1961), „Ma lõõnän Moskva tänaval“ (1964), „Andrei Rubljov“ (1969), „Pea gust!“ (1969), „So ar s“ (1972).

MUUSIKA FILMIS

Isaak Dunaievski (1900–1955), nõukogude helilooja, VNFSV rahvakunstnik (1950). Teisi filme: „Värvavahit“ (1936), „Õnneotsiad“ (1936), „Voiga-Voiga“ (1938), „Helge tee“ (1940), „Mõnu ormostus“ (1940), „Kubani kosokad“ (1950), „Varumängija“ (1954), „Truuduse proov“ (1954).

2. **Dmitri Šostakovitš** (sünd. 1906), nõukogude helilooja, NSV üldi rahvakunstnik (1954), sõjalistliku töö kangelane (1966). Teisi filme: „Kuldsad mäed“ (1931), „Maksimi noorus“ (1935), „Maksimi tagasilülek“ (1937), „Vihuri linnaosa“ (1939), „Kahelkümnend Ebel“ (1949), „Mitšurin“ (1949), „Berliini langemine“ (1950), „K n“ (1955), „Esimene ešelon“ (1956), „Hamlet“ (1964), „Aasta nagu e u“ (1966), „Ilgaviku saadikud“ (1971).

3. **Bojan Adamič** (sünd. 1912), jugoslaavia helilooja. Teisi filme: „Da maatsia puimod“ (1953), „Neid ali koks“ (1955), „Jätkamine“ (1956), „Suur ja väike“ (1956), „Laiupoegaõhtu“ (1957), „verine särk“ (1957), „Sellel ööl“ (1959), „Turke sinist taevast“ (1961), „Mehed eile, täna ja ...“ (1963), „Valvaslapsed“ (1963), „Ametiseisund“ (1964), „Operatsioon „Tizian““ (1964), „Hää etan ormostuse poolt“ (1965), „Diversandid“ (1967), „Doktor Homerit vend“ (1968).

4. **Veniamin Basner** (sünd. 1925), nõukogude helilooja. Teisi

filme: „Surematu garnison“ (1956), „Sund s imene“ (1956), „Saia ostub elu“ (1957), „Kolm väjused metsast“ (1958), „Koolilõad“ (1959), „Päike paistab kõigile“ (1959), „Mitšman Panin“ (1960), „Ebolavaline reis“ (1961), „Võitlus teel“ (1961), „Sinu lõve ees“ (1963), „Omad lapsed“ (1964), „Kuidas teid naised nimetada?“ (1965), „Ema ja võõrasema“ (1965), „Esimene Bastille“ (1966), „Sõbrad ja aastad“ (1966), „Helista takse, avage uks!“ (1966), „Metsmisi“ (1967), „Musiane“ (1967), „K l p ja mõõk“ (1968), „Sündmus, mida keegi ei märganud“ (1968), „Luurajad“ (1969), „Teel Berliini“ (1969), „Nõukogude Liidu sautsaadik“ (1970), „Viis päeva puhkust“ (1970), „Kolmekordne kontroll“ (1970), „Vägev elu elipp“ (1970), „Punane väljak“ (1970), „Linn pärnade all“ (1971), „Meri tuleb“ (1972), „Vaart mees“ (1972), „Lubage startida“ (1972), „Tagasipoordumine ellu“ (1972), „Oien pirivalvur“ (1973).

5. **Carlo Rustichelli** (sünd. 1916), itaalia helilooja. Teisi filme: „Eksitud noorus“ (1947), „Sitsiilia taeval all“ („Seaduse nimel“, 1949), „Veduri juht“ (1956), „Pälvükstes mehehakat-s“ (1958), „1943. aasta pikk öö“ (1960), „Idamaa naised“ (1960), „Parool „Victoria““ („Parem olla üks päev lävi“, 1960), „Laululoolus Itaalia moodi“ (1961), „Kerjus“ (1961), „Bybe pruul“ (1963), „Värgutatud ja maha jäetud“ (1964), „Seitse venda Cervit“ (1968), „Odüsseuse seiklused“ (1969), „Looduse kutses“ (1972), „Itaaliasta usumatud seiklused Venemool“ (1974).

6. **Sergei Prokofjev** (1891–1953), nõukogude helilooja, VNFSV rahvakunstnik (1947). Teisi filme: „Poružik K i e“ (1934), „Partisanid Ukraina steppides“ (1943), „Lermontov“ (1943, koos V. Puškoviga).

7. **Vjatšeslav Ovtšinnikov** (sünd. 1936), nõukogude helilooja. Teisi filme: „Teerull ja viul“ (1961), „Ivani lapsepõlv“ (1962), „Pikk onne k e u“ (1967), „Aadipesa“ (1969), „Kuldne värav“ (1971), „Legend“ (1971), „Sõdur tuli rindelt“ (1972).

8. **Joseph Kosma** (1905–1969), prantsuse helilooja. Teisi filme: „Marseljaes“ (1938), „Inimloom“ (1939), „Mõngused“ (1939), „Üks väravad“ (1946), „Loodrite kaol“ (1948), „Mare sadomast“ (1950), „Aadress teadmata“ (1950), „Vari ja vaigus“ (1950), „Julietta ehk Unenägu võti“ (1951), „Pägenkud“ (1955), „Tomango“ (1957).

9. **Nino Rota** (sünd. 1911), itaalia helilooja. Teisi filme: „Napoli sõjavägede linn“ (1951), „Nad ründasid ring“ („Tee“ 1954), „Cabiria ööd“ (1957), „Rocco ja tema vennad“ (1960), „Mässaja“ (1961), „Kaheksa ja pool“ (1963), „Õpetaja Vige venos“ (1963), „Giulietta ja va mud“ (1965).

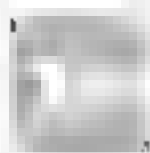
10. **Mikael Fomverdijev** (sünd. 1931), nõukogude helilooja. Teisi filme: „Meie sõda noorus“ (1958), „Pikk päev“ (1961), „Mõnu noorem vend“ (1963), „Huvast, poisid!“ (1965), „Homseri“ (1965), „Viimane sul“ (1967), „Huvasti“ (1967), „Pöök keppu“ (1968), „Aratage Muhhin“ (1968), „Residend saatus“ (1970), „Reisija „Ekvaatorilt““ (1970), „Kuningas – hürv“ (1970), „Seitse tükki kevadst hetke“ (1973).

NÕUKOGUDE FILMINÄITLUS

1. **Mihhail Ulianov** (sünd 1927) NSV Liidu rahvakunstnik (1969)
Filme „Jegar Buštšov ja teised“ (1953 Jakov Laprev) „Nad o d es mesed“ (1956, Kaavanov) „Katerina Voronina“ (1957 Sutorin) „Ma u kus ma e-an“ (1957 Dmitri Kasi n) „vaba ah kud“ (1958 Katanov) „Lühne lugu“ (1960 Dani lov) „võ us teel“ (1961 Bohhirev) „Vaikus“ (1964, Bõkov) „Es mees“ (1965, Jegor Trubnikov) sa seie osa eest 1966 Lenin preemia „Kun ma e-an“ (Saksa DV 1965, Fialov), „Kummad va gud“ (Saksa DV 1967 Alekse Gorbotov), „Ven nad Ka amazovid“ (1969 Dmitri Karamazov), „Teel Lenini uude“ (1970 V I Lenin Vabastamine“ (1970-72 morssa Zikov) „Pogonemine“ (1971 kindral Tsarnota) „Jegar Buštšov ja teised“ (1972 n miosa) Lavastas 1972 film „Kõige v maru päev“ m ees maru s ka peadisa (m iisole inant Ka va ov)
2. **Nikolai Tjerkasov** (1903-1966) nõukogude näitleja, NSV Liidu rahvakunstnik (1947) Debüteeris filmis 1927 („Poeet ja saar“). Teis film „Kapten Granti apsed“ (1936 Pagonel) „Paeer“ (1937-1939 Kõrreav ts Alekse), „Balkumi saadik“ (1937 professor Paerov) „Aleksander Nevski“ (1938, Alek saader Nevski) „Lenin 1918 aasta“ (1939 Maksim Gorki), „Ivan Gornõi“ (1945, Ivan Gornõi), „Kevad“ (1947 I mi rissaar Gromov) „Pirogov“ (1947 Liadov) „Akadeemik Ivan Pavlov“ (1949 Maksim Gorki) „Aleksandr Popov“ (1949 Aleksandr Popov) „Mussorgski“ (1950, Stassov) „Nad tund s d Ma akovski“ (1955 Ma akovski) „Don Quixote“ (1957 Don Quixote) „Kõik äab n meele“ (1963 akadeemik Dia nov)
3. **Anatoli Papanov** (sünd 1922) NSV Liidu rahvakunstnik (1973)
Filme „Inimene kuskil“ (1961 Krokharov) „Tuh sõit“ (1963, Akim Sevastjanov ts) „Kevad a stunud“ (1964, kindral Sei p in) „Omad apsed“ (1964, D avassekin) „Roheline tul“ (1965, Iaksoht Zmuk n) „Andke koebuste raamat“ (1965 Kutartsev) „Meie kodu“ (1965 Ivanov) „Rundant äkest“ (1966 Ankevit) „Erinevatust Auto“ (1966, Semion Vass ev ts) „Don Quixote lapsed“ (1966, Pjotr Bondarenko) „Sõnnas“ (1967 Startsev) „Tasum se tund“ (1969, kindral Seip in) „Vaigevene vaks“ (1971 Dubinsk) „Suuskiutn ganna“ (1972 Nataša sa) „Lubage startida“ (1972 Sahn) „Suv a“ (1973, Pave) „Hab hea nimele“ (1973, Samoi erko) „S d mias ad“ (1974 Boris vonov ts)
4. **Armen Džgarharjan** (sünd 1928) VNF SV rahvakunstnik (1973) Filme „12 teekaasi“ (1962 Fedossejev) „Tere see o en m na“ (1966 Artom) „Kaimurk“ (1967 Usto Mukul ts) „Operatsioon Trust“ (1968, Artuzov), „Kuu es mu i“ (1968, esseer Proson) „Kureke“ (1969 Mihhail Stõsnai) „Tabamata lused se kused“ (1969 staab kapten Ovelsk n) „Kõige ime kaia“ (1970 Kostomarov) „Erakordne kom tsar“

- (1970, Koborev) „Võla tasumine“ (1971, Bogus) „Noored“ (1971 Pjotr), „Räigi muie endast“ (1972 Fodor), „Mees oma kohal“ (1973, Kotšorian), „R ng suigub“ (1973, Frolov) „Võdusõitjad“ (1973, Vartan) „Mehed“ (1973 Kazar an) „Sun an meie kodu“ (1973, Managorov)
5. **Larissa Lujina** (sünd 1939) VNF SV teene nä kunstnik (1969)
Filme „Vihmas ja päikeses“ (1960, L ss) „Seitsme luu o koes“ (1962 Svetlana Ivashova) „Vaikus“ (1964, N na) „R kas maak“ (1964 Veera), „Jorglane“ (Saksa DV 1965, Llo Roch mann) „Dr Schiuter“ (Saksa DV 1967, Eva a rene) „Ve t kool“ (1967 Larissa) „Serafim Frolov armastus“ (1969, Anissa) „Peamine tunnistaja“ (1969, Vorvara), „võ dusõit jad“ (1973, Kukulsk n na ne) „Eiu patuse maa pea“ (1973 Maria) „Soovide lootumine“ (1974 Varva a)
6. **Vija Artmane** (sünd 1929) NSV Liidu rahvakunstnik (1969)
Filme „Parast torm“ (1956, Ruta) „Pilved ku lu kade parv“ (1957 Dace), „Võõrana asulas“ (1959 Elza) „Torm ee õhtul“ (1960, Mara) „A õh kevade eest“ (1961 Velta), „Päev mo õhtul“ (1962 Kaia) „Omad apsed“ (1964, Sanya) „Rake id ei tohi tõusta“ (1965 Pearl) „Keeg ei tahtnud surra“ (1966 Ona) „Edgar ja Krsi ne“ (1966 K si ne), „Kinda meelsed“ (1967 Lissavka a) „Andromeeda udutugu“ (1968, Veda Kong), „Moomõõlate aad“ (1969 Lena) „Ka me kordne kontroll“ (1970, prova Grete) „Gladiators“ (1969 Arni Thul) „Kured klaasis“ (1971 Ir s) „Kuusk rukis“ (1972 Dagmar)
7. **Olina Polakihh** (sünd 1939), VNF SV teene nä kunstnik (1969) Filme „Metsik koer Dingo“ (1962 Lonja) „Ma kün nin Matkva änavat“ (1964 Ajana) „E os d kord e te taati“ (1965 Galjal) „Ustavus“ (1965, Zo, a) „Ajak ronek“ (1967, Sula Okajomova) „Olin 19 aastane“ (Saksa DV 1968 Nõu kogude luterilaps) „Teevidad“ (Poola 1970) „R ng“ (1973, Natala)
8. **Tatjana Doronina** (sünd 1933) VNF SV rahvakunstnik (1969)
Filme „Esmene eselane“ (1956 Zaja) „Loendus“ (1966, N na) „Tõusatus“ (1966, Poina) „Võnem õde“ (1967 Nad a) „Vee kord armastusest“ (1968 Na asal) „Kom Pap li“ „Pluustliha tönava“ (1968 N u a) „Tore se loom“ (1970, Nadeida Kozakova) „Võõrasema“ (1973 Sula Oleniseva)
9. **Vsevolod Sanajev** (sünd 1912) NSV Liidu rahvakunstnik (1969) Filme „Esmene eselane“ (1956 sarhoosid ekta Dont sov) „Erinevad saatused“ (1956, Zukov) „Põid põ uke“ (1957 Hoin) „5 paera - 5 õad“ (1961 Koz ov) „Tä skasvanud lapsed“ (1961 Vassili Vass ev ts) „Optimist k t agööda“ (1963, Kah se a) „See uhut m itas“ (1963 ma ai Sazonov), „Te e poeg ja vend“ (1966, Iermoa Vajevadin, „gavuse parast“ (1968 Gomozov) „Ime kud n mesed“ (1970, Moti vei) „Puha Luukas“ on lagas“ (1971 Zor n) „Vabastamine“ (1970, 1972 poikavnik Lukin) „Must p nts“ (1973 Zor n) „Seesamine“ (1973 Serge Fodorov ts)
10. **Natalja Falejeva** (sünd 1934) VNF SV teene nä kunstnik
Filme „Vana K pkanna koplen“ (1956 Kata) „Juhum koeranduses tr B“ (1958 A a Kraeva) „Keel ne ugu“ (1958 Leena) „Võitlus tee“ (1961 T na Ka amõs) „Meie

"...ne sõber" (1962, Ljusa Gorlovaja), "Kolm pluss kaks" (1963, Zoja), "Palat" (1965, Tamara), "Jere, see olen ma!" (1966, Ljuzja), "Don Quijote lapsed" (1966, Marina), "Lahendus" (1968, Varja), "Nimepäev" (1969, Simone Vaherie), "Mere loulud" (1971, Niina), "Suvised unenäod" (1972, Pavlina,

NÕUKOGUDE FILMINÄITLEJAJD TEISTE RIIKIDE FILMIDES

- 1 Jevgeni Urbansk
- 2 Aleksandr Borovski
- 3 Oleg Vidov
- 4 Boris Andrejev
- 5 Sergei Nikonenko
- 6 Oleg Zakov
- 7 Sergei Bondartšuk, Oleg Vidov
- 8 Galina Poshkh
- 9 Sergei Bondartšuk
- 10 Ljuzsa Ljuzna

VARJUNIMED

- 1 Anouk Aimée (sünd. 1932), prantsuse näitleja. Debuteeris 1947. Filme: "Ma otsin sind" (1955, Françoise), "Pot-Bouille" (1957, Marie Pichon), "Montparnasse 19" (1958, Jeanne), "Magus elu" (1960, Maddalena), "Lola" (1960, Lora), "Kaheksa ja pool" (1963, Luisa), "Mees ja naine" (1966, Anne Gauthier).
- 2 Bourvil (1917–1970) prantsuse komöödiatäht. Debuteeris 1945 ("Poodu farm"). Filme: "Kolm musketari" (1953, Planchet), "Lõbi Pariisi" (1956, Martin), "Hujatud" (1958, Thénodier), "Petlik õnn" ("Kahe poolega peegel", 1958, Pierre), "Kuurekas" (1959, Passepail), "Noël Fortunat" (1960, Noël), "Kogu maailma kuld" (1961, Mathieu Dumont ning tema pojad Toiné ja Martini), "Kaalukad tõendid" (1963, vürst Gaudet), "Moluija" (1965, Antoine Moréchal), "Suur alutuskäik" (1966, Augustin), "Suur pesupäev" (1969, Saint-Just), "Punane ring" (1970, komissar Mattel), "Atlandi välj" (1970, Léon Duchemin).
- 3 René Clair (sünd. 1898), prantsuse režissöör. Filmed: "Paris unust" (1923), "Antrakt" (1924), "Moulin-Rouge'i viirastus" (1924), "Kujutletav reis" (1925), "Tuule sook" (1926), "Õgkubär" (1927), "Torn" (1928), "Koks arglikku" (1928), "Paris katuste all" (1930), "Miljon" (1931), "Vabadust meile" (1931), "14. juuli" (1933), "Viimane miljardär" (1935), "Viirastus sõdab läände" (1936), "Kui Parisis" (1939), "New Orleansi tuluke" (1941), "Ma abiellusin nõiaga" (1942), "Nüüd ja igavesti" (1943), "See juhtus homme" (1944), "Võikmine on kuld" (1947), "Saatanal ilu" (1950), "Õsed koonuland" (1952), "Suured manöövrid" (1953), "Parisi agulis" ("Porte des lilas", 1957), "Kogu maailma kuld" (1961), "Armastus võidutseb" ("Golantsed peod", 1965).
- 4 Yves Montand (sünd. 1921), prantsuse näitleja ja laulja. Debuteeris 1944. Filme: "Ebamoral" (1948, Pascal), "Tänu himu eest" (1953, Mario), "Soolami näid" (1956, John Proctor), "Inimesed ja hundid" (1956, R. Zucca), "Suur sinnele" (1957, Squarcio), "Kas Paris põleb?" (1965, tankist), "Sõda on lõppenud" (1966, Diego), "Grand Prix" (1966, Jean Pierre Sarti), "Elada selleks, et elada" (1967, Robert), "Z" (1969, "Z"). Tema kontserdireisist NSV Litu valmis 1957 film "Laulab Yves Montand" (režissöör Sergei Jutkevits ja Mihail Slutski).
- 5 Marilyn Monroe (1926–1962), ameerika näitleja. Debuteeris 1948. Filme: "Kogu lõde Evost" (1950), "Nõrga" (1953, Rose Loomis), "Džentelmenid eelistavad blonde" (1954), "Jägi, kust pole tagasipoordumist" (1954), "Kuidas minna mehele minna" (1954), "Prints ja lauljanna" (1957, Elise Marina), "Džässis a nuti tüdrukud" ("Mõned eelistavad tempokamat", 1959, Sugar), "Eluks kõlbmatud" (1961, Roslyn).
- 6 Anthony Quinn (sünd. 1916), ameerika näitleja. Debuteeris

1936. Filme „Union Pacific“ (1939), „Veri ja liiv“ (1941), „Viva Zapata!“ (1952, Eufemia Zapata), „Odüsseuse eksõidud“ (1953, Antinoos), „Nad rändasid rings“ („Tee“, 1954, Zampona), „Jumalaema kirik Pariisis“ (1956, Quasimoda), „Must orhidee“ (1958, Frank Volante), „Visiid“ (1963, Miller), „Kreeklane Zorbas“ (1964, Alexis Zorbas), „Sante Vittoria saadus“ (1969, Italo Bombolini), „Don on surnud“ (1973, Don Angelo)

7 Marie-José Nat (sünd. 1940), prantsuse näitleja. Debuteeris 1956. Filme, „Prants' tänav“ (1959, Odette), „Prantslanna ja armastus“ (1960), „Tõde“ (1960, Annie), „Tunnete kasvamine“ (1961), „Sente surmapatlu“ (1962), „Abielu“ (1963, Françoise), „Daaklosed“ (1966, Meda), „Elise ehk Täeline elu“ (1970, Elise)

8 Michèle Morgan (sünd. 1920), prantsuse näitleja. Debuteeris 1935. Filme, „Torm“ (1937), „Sõda udu“ (1938, Nelly), „Püksid“ (1941), „Pastoraalne sümloonia“ (1946, Gertrude), „Suured mandõvrid“ (1955 Marie-Louise), „Petlik õnn“ („Kahe poolega peegel“, 1958, Marie Josée), „Noël Fortunat“ (1960 Juliette), „Landru“ (1963), „Benjamin ehk Süutu noormehe päevik“ (1967, krahvinna)

9 Richard Burton (sünd. 1925), inglise näitleja. Debuteeris 1949 („Dorwyni viimased päevad“). Filme: „Kiba võit“ (1957), „Vaata roevus tagasi“ (1958, Jimmy Porter), „Kleopatra“ (1963, Antonius), „Becket“ (1964), „Kes kardab Virginia Woolfi?“ (1965), „Doktor Faustus“ (1966, „Tõrksa taltsutus“ (1966, Petruccio), „Komöödiandid“ (1967, Brown), „Sutjeska“ („Jugoslaavia, 1973, Josip Broz Tito)

10 Monica Vitti (sünd. 1931), itaalia näitleja. Debuteeris 1954. Saavutas tunnustuse eelkõige peaosadega Michelangelo Antonioni filmides „Seiklus“ (1959, Claudia), „Õh“ (1961, Valentina), „Varjulust“ (1962, Vittoria) ja „Punane kõrb“ (1964, Giuliana). Teisi filme, „Modesty Blaise“ (1965, Modesty Blaise), „Ara lose mõõda, Assunta!“ („Tütarlaps püstoliga“ 1968, Assunta Patone), „Armukadedusdraama“ (1970, Adelaide)

7
8
9
10

EDUKAS DEBÜÜT

1. Anastassia Vertinskaja (sünd. 1944), debüteeris 1961 filmis „Punased purjed“ (Assol). Teisi filme „Amübinimene“ (1962, Guttiera), „Hamlet“ (1964, Ophelia), „Sõda ja rahu“ (1966–67, Lisa Bolkonskaja), „Anna Karenina“ (1968, Kitty), „Pea pusti“ (1969, Meri Tsintsadze), „Armunud“ (1970, Tonja), „Lenduri armastus“ („Juhtum Polõnimo“) (1971, Gaila), „Vari“ (1972, Printsess), „Enneaegne inimene“ (1972, Olga Borissovna), „Mees omal kohal“ (1973, K'iaa).
2. Zanna Prokhorenko (sünd. 1940), debüteeris 1959 filmis „Ballad sõdurist“ (Sura). Teisi filme: „Aga kui see on armastus“ (1962, Ksenia Zavjolova), „Viini mets“ (1963, Koptja), „Tõesti, sündinud lugu“ (1964, Varja Levtjukova), „Nad läksid ilta“ (1965), „Sanitaarrong“ (1965, Leena), „Bolzominovi naisevõlli“ (1965, Kopa), „Ründan äikest“ (1966, Leena), „Kakskümme aastat hiljem“ (1966, Dunja), „Hüvasti“ (1967, Ljuba), „Onu kose unenõgu“ (1967, Zina), „Sundmus, mida keegi ei märganud“ (1968, Nastja), „Serafim Frolovi armastus“ (1969, Maria), „Kui sa oled mees“ (1972, Anna Petrovna), „Üks ilma lükuta“ (1973, Daja), „Avastus“ (1974, Anka).
3. Ija Savvina (sünd. 1936), debüteeris 1960 filmis „Daam koorakesega“ (Anna Sergejevna). Teisi filme: „Vagane“ (1960, Vagane), „Patune“ (1962, Ksenia), „Helistatakse, avage üks!“ (1966, Genoma), „Anna Karenina“ (1968, Dolly), „Lüh jutu süze“ (1969, Maria Pavlovna Tšehhova), „Augustikuu“ (1972, Sonja), „Pilved“ (1973, Maria), „Dr. Kolinnikova päev“ (1974, dr. Kaimnikova).
4. Oleg Jelremov (sünd. 1927), debüteeris 1956 filmis „Esimene ešelon“ (Aleksis Uzorov). Teisi filme: „Jutustused Lenini“ (1958, Dzeržinski), „Katseseg“ (1960, Zur), „Komandeerung“ (1962, Štšerbakov), „Minu noorem vend“ (1963, Viktor), „Tšeka jõe jõe“ (1964, Illarionov), „Elavad ja surnud“ (1964, Ivanov), „Ehitatakse silda“ (1966, Korrespondent, + lavastus), „Sõda ja rahu“ (1966–1967, Doichhov), „Ettevaatusli Auto!“ (1966, Podberozovikov), „Aivalus 66“ (1967, Aivalus), „Vee kord armastusest“ (1968, Kartsev), „Kõim Poplit“ (Plužhha länavas) (1968, taksajuht), „Oma inimene“ (1970, Košelov), „Ema läks mehele“ (1970, Viktor), „Leegitse, mu täht“ (1970, Moaler), „Tere ja hüvasti“ (1973, purkonnatnik Burav).
5. Zanna Bolotova (sünd. 1940), debüteeris 1957 filmis „Maja, kus ma elan“ (Ga'ja Volõnskaja). Teisi filme: „Inimesed ja loomad“ (1962, Tanja), „Kui sul on õigus“ (1964, Ga'ja), „Tüved“ (1966, Tanja), „Ajakirjanik“ (1967, Nina), „Esimene külter“ (1968, Konkordia), „24-25 ei tule tagasi“ (1969, Mara), „Teel Lenini juurde“ (1970, Leena), „Karmid k'omeetrid“ (1970, Tanja), „Residendi saatust“ (1970, Julia), „Armastada inimest“ (1973, Tanja), „Doktor Ivensi vaatimine“ (1974, Orante).
6. Jergeni Urbanski (1932–1965), debüteeris 1958 filmis „Kom

- munist" (Vassil Gubonov) Teisi filme „Bollood sõdurist" (1959, Ivanid), „Saotmata kiri" (1960, Seigei), „Selge taev" (1961, Aleksei Astahhov), „Rikas maak" (1964, Viktor Pronakm), „Jalaläis maad" (1964, Bobm), „Tsaar ja kindral" (Bulgaario, 1966, Arkadi Pavlovitš). Hukkus filmi „Direktor" võitete.
7. Oleg Strizenov (sünd. 1929), debuteeris 1955 filmis „Kiin" (Arthur) Teisi filme „Mehhiklane" (1956, Fernandez ja Rivera), „Ne jokumne esimene" (1956, Gavoruhha-Otrot), „Ala nassi Nikitini meretagune reis" (1956, Afanassi Nikitin), „Kapteni lütar" (1958, Griniov), „Sinu kätes on elu" (1959, kapten Dudin), „Padaemand" (1960, Geiman), „Põhjamaa jutustus" (1960, Bestužev), „Argpuks" (Tšehhoslovakkia, 1961, Oleg), „Surmasõlmes" (1963, Utoškin), „Tema nimi oli Robert" (1967 leiutaja ja robot Robert), „Missioon Kabulis" (1971 Roman), „Maa, nõudmiseni" (1973, Lev Manevitš).
8. Tatjana Samoilova (sünd. 1934), debuteeris 1956 filmis „Mehhiklane" (Mario). Teisi filme „Kured lendavad" (1957, Vera nika), „Saotmata kiri" (1960, Tonja), „Alba Regia" (Ungari, 1961, Alba), „Leon Garros otsib sõpra" (1961, Nataša), „Nad õksid ita" (1964, Sonja), „Anna Karenina" (1968, Anna Karenina), „Pikk tee lühikesse päeva" (1972, Jekaterina Vassilayna), „Tagasileed ei ole" (1974, Nastjura Sevisova).
9. Natalja Arinbassarova (sünd. 1948), debuteeris 1966 filmis „Esimene õpetaja" (Aitõnai) Teisi filme: „Leivalinn Tashkent" (1968, Soulja), „Džomija" (1969, Džomija), „Laul Monšu kisi" (1970, Monšuk Mamelova), „Järve ääres" (1970, Katja Ozajeva), „Üb 14. paralleelil" (1972, Tan).
10. Vladislav Dvoržetski (sünd. 1939), debuteeris 1970 filmis „Põgenemine" (Roman Hludov) Teisi filme: „Püha Luukas on teguts" (1971, Korobanov), „Solaris" (1972, Berton), „Ei kustu mõlust" (1972 Radukan), „Sannikovi maa" (1973, n), „Peters" (1973, Savinkov), „Pilvede tae on taev" (1973, Rudnev), „Viimse hetkeni" (1973, Jorostov Gaidai), „Avatud ruumal" (1974, Dmitri Lvov), „Tagasileed ei ole" (1974, Nik bin).

2

3

4

VIST SEU

5

6

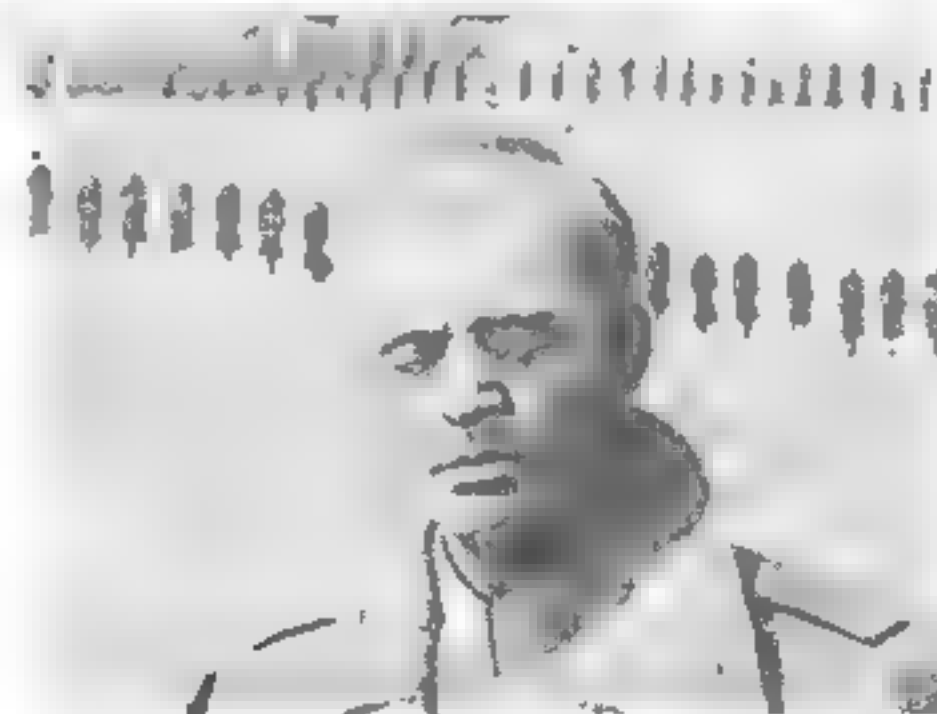
7

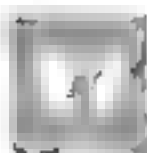

8

9

10

KOLM NÄITLEJAT JA ÜKS TEGELASKUJU

1. Aleksei Ivanovitš Fjodor Dostojevski romaanist „Onnemängija“ Gregory Peck mängis seda osa Robert Siodmaki filmis (USA 1949), Gérard Philipe Claude Autant-Lara filmis (Prantsusmaa 1958) ja Nikolai Burljajev Aleksei Batolovi filmis „Onnemängija“ (NSVL – Tšehhoslovakkia 1972).
2. Othello William Shakespeare'i samanimelisest tragöödiast Orson Welles mängis seda osa oma filmis (USA–Maroko 1952), Sergei Bondartšuk Sergei Jutkevitsi filmis (NSVL 1956) ja Laurence Olivier Stuart Burge'i filmis (Suurbritannia 1965).
3. Quasimodo Victor Hugo romaanist „Jumalaema kirik Pariisis“ Lon Chaney mängis seda osa Wallace Worstley filmis (USA 1923), Charles Lughton William Dieterle filmis (USA 1939) ja Anthony Quinn Jean Delannoy filmis (Prantsusmaa 1956).
4. Anna Karenina Lev Tolstoi romaanist „Anna Karenina“, Greta Garbo mängis seda osa 1927 Edmund Gouldingi filmis („Armastus“) ja 1935 Clarence Browne filmis, Vivien Leigh Julien Duvivier filmis (Suurbritannia 1948), Tatjana Samoilova Aleksandr Zorhi filmis (NSVL 1966).
5. Don Quijote Miguel de Cervantesi romaanist „Don Quijote“, Fjodor Ščepin mängis seda osa Georg Wilhelm Pabsti filmis (Prantsusmaa 1933), Nikolai Tšerkassov Grigori Kotinisevi filmis (NSVL 1957) ja Peter O'Toole Arthur Hilleri filmis „Mees La Mancha“ (USA 1972).
6. Hamlet William Shakespeare'i tragöödiast „Hamlet“, Asta Nielsen mängis seda osa Svend Gade filmis (Saksamaa 1920), Laurence Olivier oma filmis (Suurbritannia 1948) ja Innokent Smoktunovskij Grigori Kozintsevi filmis (NSVL 1964).
7. Vürst Mõõkin Fjodor Dostojevski romaanist „Idioot“, Gérard Philipe mängis seda osa Georges Lampini filmis (Prantsusmaa 1945), Takashi Shimura Akira Kurosawa filmis (Jaapan 1951) ja Jurij Jakovlev Ivan Pärjevi filmis (NSVL 1958).
8. John Silver Robert Louis Stevensoni romaanist „Aarete saar“ Ossip Abdulov mängis seda osa Vladimir Vainštoki filmis (NSVL 1938), Boris Andrejev Jevgen Fridmani filmis (NSVL 1972) ja Orson Welles John Houghi filmis (Suurbritannia 1972).
9. Robinson Crusoe Daniel Defoe romaanist „Robinson Crusoe seiklused“ Pavel Kadotšnikov mängis seda osa Aleksandr Andrijevski filmis „Robinson Crusoe“ (NSVL 1947), Horst Buchholz aset van Boky filmis „Robinsoni elu tohutu saarel“ (Saksamaa FV 1956) ja Leonid Kurovlov Stanislav Govaunhhi filmis „Robinson Crusoe elu oimetses seiklused“ (NSVL 1973).
10. Madam Goutier Alexandre Dumas (noorema) romaanist „Kamee-adaam“ Sarah Bernhardt mängis seda osa Henri Pouctal filmis (Prantsusmaa 1911), Greta Garbo George Cukori filmis (USA 1936) ja Maria Felix Roberta Gavaidoni filmis (Mehhiko 1953).

POPULAARSEID NAISHÄITLEJAJID

1. Brigitte Bardot (sünd. 1934), prantsuse näitleja. Debuteeris 1952 filmis „Suured mandõvrid“ (1955, Lucie), „Ja Jumal lõi noia“ (1956, Julie), „Bobbette aheb sõtta“ (1959, Bobette), „Tõde“ (1960, Dominique), „Erasia“ (1962, „Erasia“), „Põgus“ (1963, Comilte), „Viva, Moral“ (1965, Maria II), „Shakko“ (1968, Irene), „Naised“ (1970), „Nunnad“ (1971, Agnes), „Don Juan 1973 ehk Ku Don Juan oleks naine“ (1972, Jeanne).
2. Nerana Kekenova (sünd. 1938), bulgaaria näitleja. Debuteeris 1956 („Kaks võitu“). Filme „Armastuse aastad“ (1957, Emma), „Väikesel õhtul“ (1960, Boika), „Saa õnnelikuks, Ani!“ (1961, Ani), „Nikotina“ lõpp“ („Tubakas“, 1962, Irina), „Inspektor ja sõda“ (1963, Zanna), „Persikute varas“ (1964, Lisa), „Kõige pikem sõda“ (1967, arst), „Kõrva akadumne“ (1967, Neda), „Mondilõhn“ (1967, Gerda), „Mehed koman draingus“ (1968, Dentle), „Õhtlik lend“ (1968), „Garielo Come“ (1969, Marina), „Kummaline kahvõõitus“ (1971, Boranova), „Võba nagu lind“ (1972, Tintjavo), „Armastuse ringid“ (1972, daam), „Armastus“ (1972, Irina), „Kõige parem inimene, keda ma tunnen“ (1973, õpetajanna).
3. Mari Töröcsik (sünd. 1935), ungari näitleja. Debuteeris 1955 („Karussell“, Mari). Filme „Kaks ülestunnistust“ (1957, Erzsi), „Raudlõvi“ (1958, Veera), „Anna Ede“ (1958, Anna), „Võrukael“ (1959, Võrukael), „Unetud aastad“ (1959), „Kolm korust õnn“ (1960), „Abielu hinne – rahuldav“ (1961, El), „Dioloog“ (1963), „Armas despot“ („Lõoke“, 1964, Margit), „Armastamine keelatud“ (1965), „Põlvkond“ (1967, Gabi), „Othello Gyulaházos“ (1967, Viola), „Kõrdimajake“ (1967, Eva), „Väikus ja kahe“ (1968, Teresa), „Palatava poisid“ (1969, Nemecsek ema), „Armastus“ (1971, Luca), „Surnud küla“ (1972, Juli).
4. Claudia Cardinale (sünd. 1939), itaalia näitleja. Debuteeris 1958. Filme: „Kahtluse“ (1959, Maria), „Rocco ja tema vennad“ (1960, Gina), „Rikkad pärivad“ (1960), „Ilus Antonio“ (1960, Barbara), „Tuttlaps kohviga“ (1961, Aida), „Kahetsa ja pool“ (1963, Claudia), „Gepard“ (1963, Angelica), „Bibepruut“ (1963, Mara), „Okskõiksed“ (1964, Carla), „Suure Vankri udused tähed“ (1965, Sandra), „Õõkull ilmub päeval“ (1966, Rosa Nicalosi), „Punane tekk“ (1969, Valeria).
5. Sophia Loren (sünd. 1934) (et Sofia Scicolone) itaalia näitleja. Debuteeris 1949 filmis „Ada“ (1953, Ada), „Napoli karussell“ (1953), „Napoli kuld“ (1954), „Naine õel“ (1954), „Armastus jalakate all“ (1958, Anna), „Must orhidee“ (1958), „Võit“ (1958, Stella), „La ciociara“ (1960), „Boccaccio 70“ (1961), „Altona vangid“ (1962, Johanna Gerlach), „Eelneva homme“ (1963, Adelina, Anna Mara), „Abielu itaalia moodi“ (1964, Filumena Marturana), „Krahvinna Hongkongist“ (1967, Nataša), „Päevalilled“ (1969, Giovanna), „Preestri naine“.

POPULAARSEID MEESHÄITLERAID

- 1970, Valeria Bili), „Mortadella“ (1971, Maddalena Ciarra-pica), „Mees La Manchast“ (1972, Aldonza, Dulcinea)
6. Gina Lollobrigida (sünd. 1927), itaalia näitleja. Debüteeris 1946. Filme: „Armastus“ (1946), „Armastatud aariad“ („Ooperimeetused“, 1947, Dora), „Pajatsid“ (1948), „Achtung! Bandiidid!“ (1951), „Noor Caruso“ („Enrico Caruso, ühe hääle legend“, 1951, Stella), „Tulp-Fanfaan“ (1952, Adele), „Õised kaunitarid“ (1952), „Provintsianna“ (1952), „Leib, armastus ja fantaasia“ (1953, Maria), „Leib, armastus ja armukadedus“ (1954), „Trapets“ (1956, Lola), „Jumalaema kirik Parisis“ (1956, Esmeralda), „Seadus“ (1959), „Tormine meri“ (1963), „Teie päevast, madam Campbell“ (1969, Carla Campbell).
7. Jane Fonda (sünd. 1937), ameerika näitleja. Debüteeris 1959. Filme: „Chopmani raport“ (1962), „Pühapäev New Yorgis“ (1963), „Kassid“ (1964, Melinda), „Cat Ballou“ (Catherine Ballou) „Tagajomine“ (1966, Anna), „Soak“ (1966), „Paljajalu pargis“ (1967), „Barbarella“ (1967, Barbarella), „Arastatud hobused lastakse ju maha“ (1970, Gloria Beatty), „Klute“ (1971, Bree Daniels), „Nukumaja“ (1973, Nora).
8. Jana Brejčková (sünd. 1940), tšehhoslovakkia näitleja. Debüteeris 1954. Filme: „Vladimír Omeri eksimused“ (1956, Camilla), „Kuldämblik“ (1956, Maria), „Kollanokad“ (1957, Maria), „Mantähed“ (1959, Špetajanna Jana), „Õie printss“ (1960, Jana), „Porun Munchhausen“ (1961, printsess), „Sudame keerdkäigud“ (1961, Jana Vavrová), „Kapten Loy unenagu“ (1961, Patricia), „Rohelised kaugused“ (1962, Jana), „Pühapäev argipäeval“ (1962, Jana Londová), „Inimene sinu kõrval“ (1963, Bára), „Kui tuhat klarnetit“ (1964), „Musta kuninga mõistatus“ (1971, Magda).
9. Marina Vlady (sünd. 1938), prantsuse näitleja. Debüteeris 1948. Filme: „Armastuse päevad“ (1954, Angela), „Enne veeuputust“ (1954, Lina), „Kuritöö ja karistus“ (1956, Lili), „Näid“ (1956, Inga), „Kohtuotsus“ (1959, Catherine), „Spioonide õed“ (1959, spioon), „Kaolukad tõendid“ (1963, Catherine Dupré), „Moodne lugu: mesilaskuninganna“ (1963), „Nimetu tahi“ (1965, Mona), „Aeg elada“ (1969, Marie), „Lühijutu süžee“ (1969, Lika Mizinova), „Sirocco“ (1970).
10. Audrey Hepburn (sünd. 1929), ameerika näitleja. Debüteeris 1950 („Noor paradisis“). Filme: „Puhkus Roomas“ (1953, printsess Anna), „Sabrina“ (1954, Sabrina), „Sõda ja rahu“ (1956, Nataša Rostova), „Nunna lugu“ (1959), „Hommikune Tiffany juures“ (1961, Holly), „Minu veetlev leedi“ (1964, Eliza Doolittle), „Oota kuni saabub õed“ (1967, Susy Hendrix).

1. Alain Delon (sünd. 1935), prantsuse näitleja. Debüteeris 1957. Filme: „Ereda põikese all“ (1960, Tom Ripley), „Rocco ja tema vennad“ (1960, Rocco), „Varjutus“ (1962, Piero), „Saatan ja kümme käsku“ (1962, Pierre Messager), „Gepard“ (1963, Tancredi), „Must Tulp“ (1963, Julien ja Guillaume de Saint-Preux), „Kollane „Rolls Royce““ (1965), „Seiklaste otsused“ (1966, Manu), „Samurai“ (1967), „Sitsilia klann“ (1969, Sortet), „Borsalino“ (1970, Siffredi), „Punane ring“ (1970, Corey), „Nuhk“ (1972, Edouard Coleman).
2. Erwin Geschonneck (sünd. 1906), Saksa DV näitleja. Filme: „Kapten Kõnisk“ (1956, Hans), „Thil Uienpiegeli seiklused“ (1956, Teraskösi), „Poleed ja hertsikud“ (1957, Bröcker), „Loteriirootslane“ (1958, Loteriirootslane), „Musterpoisid“ (1959, Arthur Wedel), „5 padrunikesta“ (1960, Witting), „Tiibadega inimesed“ (1960, Bartuscheck), „See juhtus jõululaupäeval“ (1962, Lärke), „Südametunnistus ärkab“ (1963, Ebershagen), „Alasli huntide seas“ (1963, Krämer), „Inimene sinu kõrval“ (1963, professor Marschner), „Karbid ja hapuoblikad“ (1964, Käthe), „Kriivai Rogi lipp“ (1967, Otto Brosowski).
3. Raf Vallone (sünd. 1916), itaalia näitleja. Debüteeris 1948. G. De Santise filmis „Kõbe rüütel“ Filme: „Eie rahu o v puude all“ (1950, Francesco), „Lootuse tee“ (1950), „Keli 11 Roomas“ (1952), „Thérèse Raquin“ (1953, Laurent), „Rosa Berndt“ (1957), „Kättemaks“ (1958), „Ciocara“ (1960), „Vadade silloist“ (1961).
4. Miklós Gábor (sünd. 1919), ungari näitleja. Debüteeris 1940. Filme: „Kusogil Euroopas“ (1947), „Kummaline abielu“ (1951), „Budapesti kevad“ (1955, Zoltán), „Kesköö“ (1957), „Soora sammal“ (1958), „Alba Regia“ (1961, dr. Hannai), „Pühapäev argipäeval“ (1962, dr. Kelemen), „Isa“ (1966, isa), „László Ambrusi lugu“, („Seinad“, 1968, Benkő).
5. Gérard Philipe (1922–1959), prantsuse näitleja. Debüteeris 1944. Filme: „Idioot“ (1945, Möökin), „Saatan ihus“ (1947), „Parma klooster“ (1948, Fabrice del Dongo), „Saatanaga“ (1950, rüütel Henri), „Õised kaunitarid“ (1952, Caude), „Tulp-Fanfaan“ (1952, Tulp Fanfaan), „Punane ja must“ (1954, Julien Sorel), „Suured monöövid“ (1955, Armand de la Verne), „Parimad aastad“ (1956, Perrin), „Thil Uienpiegeli seiklused“ (1956, Thil Uienpiegel, ka režissöör kaassõjaväelasega), „Montparnasse 19“ (1958, Modigliani), „Õnne mang ja“ (1958, Aleksei Ivanovitš), „Palavik levib El Paos“ (1959, Ramón Vázquez).
6. Sidney Poitier (sünd. 1924), ameerika neegernäitleja. Debüteeris 1950. Filme: „Aheldatud“ (1958, Noah Culen), „Porgy ja Bess“ (1959, Porgy), „Põllulilliad“ (1963, Homer Smith), „Õed kuumuses“ (1967, Virgil Tibbs), „Arva, kes tuleb meile lõunale“ (1968, dr. John Prentice), „Võime mees“ (1969).

- Jason Higgs). „Buck ja jultlased“ (1971, Buck, ka režissöör).
 7. „Sae detsember“ (1973, dr. Younger, ka režissöör).
 7. Rod Steiger (sünd. 1925), ameerika näitleja. Debüteeris 1951 („Teresa“). Filme: „Kaldapearsel“ (1954, Charley Malloy), „Suur nuga“ (1955, Stanley), „Oklahoma“ (1956, Jud Fry), „Al Capone“ (1959, Al Capone), „Kõed linna kohal“ (Itaalia 1963, Eduardo Nattolo), „Ükskõiksed“ (Itaalia 1964, Leo), „Pandimajapidaja“ (1964, Sal Nazerman), „Õõ kuumuses“ (1967, Bill Gulespie), „Waterloo“ (Itaalia 1970, Napoleon Bonaparte).
 8. Michal Simon (sünd. 1895), prantsuse näitleja. Debüteeris 1925. Filme: „Jeanne d'Arc'i kannatused“ (1928), „Looder“ (1928), „Atlantis“ (1934), „Lõbus draama“ (1937, Chapelle), „Sadam udus“ (1938, Zabel), „Päeva lõpp“ (1939, Cabrisade), „Saatan ihu“ (1950), „Herra Takso“ (1952), „Saatan ja kumma lõsku“ (1962, Jérôme Chambard), „Rong“ (1967), „Oh seda vanaisa“ (1968, Jéricho).
 9. Raj Kapoor (sünd. 1924), india näitleja ja režissöör. Filme: „Tul“ (1946), „Huikur“ (1951, Raj), „Härra 420“ (1955, Raj), „Õõ varjus“ (1957, talupoeg), „Neli teed“ (1958, Gorinda), „Sangam“ (1963, Sunder), „Ma olen kloun“ (1970, kloun).
 10. Jean Gabin (õieti Jean-Alexis Moncorgé, sünd. 1904), prantsuse näitleja. Debüteeris 1930 („Igahela oma“, Marcel). Filme: „Varietee“ (1935, Georges), „Pépé le Moko“ (1936, Pépé le Moko), „Põhjas“ (1936, Voska Papet), „Suur kloun“ (1937, Maréchal), „Sadam udus“ (1938, Jean), „Inimloom“ (1938, Jacques Lanier), „Aigab päev“ (1939, François), „Puka rüü“ (1941, kapten Laurent), „Malapaga müüride ääres“ (1948, Pierre), „Marie sadamast“ (1950, Henri), „Pariisi õht“ (1954, Victor), „Kuriteo ja koristus“ (1956, komisar Gallet), „Hüljatud“ (1958, Jean Valjean), „Selle maailma võgevad“ (1958, Noël Schoudier), „Prairie lõuad“ (1959, Henri Neveux), „Härra“ (1964, härra), „Issanda väik“ (1965, Brassac), „Te ei olelnud kõike, Ferrand“ („Hulkumise päike“, 1967, Ferrand), „Sitsiilia kloun“ (1969, Vittorio), „Messias' armu saladus“ (1969, Auguste), „Kass“ (1971, Julien), „Domini otäär“ (1973, Dominici).

10 x M

1. Giulietta Masina (sünd. 1921), itaalia näitleja. Filme: „Paisa“ (1946), „Ilma halastuseta“ (1948, Marcello), „Varietee tuled“ (1950, Melina), „Euroopa 51“ (1950, Giulietta), „Väike seik“ (1952, Cabilia), „Suure linna agulis“ (1953, Gina), „Nad rändasid ringi“ („Teo“, 1954, Gelsomina), „Giulietta ja vaimud“ (1965, Giulietta).
2. Shirley MacLaine (sünd. 1934), ameerika näitleja. Debüteeris 1954 („Ebameeldivused Harryga“). Filme: „Kunstnikud ja modellid“ (1956), „80 päevaga ümber maailma“ (1956, Acuda), „Minu geis“ (1962, Lucy Dell, Yoko Mori), „Magus Irma“ (1963, Irma), „Kollane „Rolls-Royce““ (1965), „Armas Charity“ (1968, Charity).
3. Anna Magnani (1908–1973), itaalia näitleja. Debüteeris 1934 („Pime Sorrentost“). Filme: „Teresa Venerdi“ (1941), „Rooma – lahtine linn“ (1945, Pina), „Bandit“ (1946), „Armastus“ (1947), „Saadik Angelina“ (1947, Angelina), „Unustatud teed“ (1948, Linda), „Kõige kumam“ (1951, Maddalena), „Tähtsusetud roos“ (1956, Seratima), „Õde Letizia“ (1957), „Santa Vittoria saladus“ (USA 1969, Rosa Bombalini).
4. Rada Markovič (sünd. 1921), jugoslaavia näitleja. Filme: „Võlumägi“ (1950, Nebojša), „Kahtlane isik“ (1954), „Zenica“ (1957, Bora Gordić), „Väike inimene“ (1957), „Selial õht“ (1959), „Kõiges on süüdi suvi“ (1961), „Sõja“ (1962, hispaanlane), „Operatsioon „Tizian““ (1964, Mihho), „Ombermaa ilmareis“ (1964, tiernogaarlane), „Medali teine külg“ (1965), „Õndsate surma ingel“ (1965, resident), „Karjast“ (1966, Vojin), „Diversandid“ (1966, Jovan), „Peamine süüdistend“ („Nuga“ 1967, Petrov), „Lõks kindralile“ (1970, Lindrol).
5. Jean Marais (sünd. 1913), prantsuse näitleja. Debüteeris 1932 („Tõnavail“). Filme: „Carmen“ (1942), „Õhtlik sarnasus“ („Ruy Blas“, 1947, Don Cesar de Bazán ja Ruy Blas), „Orpheus“ (1950), „Saatus kutse“ (1952), „Purunenud unistused“ („Keskkõrised armunud“, 1952, Marcel), „Juliette“ (1953, André), „Krohv Monte-Cristo“ (1953, Edmond Dantès), „Kapiten“ (1960, François de Capestang), „Raudne mask“ (1962, d'Antagnan), „Pariisi saladused“ (1962, Rodolphe de Sambreuil), „Fantoom tegutseb jälle“ (1965, Fantoom, Fandor), „Fantoom Scotland Yardi vastu“ (1967, Fantoom, Fandor), „Eesunahk“ (1971, kuningas).
6. Michèle Mercier (sünd. 1939), prantsuse näitleja. Debüteeris 1957. Filme: „Lucrezia Borgia õed“ (1959), „Tulustage pianisti“ (1960, Clarisse), „Inspektor intognito“ („Raevukad aastad“ 1962, Evisa), „Issanda väik“ (1965, Simone), „Imeilus Angélique“ (1965, Angélique), „Angélique ja kuningas“ (1966, Angélique), „Angélique ja sultan“ (1967, Angélique), „Oh, ei, damolu Angélique“ (1967, Angélique), „Looduse kutse“ (1972, Cal iape Laurent).
7. Marcello Mastroianni (sünd. 1925), itaalia näitleja. Debüteeris

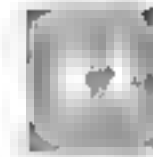
- nis 1947 („Hujatud“) Filme: „Neid Hispaania valjakult“ (1952, Morcio), „Julustus vaestest armastajatest“ (1954, Ugo), „Armastuse päevad“ (1954, Marcellino), „Isad ja pojad“ (1956, Cesare), „Volged ääd“ (1957, Mario), „Üks hektar taevast“ (1957, Severino), „Magus elu“ (1960, Marcello Rubini), „Ilus Antonio“ (1960, Antonio Magnano), „Öö“ (1961, Giovanni), „Perekonnakroonika“ (1962, Enrico), „Eraelu“ (1962, Fabio), „Kaheksa ja pool“ (1963, Guido Anselmi), „Eile, täna, homme“ (1963, Cormine, Renzo, Ruscini), „Seltsimehed“ (1963, prof. Sinigaglia), „Casanova 70“ (1964, Andrea), „Abielu itaalia moodi“ (1964, Domenico Sorriano), „Kümnes ohver“ (1965, Poiatti), „Võõras“ (1967, Paul Meursault), „Päevalised“ (1969, Antonio), „Leo Vamane“ (1969, Leo), „Freestri naine“ (1970, don Mario), „Armukadedusdraama“ (1970 Oreste).
- 8 Gojko Mitic (sünd 1940) jugoslaavia näitleja, DEFA ndiaani filmide peakorraldaja Filme: „Chingachgook, Suur Madu“ (1967, Chingachgook), „Kotka ää“ (1968, Kotkas), „Vaiged hundid“ (1969, Vaivas, Kotkas), „Saatuslik eksitus“ (1970, Shave Hard), „Osceola“ (1971, Osceola), „Tecumseh“ (1972, Tecumseh), „Apatsid“ (1973, Uizona).
- 9 Toshiro Mifune (sünd 1920), jaapani näitleja, sarituntuks peamised Akira Kurosawa filmide osatähtedena Filme: „Purjus ingel“ (1948, gangster Matsunaga), „Rashomon“ (1950, Tajo maru), „Idoot“ (1951, Denkich, Akamaj), „Setse samuraid“ (1954, Kikuchyo), „Esmene rüütel“ (1958, Matsugoroo), „Kuld elavad edas“ („Lurused magavad rahuliku“ 1960, Koch, Nish), „Ihukaas-a“ (1961, Sanjuro), „Grand Prix“ (1966, Yamura), „Vastuhakk“ (1967, Isaburo Sasahara), „Samuraid pud“ (1969).
- 10 Stanislaw Mikulski (sünd 1929) poola näitleja Debuteeris 1951 Saadutas populaarsuse Hans Kossina telefilmis „Kõõl on raskem kui eel“ (1969) Filme: „Esmene start“ (1951, Franek), „Lootuse lunnid“ (1953, Janek), „Kona“ (1957, Smukly), „Eva tahab magada“ (1958, Piotr), „Atentaat“ (1959, Jacek), „Kaks herra N-i“ (1962, Dziewanowicz), „Tulaga rüütel“ (1964, Sowiński), „Kohtumine spiooniga“ (1964, Boczyn), „Jumalavits“ (1967, Pawel), „Kohtluse olli on kõik“ (Ungari 1970 kapten Timor), „Adami pärl“ (1970, Adam)

REŽISSÖÖR VÕI NÄITLEJA

1. Victor Sjöström (1879–1960), rootsi režissöör ja näitleja, filmis „Maasikavalu“ (1957, prof. Borg), lavastanud „Terie Vgen“ (1917), „Karin Ingmaritütar“ (1919), „Surnuvanker“ (1920), „Kes mõistab kohut?“ (1921), „Kardinali mantli all“ („Punase mantli all“, 1937). Mänginud filmides „Sõna“ (1943), „Raud teeused“ (1947), „Ränk lõhk“ (1952), „Inimesed pimeduses“ (1955).
2. Aleksei Batalov (sünd 1928) nõukogude näitleja ja režissöör VNF SV rahvakunstnik (1969), filmis „Uhe aasta üheksa päeva“ (1962, Gussev), lavastanud filmid „Sinel“ (1960), „Kõrre paksu“ (1967, koos Jossif Sapiroga), „Õnnemäng ja“ (1972) Mänginud filmides „Suur perekond“ (1954, Aleksei), „Ema“ (1956, Pavel Vlassov), „Rumjantsevi lugu“ (1956, Aleksand Rumjantsev), „Kured lendavad“ (1957, Boriss), „Mu kolm inimest“ (1958, Vladimir Ustimenko), „Daam koerakesega“ (1960, Gurav), „Õnnepäev“ (1964, Aleksandr Barjorkin), „Eloy laip“ (1969, Fjodor Protassov), „Pögenemine“ (1971, Gaiabkov), „Tagasiteed ei ole“ (1974, Jegorov).
3. Orson Welles (sünd 1915), ameerika režissöör ja näitleja filmis „Falstaff“ („Keskised kirkukellad“, 1966), lavastanud „Kodanik Kane“ (1941), „Suurepärased Ambersonid“ (1942), „Tundmatu“ (1946), „Leedi Sanghaist“ (1947), „Macbeth“ (1948), „Othello“ (1952), „Salajane ettekanne“ (1955), „Kurja puudutus“ (1958), „Protsess“ (1963), „Surematu lugu“ (1968) Mänginud filmides „Kodanik Kane“ (1941, Charles Foster Kane), „Jane Eyre“ (1944, Edward Rochester), „Macbeth“ (1948, Macbeth), „Othello“ (1952, Othello), „Moby Dick“ (1956, Moppie), „Kurja puudutus“ (1958, Quinlan), „Inimene kõigiks aegadeks“ (1966), „Surematu lugu“ (1968, Cay), „Lahing Neretva ääres“ (1969, saadik), „Waterloo“ (1970, Louis XV II).
4. Vittorio De Sica (sünd 1901) itaalia režissöör ja näitleja, filmis „Kindral della Rovere“ (1959, Bertone ja os Grimald) lavastanud „Lõupunased roosid“ (1940), „Madda end nukkumise eest“ (1940), „Teresa Venedi“ (1941), „Lapsed vaatavad meid“ (1943), „Scusi“ (1946), „alg aravargad“ (1948), „Ime Milaanos“ (1951), „Umberto D“ (1952), „Termini vaksal“ (1953), „Napoli kuld“ (1954), „Kaas“ (1956), „La ciociara“ (1960), „Hirmus kohus“ (1961), „Altona vangid“ (1962), „Bum“ (1963), „Eile, täna, homme“ (1963), „Abielu itaalia moodi“ (1964), „Uus maailm“ (1965), „Päevalised“ (1969). Mänginud filmides „Leib, armastus ja fontoosid“ (1953, Carotenuto), „Napoli kuld“ (1954), „Isad ja poisid“ (1956), „Politseinik“ (1960), „Elagu Henri IV, elagu armastus“ (1961), „Itaallane Ameenkas“ (1967, Lando Marozzi).
5. Saken Aimanov (1914–1970), nõukogude näitleja ja režissöör NSV Liidu rahvakunstnik (1959), filmis „Džambul“ (1953, n m o s o) Lavastanud „Pöem armastusest“ (1954, koos K Gok

- ke go), „Steppide tütar” (1955, koos K. Gakteliga), „Me elame sin” (1957, M. Volodarskiga), „Meie armas doktor” (1958), „Ühes rajoonis” (1961), „Laul kutsub” (1962), „Tee-
jahkmei” (1963), „Hobemetu petis” (1965), „Atamanõ lõpp” (1971). Mäng nud filmides „Aboi laulud” (1946), „Kuldne sarv” (1948), „Ühes rajoonis” (1961), „Hobemetu petis” (1965).
6. Pietro Germi (sünd. 1914), Itaalia režissöör ja näitleja, filmis „Iseloomutu mees” (1958, Andrea), Lavastanud „Tunnustaja” (1946), „Eks nud noorus” (1947), „Sitsiilia taeva all” („Sea-
duse nime” 1949), „Lootuse tee” (1950), „Iseloomutu mees” (1958), „Neetud pettus” (1959), „Lahutus itaania moodi” (1961), „Võrgutatud ja maha jäetud” (1964), „Daamid ja härrad” (1965), „Amaraalne” (1967), „Seralino” (1968), „Alf-
redo, Alfredo” (1972). Peasosa filmis „Vedurijuht” (1956).
7. Laurence Olivier (sünd. 1907), inglise režissöör ja näitleja, filmis „Hamlet” (1948, nimiosa), Lavastanud „Henry V” (1945), „Hamlet” (1948), „Richard III” (1955), „Prints ja laul-
janna” (1957), „Kolm öde” (1970, koos John Sicheliga) Mäng-
nud filmides „Rebecca” (1940), „Leedi Hamilton” (1941, admiral Nelson), „Henry V” (1945, Henry V), „Öde Carrie” („Carrie”, 1952), „Richard III” (1955, Richard III), „Othello” (1965, Othello), „Prints ja lauljanna” (1957, suurhertsog Charles), „Sportacus” (1959, Crassus), „Kolm öde” (1970, doktor Tiebulžkin).
8. Pierre Etaix (sünd. 1928), prantsuse režissöör ja näitleja, filmis „Suur armastus” (1968), Lavastanud filmi ja mänginud „Ohkaja” (1962), „Unetus” (1964), „Yoyo” (1965, miljardär Yoyo), „O eks va d tervist” (1966).
9. Rafan Bökov (sünd. 1929), nõukogude näitleja ja režissöör, VNFSV teeneline kunstnik (1973), filmis „Sinel” (1960, Akaki Akakiyevitš), Lavastanud „Säitse lapsehoidjat” (1962), „Suvi on moka” (1964, koos N. Orloviga), „Arvutus 66” (1967), „Tähe epanu k pkkonn” (1970), „Telegramm” (1972). Mängi-
nud filmides „Teed ja saatused” (1956, Vennik), „See oliges n” (1956, Lapiin), „Meie kirjasõbra” (1959, Nikolai Jvo-
rov) „Tere see olen mina!” (1966, Oleg Ponomarev), „Heis-
tatakse avage uks!” (1966, Vassili Polovtš), „Arvutus 66” (1967, Barmore), „Lahetel oaksid” (1967, kapten Gaz), „Andre Rubjov” (1969, verde daja), „Vaikne hooaeg” (1969, Savuškina), „Vimne e ihvia” (1970, vend Johannes), „Mets-
kapten” (1972, admiral), „Maale tulek” (1973, Koklov).
10. Sergei Bondartšuk (sünd. 1920), nõukogude näitleja ja režis-
soor NSV L. du rahvakunstnik (1952), filmis „Inimese saatust” (1959, Andrei Sokolov), Lavastanud „Inimese saatust” (1959), „Sõda ja rahu” (1966–67), „Waterloo” (1970). Mänginud filmides „Noor Kaardivägi” (1948, Volk), „Tarass Ševtšenko” (1951, Tarass Ševtšenko), „Hupik” (1955, doktor Džimov), „Lõpetamata jutustus” (1955, Jeršov), „Othello” (1956, Othello), „Ivan Franko” (1957, Ivan Franko), „Serjoža” (1960, Korostõšov), „Roomas oli 66” (Itaalia 1960, Fjodor), „Sõda ja rahu” (1966–67, Pierre Bezuhhov), „Lohing Neretva ääres” (Ugostaavia 1969, Martini), „Onu Vanja” (1971, Astrõv), „Doktor Ivensi vaikimine” (1974, Martin Ivens), „Nii tõrged mäed” (1974, Ivan Nikolajevitš).

EESTI NSV NÄITLEJAD VENNASVABARIIKIDE FILMIDES

1. Jüri Järret (kuningas Lear) Teisi filme: „Vaikne hooaeg” („Lenfilm” 1969, O'Reilly), „Mineviku kajad” („Armenfilm” 1970, gestoopolane Seifert), „Ohksateistkümne komitee” („Mosfilm” 1972, Thatcher), „Solaris” („Mosfilm” 1972, Snaut)
2. Mare Hellaste-Garinek (Ange a) Teisi filme: „Sinine jää” („Lenfilm” 1970, Mare), „Risk” („Moldova-film” 1971)
3. Aara Laanemets (Jim Hawkins). Mäng nud veel filmis „Võidu-
sõitjad” („Lenfilm” 1973)
4. Uno Lõvi (Uno Parts). Teisi filme: „Tahan uskuda” (Dorženko-
nim. Filmistuudio 1965), „Varastatud rong” (Gork-nim. Film-
istuudio – Bulgaaria 1971, kindral Schneckenburger)
5. Ada Lendver (Wanda). Teisi filme: „26-ndat mitte turistada” („Uzbekfilm” 1967), „Nõukogude Lõvi suursoadik” („Mos-
film” 1970, Runge), „Risk” („Moldova-film” 1971)
6. Ennen Priks (Aljona). Mänginud veel filmis „Homme, 3. ap-
rillil” („Lenfilm” 1971, Ariadno Nikolajevna)
7. Leonhard Merzin (Arno – Hall Hunt). Teisi filme: „Vaikne
hooaeg” („Lenfilm” 1969, isa Mortimer), „Kuningas Lear” („Lenfilm” 1971, Edgar), „Risk” („Moldova-film” 1971, Kurtz),
„Mustas kõrbes” („Lenfilm” 1973, komandär), „Võidusõitjad” („Lenfilm” 1973, Lorentz), „Punane ohhaat” („Belorussfilm”
1973, Nikolai), „Dmitri Kontemir” („Moldova-film” 1973)
8. Mah Klooren (Reinhard Gehlen)
9. Eve Kivi (Alise). Teisi filme „Sampo” („Mosfilm” ja Suom-
Film” 1959, Annikki), „Eelõhtul” („Mosfilm” – Bulgaaria
Film” 1959, Zoja), „Balti taevad” („Lenfilm” 1961, Hinda), „713 pa-
lub moondumisluba” („Lenfilm” 1962), „Sa pole o b” („Uz-
bekfilm” 1963), „Residendi saatust” (Gork-nim. Filmistuudio
1970, Rimma), „Ruslan ja Ludmila” („Mosfilm” 1972, kalur-
neiu)
10. Kaarel Karm (Vanaisa)

2
3
4

VASTJS D

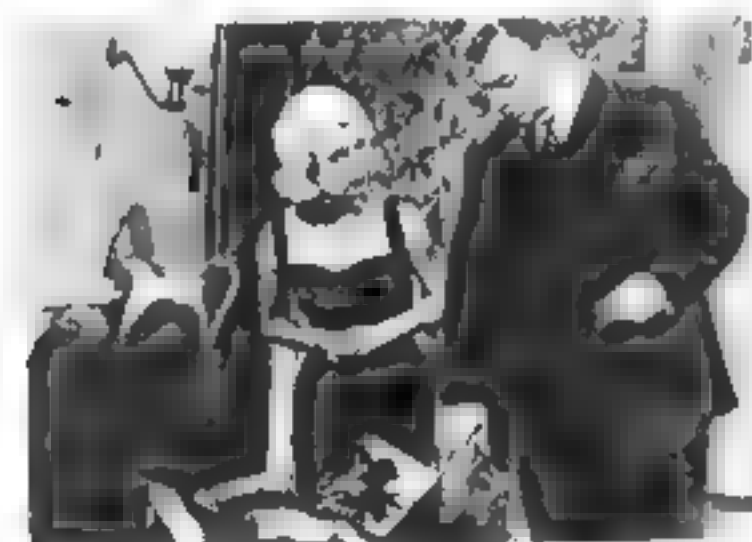
188

5
6
7

5

188

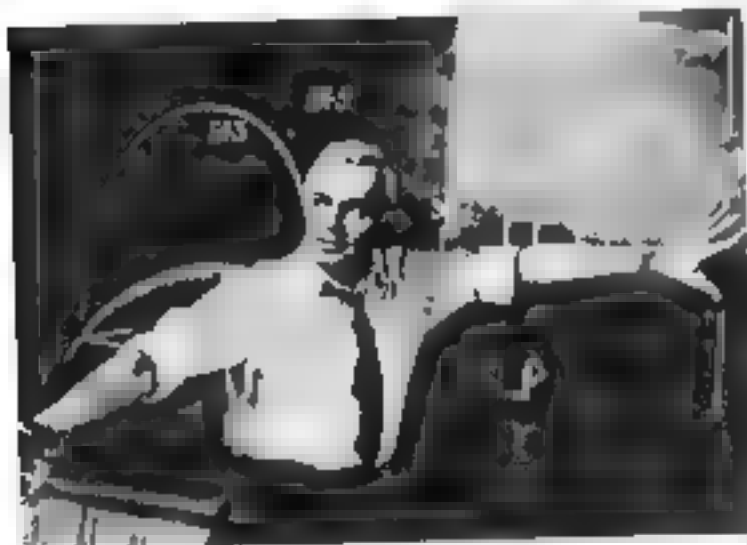

KAS TUNNETE FILMIKANGELASI?

1. NSV Lidu rahvakunstnik Julia Borissova (sünd. 1925) filmis „Näukogude Lidu suursaadik“, (1970, režissöör Georg Natanov). Mängis 1958 Ivan Põrjevi filmis „Idioot“ Nastasja Filippovna.
2. NSV Lidu rahvakunstnik Mihhail Zaras (sünd. 1900) filmis „Küladetektüür“ (1969, režissöör Ivan Lukinski). Teisi osi „Mees Mend“ (1926, kolnar), „Don Diego ja Pelageja“ (1928, Mihhail Ivanovič), „Lõhetus ellu“ (1931, Fomka Žigon), „Kolmelt simeest“ (1935, Zaitsev), „Peeter I“ (1937–39, Menšikov), „Rajoonikomitee sekretär“ (1942, Gavril, Russov), „Ivan Groznõi“ (1945, Matjuta Skuratov), „Mitsurin“ (1949, Hrenov), „Anna koalas“ (1954, Antõnov), „Kõnn XVIII“ (1963, sõjajärgi), „Vanem õde“ (1967, Uhhov).
3. VNFSV rahvakunstnik Innekonti Smoktunovski (sünd. 1925) filmis „Etteratustil Auto!“ (1966, režissöör Eldar Rjazanov). Teisi osi: „Sõdurid“ (1957, Farber), „Saotamata kiri“ (1960, Sobinin), „Ühe aasta üheksa päeva“ (1962, Kulikovi), „Lugusõda“ (1962, Gennadi Kuprijanov), „Mozart ja Salieri“ (1962, Mozart), „Hamlet“ (1964, Hamlet), „Esimene külastaja“ (1966, V. I. Lenin), „Samal planeedil“ (1966, V. I. Lenin), „Risk suurust“ (1969, Kirillov), „Elav laip“ (1969, Ivan Petrovič), „Tšaikovski“ (1970, Tšaikovski), „Kuritöö ja karistus“ (1970, Porfiri Petrovič), „Soovide tähtsus“ (1974, Dmitri Bauer).
4. NSV Lidu rahvakunstnik Kirill Lavrov (sünd. 1925) filmis „Tule taltsutamise“ (1972, režissöör Donat Hrabovitski). Teisi osi: „Tuli Lukai“ (1959, Kostja Lastotškin), „Ohtust hammkuni“ (1962, Grits), „Elavad ja surnud“ (1964, Sintsov), „Uskuge mind, inimesed!“ (1965, Aleksei Karnev), „Aurora“ kahuripauk“ (1965, Belšiev), „Pikk õnnelik elu“ (1967, Viktor), „Vennad Karamazovid“ (1969, Ivan Karamazov), „Tasumise tund“ (1969, Sintsov), „Meie tuttavad“ (1969, Skvortsov), „Suusakuninganna“ (1972, Tšudinov).
5. Leedu NSV rahvakunstnik Donatas Banionis (sünd. 1924) filmis „Väike heaeg“ (1969, režissöör Savva Kuriš). Teisi osi: „Adamast tahab olla inimene“ (1959, Douso), „Ühe päeva kroonika“ (1964, Donatas), „Keegi ei tahtnud surra“ (1966, Vaitkus, riiklik preemia 1967), „Väike prints“ (1967, Tšekasvanu), „Punane telt“ (1969, Manano), „Kuningas Lear“ (1971, Albany hertsog), „Goya ehk Tunnetuse raske tee“ (1972, Goya), „Solari“ (1972, Kris Kelvin), „Õnneliku „Havi“ komandär“ (1973, Serkis), „Kapten Jack“ (1973, Mitš), „Avastus“ (1974, akadeemik Juršev).
6. Bruno Oja (sünd. 1933 Tallinnas) filmis „Keegi ei tahtnud surra“ (1966, režissöör Vytautas Zafakevičius). Sai selie osast 1967 riikliku preemia. Teisi osi: „Sinu õnn“ (1961, episood), „49 päeva“ (1962, episood), „Tee sadomasse“ (1962, Bruno), „Majake luidetel“ (1963, episood), „Kindral ja maaryalilled“ (1964, Wlodek Lechowski), „Lask udu“ (1964

3
4
5

VASTUSED

102

6
7
8

103

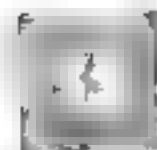
VASTUSED

NOORI FILMINÄITLEJAJD

1. „Cherbourg'i vihmavarjud" (1964, Genevieve), Catherine Deneuve (sünd. 1943), prantsuse näitleja. Debuteeris 1956. Filme „Pariislannad" (1962), „Pati ja vaurus" (1962), „Elu lossis" (1965, Marie), „Jätkus" (1965, Carol), „Rocheport'i tud rukud" (1966, Delphine), „Benjamin ehk Suulu noomahe poevik" (1967, Anna de Clécy), „Päevane kaunitar" (1967), „Taganemissignaal" (1968), „Mayerling" (1968, Mary Vetsera), „Tristana" (1970, Tristana), „Eestlaseks" (1971, printsess), „Nuhk" (1972, Cathy).
2. „Musta märgiga valge lind" (1971, Piotr), Ivan Mikolajtsuk (sünd. 1941), nõukogude näitleja. Filme „Unenägu" (1964, Larass Sevtzenko), „Unustatud asivanemate varjud" (1965, van Politsuk), „Siug" (1965, valgekaartlane Brökin), „Komisja d" (1971, Gramov), „Zahhar Berkut" (1972, Ljubomir), „Kõige kuste" (1974, oko).
3. „Uhe tuli lugu" („Nende aeg paev" 1963, Grażyna), Pola Raksa (sünd. 1941), poola näitleja. Debuteeris 1960 („Saatan 8 klassis" Warda). Filme „Lohutus e tule" (1964, Krysta), „Lutariaps akna" (1964, Hedwiga), „Tule tagasi, Beata" („Beata", 1965, Beata), „Tuhk" (1965, Helena de With), „Saragossast leitud käsikirj" (1965, Inezilla), „Nokturn" (1966, Yvette), „Zosia" (1967, Zosia), „Jumalavits" (1967, Maria), „Paris-Vorssavi ilma viisata" (1967, Elzbieta), „4 tonki 1 koer" (1969, Morusja), „Adomi jälil" (1970, Kama).
4. „Järve ääres" (1970), Natalja Belohvostikova (sünd. 1951), nõukogude näitleja. Leena Barmina osa Sergei Gerassimovi filmis „Järve ääres" oli tema debüüt. Selle osa eest sa panti-na näisnäitleja auhinna Karlav Vory rahvusvahelisel film festivalil 1970 ja NSV Liidu riikliku preemia 1971. Mäng nud veel filmides „Laulu laulu, poet" (1973, Anna Sneg na) ja „Naarder" (1973, Nadeida Konstantinovna Krupskaja).
5. „Romantiline aeg" (1970, Wladyslaw), Olgierd Łukaszewicz (sünd. 1946), poola näitleja. Filme: „Jowita" (1967), „Music maa sool" (1970, Gabriel), „Kasesalu" (1970, Stanislaw), „Tants Hitleri peakorteris" (1971, Waldok), „Kutse" (1971, Stelek), „Krooni pä" (1972, Jol), „Pulmad" (1973, Wdmo).
6. „Maastik pärast lahingut" (1970, Tadeusz), Daniel Olbrychski (sünd. 1945), poola näitleja. Filme: „Haavatu metsas" (1964, partisan Korol), „Tuhk" (1965, Rafał Olbromski), „Pärast soo bub vaikus" (1966, Olewicz), „Poksija" (1967, Tolek Szczepa niak), „Jowita" (1967, Marek Arens), „Krahvinna Cosel" (1968, Karl XII), „Kõik müügiks" (1969, Daniel), „Pan Włodody owski" (1969, Azja), „Kärbse, oh!" (1969), „Musta maa soo" (1970, poruljik), „Kasesalu" (1970, Boleslaw), „Vabastamine" (NSV, 1970-1972, Staszek), „Perakonnaelu" (1971, Wit), „Pulmad" (1973, noor pan), „Uputus" (1974, Kmicic).
7. „Goya ehk Tunnetuse raske tee" (1972, Pepa), Ljudmila Tsur sina (sünd. 1941), nõukogude näitleja, VNFSV rahvakunstnik.

- (1969). Filme „Kui puud olid suured“ (1962, Zoja), „Seitsme tuule köes“ (1962, Nastja), „Hommikused rongid“ (1963, Tanja), „Doni jutustus“ (1964, Darja), „Kaks piletit päevasele seansile“ (1967, eestlanna Inka), „Mööda Venemood“ (1968, Tatjana), „Kõik on mööda“ (1968, lehtlor), „Kureke“ (1969, Maia), „Võrreid“ (1969, võrreid), „Sunge jõgi“ (1969, Anissa), „Ljubov Jaravaja“ (1971, Ljubov Jaravaja), „Oles, a“ (1971, Oles, a), „Mõistus“ (1973, Hanna), „Arbati ja Bubunase nurgas“ (1973, Ksenia Traitskaja), „Privatovite miljonid“ (1973, Zasia), „Avatud raamat“ (1974, Tatjana Vassenkova).
8. „Värgulatud ja maha idatud“ (1964, Agnesa) **Stefania Sandrel**, (sünd. 1946) itaalia näitleja. Filme „Lahutus itaalia moodi“ (1961, Angela), „Ma tundsin teda hästi“ (1963, Adriana), „Õrnahingeline huligaan“ (1966), „Amoraalne“ (1967), „Gramigna armuke“ (1968, Gemma), „Konformist“ (1970, Giulia), „Alfredo, Alfredo“ (1972, Maria Rosa).
9. „Peole e lum“ (1970, Maria ja Anna) **Barbara Brylska** (sünd. 1941) poola näitleja. Debüteeris 1963 filmis „Ühe tüli lugu“ („Nende orgipäev“, Jozia). Filme: „Pärast saabub vaikus“ (1966, Ewa), „Vaarao“ (1966, Koma), „Bumerang“ (1966, Ewa), „Kotka jõgi“ (1968, Catherine), „Puujuumalate saladus“ („Mõrv esmaspäeval“, Saksa DV 1968, Hanna Stern), „Pan Wolody owaki“ (1969, Krzysia), „Valged hundid“ (1969, Catherine), „Kurjategija, kes varostas kuriteo“ (1970, Ewa Solm), „Adami jäljed“ (1970, Wanda), „Võõraste mine“ (NSVL 1970–1972, Helena), „Armastuse analoogia“ (1972, Ewa), „Linnad ja aasted“ (NSVL 1973, Maria Urbach).
10. „Sõda ja rahu“ (1966–1967, Nataša Rostova), **Ljudmila Savetjova** (sünd. 1942), näukogude näitleja. Filme „Uinuv kaunitar“ (1964, Neraida), „Päevalilled“ (1969, Moia), „Põgenamine“ (1971, Serafima), „Peala ratsanik“ (1973, Louise Poin-dexter).

TUNNIFILMI TÄHTI

- Asta Nielsen** (1881–1972), taani näitleja, mängis peamiselt saksa filmides. Debüteeris 1910 filmis „Kuristik“ Teisi filme: „Must unistus“ (1911), „Baleriin“ (1911), „Surmatants“ (1912), „Hispaania armastus“ (1913), „Tuli“ (1914), „Filmiprimadonna“ (1914), „Armastuse aabits“ (1916), „Hamlet“ (1920, Hamlet), „Idioot“ (1921, Nostasja Filippovna), „Prädi Julie“ (1921), „Langus“ (1922), „I.N.R.I.“ (1923), „Hedda Gabler“ (1924), „Röömutu tänav“ (1925), „Tänavatüliku tragöödia“ (1925).
- Mary Pickford** (õieti Gladys Marie Smith, sünd. 1893), ameerika näitleja. Debüteeris 1909. Filme: „Väike õpetaja“ (1909), „Saatus tee“ (1910), „New Yorgi kübar“ (1912), „Väike vaene nika“ (1917), „Väike ameerikanna“ (1917), „Väike printsess“ (1917), „Pikajalgne isa“ (1919), „Huligaan“ (1919), „Pollyanna“ (1920), „Seebivaht“ (1920), „Nii väike kuninganna“ (1921), „Rosita“ (1923), „Soladused“ (1929). Asutas 1919 koos Charles Chaplini, David W. Griffithi ja Douglas Fairbanksiga filmifirma „United Artists“.
- Conrad Veidt** (1893–1943), saksa näitleja. Debüteeris 1917 („Kul surnud kõnelejad“) Teisi filme: „Õniskanna ohver“ (1917), „Opium“ (1918), „Prostitutsioon“ (1918), „Teisili ku teised“ (1918), „Dr. Caligari kabinet“ (1920), „Bombay saidas“ (1921), „Leedi Hamilton“ (1921), „India havalasammas“ (1921), „Wilhelm Tell“ (1922), „Paganini“ (1923), „Vahakujude kabinet“ (1925, Ivan Groznõi), „Kardinali mantli all“ („Punase mantli all“, 1937), „Bagdadi varas“ (1940), „Mehed tema elus“ (1941, Stanislav Rosing), „Casobianca“ (1943).
- Theda Bara** (õieti Theodosia Goodman, 1890–1955) ameerika näitleja, esimene vamp filmis. Filme: „Eas kord lollpea“ (1914), „Carmen“ (1915), „Kieopatra“ (1917), „Madame Dubarry“ (1917), „Kunaga ne palustab“ (1918), „Saame“ (1918), „Sireen laul“ (1919).
- Veera Holodnaja** (1893–1919) vene näitleja. Debüteeris 1914. Filme: „Võidutseva armastuse laul“ (1915), „Ei ole aast“ (1916), „Unusta kama, seires kustut tuli“ (1917), „vakk nukk rus. vaik“ (1917), „Elov laul“ (1918), „Kuu suse okka ne rada“ (1918), „Naine, kes elutas armastuse“ (1918), „Viimane tango“ (1918).
- Pola Negri** (õieti Barbara Apollonia Chalupiec, sünd. 1897) poola näitleja, mängis peamiselt saksa ja ameerika filmides. Debüteeris 1914. Filme: „Carmen“ (1918), „Madame Dubarry“ (1919), „Mägikoss“ (1921), „Madame Bovary“ (1937).
- Ivan Mozzuhhin** (1888–1939), vene näitleja. Debüteeris 1908. Filme: „Kreutzeri sonaat“ (1911), „Maja Kolamnos“ (1913), „Elu surmas“ (1914), „Nataša Rostova“ (1915), „Russian ja Ludmilla“ (1915), „Padaemand“ (1916), „Surmatants“ (1917), „Nikolai Stavrogini“ (1917), „Isa Sergius“ (1918).
- Gloria Swanson** (sünd. 1899), ameerika näitleja. Debüteeris

194 Filme „Ärge vahetage meest“ (1919), „Miks vahetada naist“ (1920), „Anatoli seiklused“ (1921), „Sady Thompson“ (1928), „Kuninganna Kelly“ (1928), „Päikeseloojangu bulvar“ (1950)

9. Douglas Fairbanks (õieti Douglas Elton Ullmann, 1883–1939) ameerika näitleja. Debuteeris 1913 („Uit“) Teisi filme „Manhattani meelelus“ (1916), „Flint saatusesõda“ (1916), „Heasüdamlik lurjus“ (1916), „Ameeriklane“ (1916), „Reis Kuule“ (1917), „Uus musketär“ (1918), „Arizona“ (1918), „Zorro märk“ (1920), „Veidrik“ (1921), „Kolm musketäri“ (1921), „Robin Hood“ (1922), „Bagdadi varas“ (1924), „Don Q Zorro poeg“ (1925), „Must poot“ (1926)
10. Rudolph Valentino (õieti Rodolfo Guglielmi di Valentino d'Antonguella, 1895–1926), ameerika näitleja. Debuteeris 1918 „Kogu öö“. Teisi filme „Armas kurodike“ (1920), „Apokalüpsise 4 ratsanikku“ (1921), „Kameeliadaam“ (1921), „Seis“ (1921), „Veri ja liiv“ (1922), „Püha saatan“ (1924), „Kobra“ (1925), „Kotkas“ (1925), „Seigi poeg“ (1926), „Goulfo“ (1927), „Raudne mask“ (1927), „Don Juani eroolu“ (1934)

FILMIKOONIKULD

1. Fernandel (õieti Fernand Contandin, 1903–1971), prantsuse näitleja, filmis „Seadus on seadus“ (1958, Ferdinand Pastorelli). Filme „Casimir“ (1950, Casimir), „Mademoiselle Nisouche“ (1953, Celestin Floridor), „Uus Don Juan“ (1956), „Saatan ja kümme käsku“ (1962, Jumal), „Isa reis“ (1966, Quantin)
2. Charles Spencer Chaplin (sünd. 1889), ameerika režissöör ja näitleja, filmis „Suur diktator“ (1940, Adenoid Hinkeli). Filme „Hulkur“ (1915), „Seikluse otsija“ (1917), „Koerolu“ (1918), „Olale võtti!“ (1918), „Väikemees“ (1921), „Paga põev“ (1922), „Polverõndur“ (1923), „Parislanna“ (1923, ainult režissöör), „Kullapalavik“ (1925, kullakaevaja), „Tšikus“ (1928), „Suurlinna tuled“ (1931), „Moodsad ajad“ (1936), „Monsieur Verdoux“ (1947), „Rabbituled“ (1952, Cervero), „Kuningas New Yorgis“ (1957), „Krahvinna Hongkongist“ (1967)
3. Louis de Funès (sünd. 1914), prantsuse näitleja, filmis „Huber-nalus“ (1969, Hubert de Tass), „Aniane ja Antoinette“ (1946), „Härra Takso“ (1952), „Mademoiselle Nisouche“ (1953), „Papa maima teenia ja mina“ (1954), „Papa maima maima naine ja mina“ (1955), „E tabara – pole varas“ (1958, Blereau), „Uus ameeriklane“ (1961, komisar), „Saatan ja kümme käsku“ (1962), „Fantom“ (1964, komisar Juve), „Fantom tegutses jälle“ (1965, komisar Juve), „Molulaja“ (1965, Leopold Sarayan), „Härra Cruchot New Yorgis“ (1965, Cruchot), „Oscar“ (1966, Bertrand Barnier), „Suur jalulustkäik“ (1966, Stanislas Lefort), „Härra Sept me'i restoran“ (1966, Septime), „Fantom Scotland Yard'is“ (1967, komisar Juve), „Väike supieja“ (1968, Louis-Philippe Fourchaume), „Mees nagu orkester“ (1970, Evan Evans), „Ja“ (1971, Antoine Brisebard)
4. Jergeni Leonov (sünd. 1926), nõukogude näitleja, VNFSV rahvakunstnik (1972), filmis „Kolmkümmend kolm“ (1966, Trovkin). Filme „Tea“ (1955, Paška), „Vutustus noorpaarist“ (1960, Fedja), „Ebatavaline rüü“ (1961, Sulekin), „Doni jutustus“ (1964, Jakov Sibalok), „Viinneja“ (1969, Mihhail), „Õnne vembud“ (1969, Oreškin), „Poa püstil“ (1969, Jegor Žavetajev), „Tsarkavik“ (1970, A.osa), „Valgevene vakso“ (1971, Prithodko), „Kõrge viljo vahel“ (1971, Strutšok), „Õnnelikud“ (1972, Troškin ja Dotsent), „Suur vahepeeg“ (1973, Lednjav), „Võidusõitjad“ (1973, Kukuškin), „Täitsa hukas“ (1973, kuningas)
5. Alberto Sardi (sünd. 1919), itaalia näitleja, filmis „Buum“ (1963, Giovanni Alberti). Filme „Valge seik“ (1952, Fernand), „Politsernik“ (1960, Otello Celetti), „Kõik koju“ (1961, Innocenzi), „Ajakirjanik Roomast“ („Raske elu“, 1961, Silvio Magnozzi), „Õpetaja Vigevanost“ (1963, Antonio Mombelli), „Seiklused õhus“ („Need torodad mehed oma lennumas na

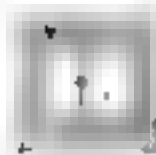
tes ehk Kuidas ma 25 tunni ja 11 minutiga Londonist Pariisi
endasin", 1965, Emilio Ponticelli), „Itaallane Ameerikas"
(1967 Giuseppe Morozzi + lavastus), „Edu pant" („Haige-
kassa orsi", 1968, Guido Tersigli), „Vang ootab kohut" (1972,
Giuseppe Di Noi)

6. Max Linder (õieti Gabriel Luvville, 1883–1925), prantsuse
näitleja, filmis „Paar tundi Max Linderiga". Debüteeris
1905, aastast 1912 ka paljude filmide lavastaja. Filme: „Max
otsib pruuti" (1911), „Max abiellub" (1911), „Max ja spoon"
(1915), „Max nõuab lahutust" (1917), „Appi!" (1924),
„Tširkusekuningas" (1925). Tema tütar Maud koondas 1963
Linderi filmid „Saa mu naiseks" (1921), „Seitse aastat äpar-
dus" (1921) ja „3 musketäri" (1922) ühte filmi – „Paar tunni
kest Max Linderiga" mis nästus ka meil.
7. Norman Wisdom (sünd 1920) inglise näitleja, filmis „Mister
Pitk n vaenlase tagalas" („Vares kohas" 1958, mister Pitk n).
Filme: „Eas kard petis" (1960, Davy Cooper), „Pitk n seik-
lused haggas" („Iga as omal ajal" 1964, mister Pitk n)
8. Juri Nikulin (sünd 1921), näukogude tsirkuseartist ja filmi-
näitleja NSV Liidu rahvakunstnik (1973) filmis „Kaukaasia
vang ehk Šurku uued seiklused" (1967 Tobu) Filme „Tular-
api kitarriiga" (1958), „Aistamatud" (1959 Khatškin), „Kui
puud olid suured" (1962 Kuzma Jordanov), „Banesmenid"
(1963), „Mõnu juurde Muhtar!" (1965 Giazdžiev), „Operat-
sioon „O" ja Šurku teised seiklused" (1965, Tobu), „Võrke
põgenik" (1967, kaasa Juri Nikulin), „Brjantšiki" (1969 Gor-
bunkov), „12 tooli" (1971, koostööd Tihon) „Roovlitööd"
(1972, M. Atškov)
9. Toto (1898–1967), itaalia näitleja, filmis „Napoli – miljonä-
rde linn" (1951) Filme: „Politseinikud ja vargad" (1951,
varas Esposito), „Seadus on seadus" (1958, Giuseppe), „Suu-
red linnud ja väikesed linnud" (1966), „Operatsioon „Püha
Januarlus" (1967).
10. Igor Iljinski (sünd 1901), näukogude näitleja, NSV Liidu
rahvakunstnik (1949) filmis „Juudidatõika ja Tordikist" (1925,
Petja Petjoikin) Filme: „Aeliita" (1924), „Mosselpromi pabe-
rossimüüja" (1924), „Protseis kolme miljoni pärost" (1926,
varas Tapioka), „Miss Mend" (1926, Hapkins), „Mary Pick-
ford suudlus" (1927, Polkin), „Püha Jõigeni pidu" (1930,
Franz Schulz), „Volga-Volga" (1938, Bovolov), „Karnevalid"
(1956 Ogurtsov), „Huseoniballad" (1962, Kutuzov)

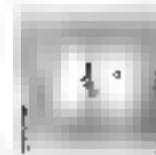
BIOGRAAFILISED FILMID

1. Arkadi Gaidar
2. Maria Uljanova
3. Tarass Ševtšenko
4. Johann Strauss
5. Mihhail Frunze
6. Sojal-Nova
7. Mara Pissetskaja
8. Noriman Narimanov
9. Maksim Gorki
10. Lesja Ukrainka

SPORTLASED FILMIS

- Johny Weissmüller (sünd. 1904), 1920-ndate aastate parim veeuimaja, viiekordne olümpiavõitja. Püstis 1922–1927 18 maailmarekordit, lema 1924. aastal pärit 57,4 100 m vabaujumises pois 1934. aastani. Tegi kaasa rohkem kui kümnes Tarzani filmis, sealhulgas meil linastunud – „Tarzan“ (1932), „Tarzan lõksus“ (1936), „Tarzan leiab poja“ (1939) ja „Tarzani seiklused New Yorgis“ (1942). Võib veel lisada, et Tarzanil on filmis kehastatud teisedki spordikuulsused, nagu 1936. a. olümpiavõitja kümnevõistluses Glenn Morris ja 1928. a. OM hõbe meeste kuulitõukes Herman Brix.
2. László Papp (sünd. 1926), ungari pokskuulsus, kolmekordne olümpiavõitja (1948, 1952, 1956). Kaotas amatöörina peetud 312 matši vaid 5.
3. Albert Azaryan (sünd. 1929), nõukogude võimaja, 4-kordne maailmameister (1954 ja 1958) ja kolmekordne olümpiavõitja (1956 ja 1960), kelle lugevaimaks oleks olid rõngad.
4. Senja Henje (1912–1969), norra iluuisutaja, kümnekordne maailmameister (1927–1936) naiste üksikvõistluses, kuuekordne Euroopa meister (1931–1936) ja kolmekordne olümpiavõitja (1928, 1932, 1936).
5. Aleksandr Gorilki (sünd. 1945), nõukogude luuisutaja, tulnud kuulsusele kahe kordse maailmameistrivõistluse ja olümpiamängudel (hõbe 1968, a. Grenoble s, koos Tatjana Žukga).
6. Adolfo Consoni (1917–1969), itaalia kergejõustiklane, kelle kauus 1941–1946 ja 1948–1949 maailmarekord meeste kettahales. Võitis 1948. a. olümpiamängudel kuldmedali Euroopa meistriks tuli 1946, 1950 ja 1954. Parim tulemus 56.98 (1955).
7. Jaak Lipso (sünd. 1940), eesti nimekaim korvpallur. Mõnegasse et gruusia filmis lätlastest autor Krümpäit.
8. Jānis Brūsiņš (sünd. 1947), läti kergejõustiklane. Parimad tulemused 1500 m – 3.41,3 (1971) 5000 m – 13.34,2 (1971) ja 20 000 m – 1.00.00,5.
9. Anton Sailer (sünd. 1935), austria mäesuusataja. Võitis 1956. a. olümpiamängudel kiiraskumise, pigantslöömi ja slalomis, mitmekordne maailmameister (1956 ja 1958).
10. Giuseppe Gentile (sünd. 1943), itaalia kergejõustiklane, 1968. aasta olümpiamängudel Mehhikos uuendas kahel korral kolm kühpe maailmarekordit (17.10 ja 17.22), kuid jäi äpuks ikkagi pronksmedalile.

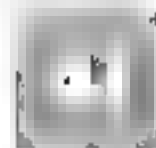
KIRJANDUSTEOSEID EKRAANIL

1. Lev Tolstoi „Sõda ja rahu“ „Anna Karenina“ „Eev ja p“
2. Nikolai Gogol: „Majoo ehk Uppunu“, „Sinel“, „V“
3. Aleksandr Ostrovski „Äike“, „Kaasavaratu“, „Suuta suud oled“
4. Aleksandr Kuprin: „Kahevõitlus“, „Granatkohevõit“, „Oles a“
5. Fjodor Dostojevski: „Vennad Karamazovid“, „Kuritöö ja karistus“, „Õnnemäng ja“
6. Arkadi Gaidar: „Tšuk ja Gek“, „Krahvilassi varem“, „Kauget maal“
7. Aleksandr Kornetšuk: „Front“, „Lodjapuuolu“, „Eskadrilka“
8. Konstantin Simonov: „Päevad ja ööd“, „Elavad ja surnud“ „Lenduri armastus“ (jutustuse „Juhtum Põldnurga“ järg)
9. Boris Polevoi: „Jutustus tõe sest inimesest“, „Doktor Veero“ „Kud“
10. Tšingiz Aitmatov: „Kuumus“ (jutustuse „Kõrge Sim“ järg) „Teidri jaoks“ (jutustuse „Huvasti, Gulsar“ I osa järg) „Õfomi ja“

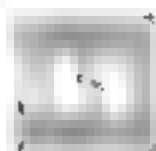
MULTIFILMID

- 1 „Kuld, uus“ (Tšehhoslovakkia 1955, režissöör Hermine Tyrlová)
- 2 „Saun“ („Sojuzmultfilm“ 1962, režissöörid Sergei Jutkevits ja Anatoli Karanovitš)
- 3 „Maailma loomine“ (Tšehhoslovakkia 1958, režissöör Eduard Hofman)
- 4 „Homo sapiens“ (Rumeenia 1960, režissöör Ion Popescu-Gopo)
- 5 „Lumivalgeke ja 7 põialpoissi“ (USA 1937, režissöör Walt Disney)
- 6 „Oota sa!“ („Sojuzmultfilm“ 1972, režissöör Vjatcheslav Kotjarnatškin)
- 7 „Kurakas“ („Sojuzmultfilm“ 1964, režissöör Ivan Ivanov-Vano)
- 8 „Vahva sõdur Švejki seiklused“ (Tšehhoslovakkia 1954, režissöör J. J. Trnka)
- 9 „Ott kosmoses“ („Tolmifilm“ 1962, režissöör Ebert Tugonov)
- 10 „Bonifaatsiuse suvevaheaeg“ („Sojuzmultfilm“ 1965, režissöör Fjodor Htjuk)

UUS PEALKIRI. MIKS JUST NII?

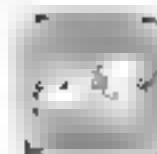
- 1 „Aakirjanik Roomast“ (Itaalia 1961, režissöör Dino Ri)
- 2 „Haarang jaanuaris“ (Ungari 1966, režissöör András Kovács)
- 3 „Hullumeelne vastu tahtmist“ (Saksa FV 1960, režissöör Robert Siodmak)
- 4 „Kõigest üks kuu“ (Rumeenia 1969, režissöör Gheorghe Vișanidis)
- 5 „Suurtükiväelase Dolase seiklused“ (Poola 1969, režissöör Tadeusz Chmielewski)
- 6 „Ära lase mööda Assunta!“ (Itaalia 1968, režissöör Mario Monicelli)
- 7 „Rank hind“ (Saksa FV 1959, režissöör Bernhard Wicki)
- 8 „Nikotina“ lõpp“ (Bulgaaria 1962, režissöör Nikola Karanov)
- 9 „Armas despoot“ (Ungari 1964, režissöör László Ránody)
- 10 „Seiklused õhus“ (USA 1965, režissöör Ken Annakin)

AUHINNATUD FILME

- 1 „Püplik“ (režissöör Samson Samsonov)
- 2 „Kurad endavad“ (režissöör Mihhail Kalatozov)
- 3 „Inimese saatus“ (režissöör Sergei Bondartšuk)
- 4 „Ühe aasta üheksa päeva“ (režissöör Mihhail Romm)
- 5 „An apsepa vee sisse Ande Tarkovski“
- 6 „Tuturaps ja kaja“ („Koolivaheaja vumane päev“, režissöör Arunas Zebrunas)
- 7 „Heistatakse avage üks!“ (režissöör Aleksandr Mitta)
- 8 „Lossid liival“ (režissöör Algimantas Vidugiris, Jolav Bron)
- 9 „Andre Rubljov“ (režissöör Andrei Tarkovski)
- 10 „Võõrast muret pole aemas“ (režissöör Marina Babak)

MOSKVA RAHVUSVAHELISED FILMIFESTIVALID

1. Esmakordselt toimus Moskvas rahvusvaheline filmifestival 1935. aastal. Sellest võttis osa 21 riiki rohkem kui 60 filmiga. Festivalil näidati seeliseid teoseid nagu „Meie igapäevane elu“ (USA, režissöör King Vidor), „Vumane mähkär“ (Prantsusmaa, režissöör René Clair), „Henry VIII ja tema“ (Suurbritannia, režissöör Alexander Korda) jt. Nõukogude filmikunsti esindasid „Tsopajev“, „Maksimi noorus“, „Talu pojad“, „Lendurid“, „Uus Guliver“ jt.
2. 1959. aastast, ule aasta I – 1959. II – 1961. III – 1963. IV – 1965. V – 1967. VI – 1969. VII – 1971 ja VIII – 1973.
3. „Humanism: nimeid filmikunsti, rahu ja sõpruse teest rahvaste vahel“
4. I, IV ja VI filmifestivalil Sergei Gerassimov, II I ja V I Sergei Rutkevits, III I Grigori Tšuhrai, VII I Grigori Kozintsev ja V I Sergei Bondartšuk
5. I – „Inimese saatus“ (NSVL, režissöör Sergei Bondartšuk)
II – „Selge toevus“ (NSVL, režissöör Grigori Tšuhrai) ja „Põltsa saar“ (Jaapan, režissöör Kaneto Shindo)
III – „Kaheksa ja pool“ (Itaalia, režissöör Federico Fellini)
IV – „Sõda ja rahu“ (2 esimest teemat, NSVL, režissöör Sergei Bondartšuk ja 20. saj. (Ungari, režissöör Zoltán Fábry)
V – „Ajakirjanik“ (NSVL, režissöör Sergei Gerassimov) ja „Sõda“ (Ungari, režissöör István Szabó)
VI – „Lucia“ (Kuuba, režissöör Humberto Solas), „Seral no“ (Itaalia, režissöör Pietro Germi) ja „Vaatame, mida taab esinaspäev“ (NSVL, režissöör Stanislav Rostotski)
VII – „Politseikomissari ülestunnistus vabariigi protokollide“ (Itaalia, režissöör Damiano Damiani), „Tõna eiada, homme surra“ (Jaapan, režissöör Kaneto Shindo), „Musta märgiga valge lind“ (NSVL, režissöör Juri Il'enko) ja režissöör Andrzej Wajda
VIII – „See magus sõna vabadus“ (NSVL, režissöör Vytautas Zolakevicius), režissöör Stanley Kramer (USA, film „Ok, hommik, nii nagu ta on“) ja film „Armastus“ (Bulgaaria, režissöör Ljudmil Stojkov)
6. „Surma nime on Engelchen“ (Tšehhoslovakkia, režissöör Ján Kadár, Elmar Klos), „Kazara“ (Jugoslaavia, režissöör Vasko Bulojic), „Rakulud tüdruk“ (Jaapan, režissöör Kido Urayama)
7. „Kaheksa“ (režissöör Mihhail Bogin)
8. Paul Scofield oli parim meesosatäitja („Inimene kõigiks aegadeks“ Thomas More) parima naisosa preemiad jagasid Sandy Dennis („Allakäigutrapist üles“) ja Glynis Milvig („Pühkess“)
9. „Lucia“ (Kuuba, režissöör Humberto Solas)
10. „Tähelepanu, kilpkonn!“ (NSVL, režissöör Rolan Bökav)

ARMASTUS PEALKIRJADES

1. Jugoslaavia
2. Prantsusmaa
3. Argentina
4. Prantsusmaa
5. Prantsusmaa ja Rumeenia
6. India
7. Jugoslaavia
8. Egiptus
9. Mehhiko
10. Poola

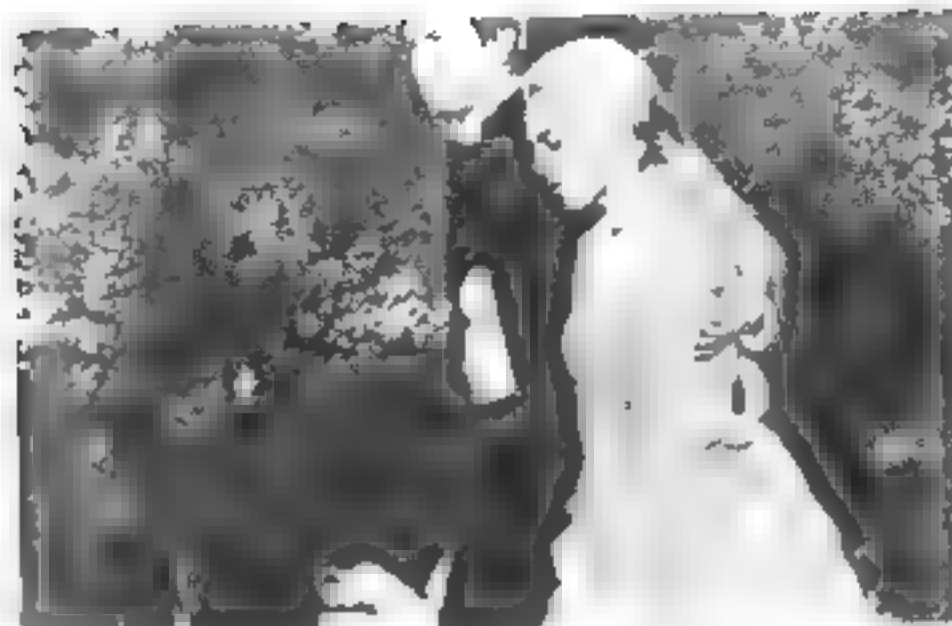
EKRAANIL ON LAPSED

1. „Väikemees“ (USA 1921, režissöör Charles Chaplin). Peaosas Jackie Coogan.
2. „Oliver“ (Suurbritannia 1968, režissöör Carol Reed) Peaosas Mark Lester
3. „Iludus“ (Leedu Filmistuudio 1970, režissöör Arunas Žebriūnas) Peaosas Inga Mickute.
4. „Veidrik V b-st“ (Gorki nim. Filmistuudio 1972, režissöör Ija Fiez) Peaosas Andrei Voinovski
5. „Raudrõõpa müütel“ (Bulgaaria 1966, režissöör Borislov Sarafiev) Peaosas Oleg Kovatšev
6. „Oginski palanees“ („Belarussfilm“ 1971, režissöör Lev Gajub) Peaosas Ilja Tsukker
7. „Tõrven ja Myrah“ (Rootsi 1966, režissöör Oile Hellbom) Peaosas Maria Johansson.
8. „A, B, hakka pähe“ („Punkt, punkt, koma .“, „Mosfilm“ 1972, režissöör Aleksandr Mitta) Peaosas Serjoia Dantšenko
9. „Pipi Pikksukk“ (Saksa FV – Rootsi 1968, režissöör Oile Hellbom). Peaosas Inger Nilsson.
10. „Tütarlaps ja kaja“ („Koolivaheaja viimane päev“, Leedu filmistuudio 1964, režissöör Arunas Žebriūnas). Peaosas Lina Braknyte

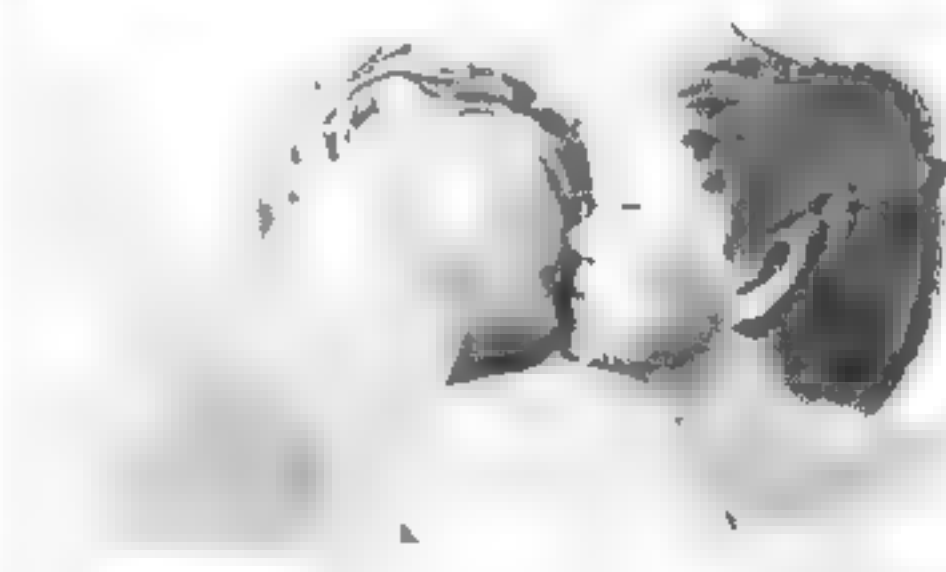

ARMASTUS JA FILMIKUNST

1. Carlier na Deneuve ja Omar Sharif filmis „Mayerling“ (Prant
susmaa 1968, režissöör Terence Young)
2. Pia Degermark ja Thommy Berggren filmis „Elvira Madigan“
(Rootsi 1967, režissöör Bo Widerberg)
3. Olivia Hussey ja Leonhard Whiting filmis „Romeo ja Julia“
(Suurbritannia 1968, režissöör Franco Zeffirelli)
4. Anna Prucnal ja Georgi Naumov filmis „Päike ja vari“ (Bul-
gaaria 1962, režissöör Rangel Völtsanov)
5. Pola Raksa ja Daniel Olbrychski filmis „Tuhk“ (Poola 1965,
režissöör Andrzej Wajda)
6. Gynnet Molvig ja Lars Passgård filmis „Printsess“ (Rootsi
1966, režissöör Ake Falck)
7. Nevena Kakanova ja Rade Marković filmis „Persikute väras“
(Bulgaria 1964, režissöör Válo Radev)
8. Gina Lollobrigida ja Gérard Philipe filmis „Tulp Fontaan“
(1952, režissöör Christian-Jaque)
9. Betsy Blair ja Ernest Borgnine filmis „Marty“ (USA 1955
režissöör Delbert Mann)
10. Izolda Izvitskaja ja Oleg Strizhenov filmis „Neliakumne es-
mine“ (NSVL 1956, režissöör Grigori Tšuhrai)

2
3
4

5
6
7

8
9
10

11

VASTUSED

NÕUKOGUDE EESTI FILME

- 1 „Vaage laev“ (1971, režissöör Ka'ju Komissarov)
- 2 „Kevade“ (1970, režissöör Arvo Kruusemets)
- 3 „Tutarlaps mustas“ (1967, režissöör Veljo Kasper)
- 4 „Maailmufek“ (1973, režissöör Kaljo Kiisk)
- 5 „Varek v“ (1973, režissöör Madis Ojamaa)
- 6 „Pärgupõhja uus Vanapagan“ (1964, režissöör Juri Mironov ja Grigor Kromanov)
- 7 „Äärmek“ (1962, režissöör Kaljo Kiisk)
- 8 „V mne retikvia“ (1970, režissöör Grigor Kromanov)
- 9 „Me olime kaheksateistkümneaastased“ (1965, režissöör Kaljo Kiisk)
- 10 „Õhtust hommikuni“ (1962, režissöör Leida Laius)

SOTSIALISMIMAARDE FILME

- 1 „Vonad“ humalat koristamas“ (Tšehhoslovakkia 1964, režissöör Ladislav Rychman)
- 2 „Äägest üks kuu“ („Naine üheks hooajaks“, Rumeenia 1969, režissöör Gheorghe Vitnădici)
- 3 „Kolm ööd armastust“ (Ungari 1967, režissöör György Révész)
- 4 „Leegilisev, og“ (Rumeenia 1959, režissöör Liviu Ciulea)
- 5 „Loli naine“ (Saksa DV 1965, režissöör Egon Günther)
- 6 „Nõukogu lõpp“ („Tubakas“ Bulgaaria 1962, režissöör Nikola Korabov)
- 7 „Romanss kornetide“ (Tšehhoslovakkia 1967, režissöör Otakar Vávra)
- 8 „Ema Joanna inglite juurest“ (Poola 1961, režissöör Józef Kowalewicz)
- 9 „Werner Hoff sektsioon“ (Saksa DV 1965, režissöör Joachim Kunert)
- 10 „Tuhk ja teemant“ (Poola 1958, režissöör Andrzej Wajda)

49

FILMITEADUS

1. Rostislav Jurenev
2. Ilja Vaisfeld
3. Béla Bolász
4. Guido Aristarco
5. Ivor Montagu
6. André Bazin
7. Jerzy Toeplitz
8. Georges Sadoul
9. John Howard Lawson
10. Siegfried Kracauer

VASTUSED

186

TEEME ISE MONTAAŽI

50

187

VASTUSED

3
4
5

VASTUSED

188

6
7
8

189

VASTUSED

LÕPETUSEKS

Põgus ringkäik filmimaailmas on sedakorda lõpule jõudnud. Loomulikult sai meie väike raamatuke vaadelda vaid väikest osa ülimalt mitmepalgelisest valdkonnast, nagu seda on filmikunst. Loodame siiski, et ta võimaldas teil meelde tuletada mõndagi, mis meie muljete- ja informatsioonirikkal ajastul tihti liiga kiiresti ununemo kipub.

Ohlasi täname abi eest Filmlaenukuse ja Reklaami Valitsust ning Liidia Leppet, kelle fototeegist on pärit enamik meie filmifotosid.

V. T.

300 ВОПРОСОВ О КИНОИСКУССТВЕ. Составитель: В. Тынсо.
На эстонском языке. Оформление: И. Паул. Таллин, изд-во
«Ээсти раамат», Toimetaja G. Tõnisson, Kunstiline toimetaja
H. Tikand. Tehniline toimetaja H. Kruusle. Korrektorid L. Gol-
berg ja E. Toots. Loodud antud 16. V 1974. Trükkida antud 30. X
1974. Paber 84X100/32. Trükipoognoid 6,9. Tingtrükipoognoid
9,6. Arvestuspoognoid 6,83. Trüklare 20 000. MB-07983. „Ees-
Raamat“, 200090 Tallinn, Pärnu mnt. 10. Tellimuse nr. 498. Trük-
koda „Oktoober“, 200001 Tallinn, Kreutzwaldi 24. Hind 37 ko